

21. redni občni zbor Slovenske prosvetne zveze se vrši v času, ki še nam kaže kot pomembna etapa v naši zamejski zgodovini zaradi vseh protislovij, ki se ravno sedaj tako izrazito pojavljajo v družbi, v kateri živimo. Ta protislovja se prenašajo na naše manjšinsko življenje po tisti logiki, ki dokazuje enkrat, da je ravnanje z manjšinami, pozornost ali nepozornost do njihovih problemov, med najverodostojnejši pokazatelj stopnje demokratičnosti celotne države, oziroma verna podoba občutka tesnobe in razvrznosti nje same.

globlje medsebojno spoznavanje. Menimo, da imamo za to zadostno znanja in tudi samozavest. Ta optimizem je po letu praznovanja 30. letnice zmage nad nacifašizmom popolnoma upravičen, kajti naša ljudje so ob tej priložnosti konkretno izkazali svojo osveščenost in vitalnost, tako da lahko govorimo o nekakšnem kulturno - prosvetnem preporodu. V lanskem letu je nastalo lepo število novih skupin in društev in marsikje so zažela utrditi taka društva, ki so že dolgo bila nedelavna. Se posebno razveseljuje to je dejstvo, da je imela pri tem

Prav dobro se zavedamo, da živimo sedaj v Italiji prehodno obdobje, ki bo zanesljivo prineslo velike spremembe. Prostor, v katerem Slovenci v zamejstvu živimo, je pri tem razvoju soudeležen in mi kot narodnostna skupnost prav tako. V našem interesu in v interesu demokratičnega razvoja celotne družbe je, da se protislovja izberijo v pozitivnem smislu. K temu razvoju lahko doprinese tudi naša kulturno-prosvetna politika, ki mora pravi zaradi izrednosti tega stanja, zaradi kulturno - politične konjunktуре, postati aktivnejša in agresivnejša. Spodbujati moramo tiste smernice javnega gojdanja, ki so za enoparavnost in prijateljsko mednarodni, vendar s poudarkom na aktivnem dokazovanju teh načel, kajti žal so dostikrat načela le verbalne ekshibicije, in čeprav izrečena v dobri veri, niso podprta z dejansko voljo in trudom. Tako seveda ne more priti do resničnega spoznavanja, kar je minimalni predpogoj za uspešno in enoparavno sodelovanje in sožitje med dvema narodnostima, ki živita na istih tleh. Naši občutki so v tem pogledu ponsem upravičeni. Vendar je v našem interesu in posebno v tem trenutku, da se čimbolj potrudimo, da ustvarimo sami čim več priložnosti za

.....

Po nekaterih vesteh, namerava vlada predlagati sindikatom začasno ukinitve izplačevanja dražinskih doklade in nato spremembo določitve lestvice, na osnovi katere izračunavajo dražinsko doklado za vse delavce in uradnike. Sindikati so že izjavili, da ne bodo dovolili nobene spremembe dražinskih doklade, glavni tajnik CGIL Lama pa je dejal, da na prihodnjem sestanku z vlado, ki bo 6. aprila, o tem sploh ne bodo govorili, kakor tudi ne bodo govorili o delovnih pogodbah, ki so stvar sindikatov in delodajalcev. Sindikati bodo od vlade zahtevali uresničitve ukrepov za proizvajalne naložbe, da se zagotovijo zaposlitve.

«Škandal Lockheed» je tudi u-
redno vpeljal bivšega ministra Ta-
nassija in je torej sedaj v pri-
ložitosti parlamentarne preisk-
ovalne komisije z resno motnjo,
da bo tam tudi običaj. Preisk-
ovalni sodniki so že izpustili na
začasno svobodo manjše obžeto-
ce (Fanalija, Antonellija, Lefeb-
vra), ni pa še znano, ali bo kdo
odpovedal v ZDA po popolno do-
kumentacijo.

Po demokratskem kongresu
imajo spet besedo socialisti. Po-
vedati morajo, ali sprejemajo
predloge o novem dialogu med
KD in PSI. O tem pa so seveda
mnenja deljena. Medtem ko pri-
stati De Martina menijo, da je
možnost obstajajo, čeprav so ze-
lo tesarje, jih Lombardi odklanja
v imenu «alternative».

Še ena žrtev fašističnega nasi-
lja v Milanu: mlada desničarska
postopaka sta predverčajnjim u-
bila komaj 16-letno prijateljico,
ker ju je, ko sta jo pretepala,
«motila s svojim cviljenjem». Mo-
rica, ki sta se za zapahi, sta
priznala svoj zločin po večurnem
zasiševanju na državnem prav-
dniku.

Ce je torej SPZ zveza društev in skupin s povezovalno in koordinacijsko vlogo in kot taka polklicna predvsem, da omogoča in podpira vse tradicionalne oblike kulturno - prosvetnega dela, je po drugi strani poklicna tudi, da se zavzame za vse tiste posege v kulturno stvarnost Slovencev v Italiji, ki bi kakorkoli mogli uplivati na njihovo kulturno rast in osveščnost. To pomeni predvsem, da je njeno področje dela dokaj široko in zahtevano, kar so zahtevne kulturne potrebe naših ljudi.

Náša zveza se mora usposobiti s prizadevnostjo vseh drugih naših organizacij in ob tesnem sodelovanju s kulturnimi strukturami in matični domovini, da bo kos nalogam, ki se postavljajo. Zanesti se moramo torej predvsem na lastno moči in na pametno administriranje lastnih sposobnosti.

Občni zbor Slovenske prosvetne zveze bo lahko, z doprinosom pred vsem tistih, ki se s pozitivno nastopjo in ljubeznivo posvečajo dan z dnevnemu kulturno - prosvetnemu delu, zamejstvu, nakazal smernice za reševanje odprtih vprašanj. Vsem delegatom s Trzasko, Goriki in Beneske Slovenije bratski pozdravi in uspešno delo! Lep pozdrav tudi vsem gostom in še posebno tistim, ki so prišli iz matične domovine.

KLAVDIJ PALČIČ

RIM, 27. — Klešče politične krize se spet stiskajo okoli PSI. Za januarja, ko je De Martino odprl krizo, je bilo jasno, da hoče PSI igrati samostojno vlogo med komunistično opozicijo in vlado Moro - La Malfa, ki je zadala nemalo udarcev delavskemu gibanju. Tokrat je spet vrsta na socialistih. KD si je »zaslužila« nekaj oddiha na račun očetske figure Zaccagninja, komunisti predvidno molčijo in dejansko pušča- jo KD, da dviži velji, tudi na ne- katerih »čudnih temah«, kot bi la- ko bila odložitev upravnih volitev ali »bizantinski« rešitev proble- ma splava, kajti resnost krize do- pušča velikim strankam, da se izogibajo neposrednih trenj. Tako je, torej, spet vrsta na socialistih.

tež čisti vesti glasuje 50 odstotkov KD. Morda bi bilo bolje, če bi zmagal Forlani: demokristjani bi ostali taki, kot so, a brez figuro- vega peresa.» Kaj je torej novega po Lombardiju, v KD: »njena no- tranja kriza« in dodaja, »toda ni prav, da to krizo plačuje cela Ita- lija«. Cicchitto je se prillil olja na ogenj: »Levičarska alternativa de- mokristjanom je še veljavna, tu- di po njihovem kongresu.»

Drugeče misli Labriola, ki na- bi tokrat nastopal kot glasnik De- Martino: »Ni mnogo pozitivnih e- lementov v KD, niso drugotne, ga pomena.» Gotovo pa je, za La- briola, eno: »Konzervativne sil- v KD so bile v svojem poražene- KD zamenjuje glavne ljudi, odpo-

ki so na svojem kongresu pustili tudi nekaj maneverskega prostora v okviru dvomnih kratkoročnih perspektiv. Toda PSI je stisnjena med 'alternativo', ko ni po godu KPI in 'smrtnim objemom' s KD, ki se preveč priljuje, da bi ji kazalo povsem verjeti. Bettino Craxi je prvi, ki je sprejel poziv viharnega kongresa KD: «če hoče KD govoriti z nami, kaj naj storimo? Naj se obrnemo vstran?» In nadaljuje: «Toda kakšni so pogoji za ponovno zbliževanje?» Odlodceje, seveda, odgovarja Riccardo Lombardi, ki meni, da se morajo socialisti, tudi danes, zopet kompasirati po 'alternativah'. «Naj povzamem o novih obrazil in čisti pameti! Zaccagnini ima čisto vest in to želim toda proti

RIM, 27. — Sindikalne organizacije odločno nasprotujejo vsaki spremembi načina določitve premične lestvice. To je izjavil tajnik CISL, Macario, v zvezi z nekaterimi glasovi da namerava vlada predlagati spremembo premične lestvice »v okviru ukrepov, da se zavre inflacija«. Macario je dodal, da so takšni ukrepi »neznatni« in da italijansko gospodarstvo potrebuje stvarne gospodarske načrte, da se da delavcem znanje in prihodnost.

Do govorice o spremembi premične lestvice, na osnovi katere se določa dragajnske doklade, je prišlo po večerajšnjem sestanku finančnih ministrov in ravnatelja «Banca d'Italia» pri predsedniku vlade Moru. Govori se, da je ravnatelj «Banca d'Italia» predlagal začasno ukinitve izplačevanja novih točk dragajnske doklade in sestavo novega načina določitve dragajnske doklade. O tem naj bi razpravljali na sestanku, ki bo med vlado in sindikati 6. aprila.

O tem sestanku je glavni tajnik CGIL Lama izjavil dnevniku «l'Unità», da vlada naj ne pričakuje,

flacij, da bodo prizadeti predvsem visoki dohodki in da se jako ugodnosti za naložbe na osnovnih proizvajalnih področjih, ki bodo omogočile večjo zaposlitev. Lama tudi pravi, da so sindikati pripravljeni, da ob tej priložnosti govorijo z vlado o vprašanju določitve navšje ravni prejemkov.

V prihodnjem tednu bodo sindikate organizacije nadaljevale boj za obnovitev delovnih pogojev številnih delavskih strok. Poleg tega bodo med tednom tudi nekatere stavke, med katerimi naj omenimo uslužbence letalskih družb.

RIM, 27. — Sedaj, ko je v kaši »Lockheed« bivši tajnik PSDI Mario Tanassi (tudi uradno, saj bo moral sodnik poslati sredi dneve dokumente preiskovalni komisiji parlamenta), so »manjšje ribe« izpuštili iz zavora. Odvetnik Antonini, profesor Antonio Cuccia, »Dvornik« general Fanali so namreč izpuščeni na časovno svobodo, celo brez kavicje. Čemu? V sodnih krogih pojasnjujejo predvsem dveje: povedali so, kar je bilo dovolj za preiskavo »do Tanassija«, poleg tega pa obstaja rešen sum, da se bo »druga faza« preiskave, v okviru parlamentarne komisije, zavlekla v nedogled in bi jih torej morali tako ali drugače izpuštili na svobodo.

Tanassi, seveda, ni idealen političen položaj. Medtem ko je njegov bivši kolega, demokratski tajnik Gui, od vsega začetka zahteval, naj gre sodniki stvari do dna in vztrajno zatrjujevali svojo nedolžnost ter si tako pridobili zaupanje svoje stranke (KD ga je potrdila v vsedravnju svet), pa je Tanassi bil poražen in osamljen tudi politično. Naprej je, prav na krilih škandala »Lo-

«hotel je zamešati štrene, prikrade dejanske krivice».

Ob tej izjavi se torej vzbuja nestrup. Antonio Lefebvre trdi, da sum denar prejela »ministrov brat« in pa »blagajnik struje«. Kaj pa je oba (»brat in blagajnik«)? Kaj pa »poslanca«? Vsem primerno, da se preiskovalna komisija v niti svoje dokumentacijo rednega sodstvu. Sodna preiskava bi torej lahko spet stekla. Komisiji bi smelo biti težko ugotoviti, kakšno je položaj morebitnih bratov »ministrov Tanassija in Guja oz. morda blagajnikov prizadetih strank

GRESU KD

**sedo imajo
v socialisti**

ocene v PSI o mož-

ckneeds izgubil kongres stranke
in politično krmilo, sedaj pa je
novi tajnik, senator Saragat, mo-
tiviral prav z odnosom Tanassija
do škandala izključitev celotne
struje iz vodilnih organov PSDI.
Saragat je najprej formalno po-
udaril, da je prepričan v Tanas-
sijevo »nedolžnost«, v isti sapi
pa je Tanassiju očital, da se ni
umaknil s politične pozornice, «ka-
kor Gui» in tako dejansko spravi-
l v zagato celotno stranko. Edi-
na rešitev je, po Saragatovem
mnenju, da se Tanassi in vsa nje-
gova struja (tu so se Orsello in
njegovi razburili) umakne iz vod-
stva stranke.

JUTRI V POSL

**Nadaljevanje
o prekinitev**

KD se mora odločiti, ali z

loga z demokristijani

I tej čisti vesti glasuje 50 odstotkov KD. Morda bi bilo bolje, če bi zmagal Forlani: demokristijani bi ostali taki, kot so, a brez figovnega peresa». Kaj je torej novega, po Lombardiju, v KD: njena notranja kriza in dodaja, »toda ni prav, da to krizo plačuje cela Italija». Cicchitto je še prilil olja na ogenj: »Levičarska alternativa demokristijanom je še veljavna, tudi po njihovem kongresu».

Drugače misli Labriola, ki naj bi tokrat nastopal kot glasnik de

Toliko o političnih zapletajih v socialdemokratski stranki. Toda »skandal Lockheed« ne zadeva samo politično afero. Italijanska vlada je, na primer, prav te dni sklenila sporazum z ameriški oblastmi, ki so objavile, da bodo sodelovali pri preiskavi. Teorično bi torej dr. Martella lahko opotoval v ZDA in zaslišal nekatere izmed glavnih prič »afere Lockheed«, a mu to zaenkrat onemogoča procedura, po kateri je v trenutku, ko je izbruhnilo na dan ime poslanca Tanassija, vsa zadeva prešla v roke preiskovalne komisije parlamenta.

RIM, 27. — V ponedeljek bodo poslanski zbornici nadaljevali z razpravo o prekinitvi nosečnosti. Tudi kmalu začeli obravnavati s sameznice člene. Zato je v zadnjih dneh dejavnost okrog tega vprašanja zelo živahna, zlasti pa so aktivni demokristijani, ki ne vedo o kakvi bi se po eni strani izogni odkritlega stališča do prekinitve nosečnosti, po drugi pa referendum, ki bi jih postal v nevarnem položaj. Saj se zavedajo, kakšne posledice je imela krščanska demokracija po porazu o referendumu razporok.

O prekinitvi nosečnosti in o

Ta izjava je izredno resna, kajti Lefebvre poudarja, da gre za dva primera. Nasprotno pa je molčeč general Fanali. V svoji izjavi tiško, takoj po osvoboditvi, zagovarja nakup letal "hercules" in poudarja (da bi to vedel pravi naslov), da on ni spregovoril o nikomur. "Sodniku sem govoril o sebi, ne pa o drugih ljudeh."

Toda socialista mislijo: kaj pa tako: »V vladi sedijo samo generali Cadorna, ki blodijo ob svojem Koboridu in ne vedo poti do Piave.«

Zaključek za Labriolo je zato dovolj konkreten: »Kaj lahko predvidno storimo, bodo povedali prihodnji meseci. PSI je proti odlaganju volitev in nasprotuje spletkam, da bi se izognili referendumu brez zakona o splavu. Nič ni konkretnega danes, vlada pa o staja pri svojem ter skuša v finančnem viharju zamrzniti naše gospodarstvo.« Mogoče naj se zato ne briga za socialiste. »Prej naj spravi k pameti svoje ministre.« Toda, kako?

Toda vrnilo se k prof. Antoniu Lefebvreju, bratu legalnega zastopnika ameriške družbe »Lockheeds« v Italiji, ki je sedaj neznan kje v tujini. Antoniu Lefebvre je v svoji izjavi tisku najprej potrdil, da gre za podkupovanje. »Gre smisla je tajiti,« poudarja in poziva brata, naj ne molči več. Brata poziva, naj pove resnico in torej preklicuje svoje pismo, na o snovi katerega je dr. Martella moral poslati dokumentacijo preiskovalni komisiji.

»S svojim pismom je moj brat hotel odložiti stik med italijanskimi sodniki in ameriški preiskovalci,« pravi Antoniu Lefebvre,

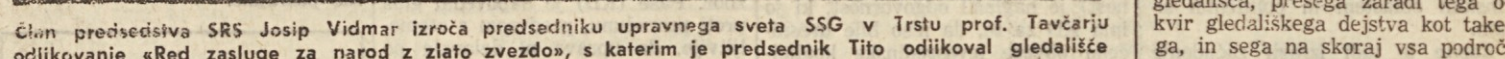
kar razpravi v odzoru se bo učil težiti tudi tajnik stranke Zaccagnini. Na zadnjem sestanku odbora niso dali nobenega stvarnega predloga. Nekateri demokratski pravicni poslanci pa so izjavili, da želijo, da kršćanska demokracija stvarno sočudenje z laičnimi silami, da prepreči referendum, hkrati pa namerava dati nekatere predloge sprememb zakonskih členov, ki jih laične stranke že sedaj zavrnjujejo.

Dejstvo je, da je vodstvo kršćanske demokracije prepuščilo odločitve o stalščiku do zakona o preložitvi nosenosti parlamentarnim skupnam stranke. Te bodo morale

da bodo na sestanku govorili o delavnih pogodbah in o premični lestvici, o čemer se sindikati neodvisno in neposredno pogajajo z industriji. Lma pravi, da bo do sindikati šli na pogovor z vlado, da jo spomnijo, da je treba čimprej stvarne ukrepe za zagotovitev zaposlitve in za boj proti inflaciji. Sindikati zavračajo politiko, da celotno breme gospodarske krize nosijo delavci in zahtevajo od vlade spremembo že napovedanih ukrepov proti inflaciji, da bodo prizadeli predvsem visoki dohodki in da se bodo ugodnosti za naložbe in za davke na dohodek razdelili, ki bodo omogočili večjo zaposlitev. Lma tudi pravi, da so sindikati pripravljeni, da ob tej priložnosti govorijo z vlado o vprašanju dolgotrajne ravnosti prejemkov.

V prihodnjem tednu bodo sindikalne organizacije nadaljevale boj za obnovitev delovnih pogojev številnih delavskih strok. Poleg tega bodo med tednom tudi nekatere stavke, med katerimi naj omenimo uslužboence letalskih družb.

V prisotnosti številnih visokih gostov iz matične domovine, predstavnikov krajevnih oblasti in slovenskih ustanov in organizacij ter občinstva je član predsedstva SRS Josip Vidmar izročil predstavniku gledališča visoko odlikovanje SFRJ - Slavnostni govor predsednika upravnega sveta SSG prof. Tavčarja, pozdravi župana Spaccinija, predsednika SKGZ Raceta in drugih - Pozivi rimski vladi, da končno izpolni svojo obvezo do SSG

Stalno slovensko gledališče v Trstu je včeraj zvečer uradno praznovalo 30-letnico svojega neprekinjenega povojnega delovanja. Bil je to stvarnost dogodek ne le po svojem pomenu zaradi visokega oddoljavanja, s katerim je SSG oddoljaval predsednik SFRJ Tito, in kateremu je njegovemu imenu izročil akademik Josip Vidmar, ampak tudi zaradi celotne proslave, ki je bila pomembna kulturna manifestacija in potrdilo vloge, ki jo gledališča na splošno, naše tržaško slovensko gledališče pa še posebej ima na tem ozemlju, ki je na nevrvalni točki Evrope stičišče dveh narodov, dveh svetov in dveh kultur, kar to vlogo opredeljuje še povsem specifično.

ni svobodi

nar ameriske družbe

je drugega ministra»

«hotel je zamešati strene, prikriti dejanske krivice.»

Ob tej izjavi se torej vzbuja nov sum. Antonio Lefebvre trdi, da sta denar prejela »ministrov brat« — njegov najbližji etnolek. Kaj na

Kulturni dom je za to priložnost sprejel številne predstavnike kulturnega in družbeno-političnega življenja iz različne domovine, predstavnike krajevnih ustanov in demokratičnih političnih sil, predstavnike slovenskega zamejskega kulturnega ter javnega in političnega življenja, pa seveda na stotine zvestih obiskovalcev in prijateljev našega gledališča s Trzaskoga, Goriskega in Beneške Slovenije. Tisti, ki se vabilu gledališča niso mogli odzvati, so poslali pisemne pozdrave, čestitke in voščila.

liške komisije za kulturo Andrej Ujčič, akademik in dramaturg dr. Bratko Kreft, tajnik ZKPO Martin Zakonjšek, predsednik Zdrženja slovenskih dramskih gledališč Sergej Vošnjak, predstavnik Zdrženja jugoslovanskih dramskih umetnikov Stevo Zigon, glavni direktor slovenske RTV Željko Vipotnik, zastopniki skoraj vseh slovenskih gledališč in številni ugledni slovenski gledališki igralci, režiserji, glasbeniki in drugi. Jugoslovanski generalni konzulat v Trstu so zastopali generalni konzul Ivan Renko, ter

ostanemo zvesti našemu ljudstvu in njegovi kulturi in da v njegovem imenu orjedo ledino v odnosih med Jugoslavijo in Italijo, zakaj neizpodbitno je zgodovinsko dejstvo, da so naši ljudje na tem ozemlju vedno pojmovali svoj obstoj kot vezan na člen med slovanskim in romanskim svetom. Če jih večinski narod ni razumel, je bilo bržkone samo zaradi tega, ker je slabo toževal njihovo željo po enakopravnosti.

In v duhu prijateljstva na enakopravni osnovi — je poudaril predavatelj — je naše gledališče delo

Sledeč ugodnim gosti iz matične Slovenije so bili član predsedstva SRS in predsednik SZDLŠ Mitja Ribičič, član predsedstva SRS akademik Josip Vidmar, podpredsednik skupščine SRS inž. Jože Logar, člana CK ZKS dr. Boris Majer in Rado Mokšič, predsednik skupščine kulturne skupnosti SRS Miloš Poljanšek, predsednik repub-

konzula srečno Kovačić in Marinko Kosor.

Tražsko obče je zastopal sam župan inž. Marcello Spacini, prisotni so bili tudi nekateri župani slovenskih občin, predstavniki pokrajine in dežele (predsednik delnega odbora Comelli in delnega sveta Pittoni sta poslala pismene čestitke in voščila), predstavnik

valo od vsega začetka. Od vsega početka se je namreč trudilo, da bi dokazalo, da je jezik poezije e sam in da ga lahko vsaj razumejo če vsaj trenutek odmislijo osebno materialne koristi in mitične pre-sodke.

Prof. Tavčar je nato govoril o uveljavljanju naše gledališke dejavnosti v italijanski kulturi in zla-

KD se mora odločiti, ali za nov zakon, ali za referendum

RIM. 27. — V ponedeljek bodo v poslanski zbornici nadaljevali z razpravo o prekinitvi nesečnosti in bodo kmalu začeli obravnavati posamezne člene. Zato je v zadnjih dneh dejavnost okrog tega vprašanja zelo živahna, zlasti pa so aktivni demokristjani, ki ne vedo še, kako bi se po eni strani izognili odkritega tistišča do prekinitve nesečnosti, po drugi pa referendumu, da bi jih postavil v nevaren položaj, saj se zavedajo, kakšne posledice je imela kršćanska demokracija po porazu o referendumu o razporoki.

O prekinitvi nocošnosti in o stališču demokrskih parlamentarnih bodo ponovno razpravljali v ponedeljek tudi v okviru odbora demokrskih poslancev in izvedencev, ki ga je imenoval načelnik poslanske skupine Piccoli, da proučijo to vprašanje, preden začne v zbornici razpravljati o položaju državljanov in o njihovi pravici. Razprave v odboru se bo udeležil tudi tajnik stranke Zaccagnini. Na zadnjem sestanku odbora

niso dali nobenega stvarnega predloga. Nekateri demokršćanski poslanci pa so izjavili, da želi se dati kršćanska demokracija stvarno soodjenje z laičnimi silami, da bi preprečila referendum, hkrati pa namerava dati nekatere predloge za spremembo zakonskih členov, ki bi jih laične stranke že sedaj zavračajo.

Dejstvo je, da je vodstvo kršćanske demokracije prepustilo odločitve o stališču do zakona o prekinitvi nosečnosti parlamentarnim skupnam stranke. Te bodo morale

RIM, 27. — Na pobudo radikale ne stranke bodo s 1. aprilom začeli pobirati podpise za zakonski predlog na ljudsko pobudo o ukinitvi klerikalnih, fašističnih, mlilitarističnih in avtoritarnih zakonov, ki ga bodo poslali predsedniku poslanske zbornice Pertinijarju pred koncem aprila. Zakonski osnutek se izrecno sklicuje na »zakon Reale«, ki je po izjavi tajnika radikalne stranke Spadaccia povzročil že 27 mrtvih med malimi goljufi in tateli.

liške komisije za kulturo Andrej Učič, akademik in dramaturg dr. Bratko Kreft, tajnik ZKPO Martin Zakonšek, predsednik Zdruga slovenskih dramskih gledališč Sergej Vošnjak, predstavnik Zdruga jugoslovanskih dramskih umetnikov Stevo Zigon, glavni direktor slovenske RTV Janez Vipotnik, zastopniki skoraj vseh slovenskih gledališč in številni ugledni slovenski gledališki igralci, režiserji, glasbeniki in drugi. Jugoslovanski generalni konzulat v Trstu so zastopali generalni konzul Ivan Renko, ter konzula Srečko Kovačič in Marinko Kosor.

Tržaško občino je zastopal sam župan inž. Marcello Spaccini, prisotni so bili tudi nekateri župani slovenskih občin, predstavniki pokrajine in dežele (predsednik deželnega odbora Comelli in deželna skupščina Piltoni sta poslala pismene deležnike in delegate) in italijanski prefekture dr. Pino, deželno italijansko gledališče Teatro Stabile je zastopal njegov umetniški direktor Nuccio Messina, prisotni so bili nadalje številni izvoljeni slovenski predstavniki v deželnem, pokrajinskem in v občinskem svetu, predstavniki nekaterih demokratičnih strank, predsednik SKGZ Borris Rane in predstavniki slovenskih kulturnih ustanov v zamejstvu ter Enotnih sindikatov, dolgoletni predsednik začasnega upravnega odbora za kulturni dom dr. Franca Tončič in še mnogi drugi, katerih namci, mogoče tudi drugi, katerih namci,

Prof. Tavčar je nato opisal ovire, ki so onemogočile, da bi popeljal publicizacija našega gledališča, da stala stvarnost in pri tem poudaril, da je postalo očito, da ne zadostuje dobra volja samega nekaterih, pa čeprav vodilnih osebnosti v italijanskem kulturnem in političnem življenju, da se rešijo naša manjšinski problemi in v tem okviru tudi vprašanje našega gledališča. Zato so potrebni še drugi pritiski ne samo

**Slavnostni govor
prof. Josipa Tavčarja**

Slovensko gledališče v Trstu je bilo že od vsega začetka odraz in izraz boja za enakopravnost slovenske umetnosti in kulture na tem etnično mešanem področju — je dejal v začetku svojega govora predsednik upravnega sveta SSG prof. Josip Tavčar — in kar je pomni znano, a vendarle nadvse pomembno, tudi odraz in izraz socialne potrebe našega zastopatelstva in izkoriščanja delovnega ljudstva po večjih pravicah in boljših življenjskih pogojih. Ni namreč zgolj naključje, da se leta 1848 ustanovijo »Slavjansko društvo« v svojem narodnobuditeljskem programu opira se posebno na gledališke uprizoritve, kot ni zgolj naključje, da so se prve zavzadne skupine slovenskih delavcev v Trstu in Gorici leta 1905 organizirale v društvi, ki so ga imenovali »Ljudski oder«. Gledališka umetnost je v ospredju vseh manifestacij naše kulturne prisotnosti na tem ozemlju, saj se ob njej in njeni opori beležijo vse glavne etape našega kulturnega napredovanja in politične afirmacije.

Brez »Ljudskega odra« si v Trstu ne moremo predstavljati usta-

riške vlade doseže, da izpolni svojo je obveznosti.

Zaradi tega odnosa do naših potreb in do naših upravičenih zahtev se celo usoda te jubilejne sezone postavlja na kocko, kot se postavlja na kocko usoda mnogih drugih prav tako važnih problemov, ki zadevajo življenje nas Slovencev v Italiji. Kar pa nas v tem izredno kritičnem položaju tolaži — je po udaril prof. Tavčar — je samo to, da je na naši strani vsa slovenska in jugoslovanska javnost skupaj vedno večjim številom naprednejših političnih in kulturnih sil v naši deželi in tudi v ostalih predelih evropskega kontinenta, ki so članice evropskega ljudskega države. Tolazi nas končno podpis osimskega sporazuma, ki nedvomno mnogo več kot prilžnostni dogovor za reševanje trenutnih sporov ali sodelovanje na omejenem področju slučajnih skupnih interesov. Zato se vedno verjamejo v prihodnost našega življa v Italiji in v prihodnost našega gledališča, ki je z njim tako tesno povezano — je dejal prof. Tavčar.

V nadaljevanju svojega govora i-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

NEDOPUSTEN PRITISK V ZVEZI S POSTAJALIŠČEM

Načelnik mejne carinarnice grozi repentabrski občini s komisarjem

Konzorcij za gradnjo avtoporta namerava v kratkem odpreti gradbišče brez vsakega dovoljenja

V torek, 23. t.m., se je sestal odbor repentabrski občine. Med drugim je bil sprejet predlog zgoniške občine, da se med občinama ustanovi konzorcij za vzpostavitev redne prevajalske službe. Poleg normalne upravne problematike se je moral odbor soočiti tudi z neprijetnim dogodom, ki se je pripetil prejšnjo soboto na mejnem prehodu pri Fernetičih, ko sta načelnik konzorcionalnega tehničnega urada geom. Cosma in odbornik za javna dela Kutin uradno obiskala načelnika carine pri Fernetičih dr. Cefala. Odbornik Kutin in geom. Cosma sta po nalogu odbora in župana stopila v stik z vodjo carine pri Fernetičih in ga vprašala za predhodno mnenje o možnosti zgraditve stavbe za higiensko napravo ob mejnem prehodu. Stavba je že obstajala leta 1950 in so jo pozneje porušili, ko so zgradili carinske urade.

Nenadoma je načelnik carine s sarkastičnim tonom vprašal geom. Cosmo, ali je občina Repentabor za to, da se zgradi tovarno postajališče pri Fernetičih. Ker je bilo vprašanje neumestno, nista geom. Cosma in odbornik Kutin niti odgovorila. Tedaj je dr. Cefalo dobesedno vzrotil nad občinskim geometrom in mu ukazal, naj odide iz urada. Vprašal ga je, koga predstavlja. Ne da bi pričakoval odgovor, je kričal: «Vam bom že pokazal!» «ukaj u-kazujemo mi,» «poslali vam bom komisarja.»

Občinski odbor je strogo obsodil tako ravnanje državnega funkcionarja in njegovo nedopustljivo vmešavanje v suverenost občine in njeno avtonomijo. Geometer Cosma in odbornik Kutin sta namreč uradno zastopala občino in sta se tudi v tem smislu predstavila šefu carine. Kako je močeno, da državni uslužbenec grozi s komisarjem demokratično izvoljeni upravi. Odbor je poslal prostorno pismo pristojnim carinskim oblastem in političnim silam. Župan je tudi izrazil začetnje

nad zadržanjem podjetja Morteo-Farsura. Kot je znano, je le-temu Konzorcij za izgradnjo avtoporta pri Fernetičih zaupal gradbeno delo, ne da bi repentabrski občina izdala potrebno gradbeno dovoljenje. Podjetje je pisalo županu dr. Colji in sporočilo, da misli v kratkem postaviti barake za delavce in vse drugo, kar je potrebno za začetek del. Podjetje trdi, da ni za to potrebno nobeno dovoljenje. Župan je o tem poročal odboru in obsodil tako delovanje podjetja. Župan je tudi izjavil, da bo prijavil sodišču vsakogar, ki bi skušal na nezakonit način začeti katerokoli delo pri postajališču.

● Občinski zgodovinski in umetniški muzej v Ul. Cattedrale 15 in grobišče bosta zaprta zaradi popravil od jutri do ponedeljka, 12. aprila.

S SINOČNE SEJE DEVINSKO-NABREŽINSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Z glasovi KPI, PSI in SSk odobren proračun za 1976

Slovenska skupnost s svojo odločitvijo ne namerava nakazati nove večine, ampak želi omogočiti občinskemu odboru, da nadaljuje z začetim delom

Z glasovi KPI, PSI in Slovenske skupnosti je devinsko-nabrežinski občinski svet sinoči izglasoval proračun za leto 1976; proti so glasovali svetovojci KD in MSI, vzdržal pa se je socialdemokrat Zanevra. V glasovalni izjavi je Zanevra ugodno ocenil dosedanje delo občinske uprave in v pričakovanju nadaljnjega dela izjavil, da se bo vzdržal. Terčon (Slovenska skupnost) je naglasil odgovornost, ki jo ima KD za to, da niso bile uresničene obveze levosredinske koalici-

Adele Faccio ponovno prijavila državnega pravdnika dr. Coassina

Predsednica radikalne stranke Adele Faccio je spet vložila vlogo ministru za sodstvo Bonifaciu z zahtevom po disciplinskem postopku, ker namestnik državnega pravdnika dr. Coassin ni odredil preiskave sedeha fašistične organizacije Fronte della gioventù, ki je oddaljen le sto metrov od kraja, kjer so pred nekaj dnevi napadli tri radikalce, od katerih je bil eden hudo ranjen.

Ob jutrisnji seji Sindikata slovenske šole

Kot je bilo sporočeno, bodo na dnevnem redu jutrisnje seje Sindikata slovenske šole zelo važna vprašanja, kot so vprašanje deželnega slovenskega šolskega okraja, občni zbor sindikata, enoten koordinacijski odbor slovenskih šolskih svetov in še posebej vprašanje prepovedi slovenskega šolskega pouka v Ukva. Da bi prišlo do temeljite razprave o vprašanju šolskega pouka v Ukva, bodo na seji verjetno tudi prizadeti. Sindikat namerava preučiti morebitno možnost, kako bi prišlo do kazenske prijave proti pristojnim šolskim oblastem, ki so zakrile opustitev uradnih dolžnosti ali zakrile zlorabo oblasti.

Ker gre za zelo važna vprašanja in za zadnjo sejo pred obnim zborom, prosimo odbornike, da se jutrisnje seje, ki se bo začela ob 18. uri, točno udeležijo.

Popravki KPI k deželnemu načrtu

Svetovalska skupina KPI v deželni skupščini je v zvezi z deželnim načrtom za štiriletnje 1976-79 predložila vrsto popravkov k besedilu ustreznega zakona, o katerem bo deželni svet zaključil razpravo na jutrisnji seji. Komunisti konkretno predlagajo, naj se v štiriletnje 1976-79 namenijo posameznim področjem naslednja sredstva: prometu 5,6 milijarde (2,4 milijarde v letošnjem letu), zdravstvu, šolstvu in mladini 15,6 milijarde (v letošnjem letu 7,4 mil.), kmetijstvu in gorskim skupnostim 135,7 milijarde (letos 14 mil.), stanovanjski gradnji 19,2 milijarde (letos 16,6 mil.), industriji 350 milijonov, zadržništvu 1,2 milijarde (letos 0,45 mil.), obrtništvu 1,5 milijarde let (letos 0,95 mil.); skupno 179,3 milijarde, od tega v letošnjem letu 41,9 milijarde lir.

● Tržaška prefektura obvešča, da pripravljajo izpit za izdajo dovoljenja za strokovno vzdrževanje zasebnih dvigal. Ustrezne prijave na izpit morajo prispeti na prefekturo do 31. maja letos. Razpis izpita je na voljo pri vseh občinskih upravah tržaške pokrajine.

Ob prvi obletnici smrti DUSANA CERNETA

bo v glavni dvorani Slovenske prosvete v Trstu, Donizettijeva ulica 3/1, jutri, v ponedeljek, ob 20.15

SLOVESNA PODELITEV NAGRADE

iz sklada, imenovanega po pokojnem uglednem narodnoobrambenem delavcu.

SLOVENSKI KLUB

V torek, 30. marca, ob 20.30

bo predaval dr. RAKO PAVLOVEC iz Ljubljane

Tema predavanja: »Sprehod skozi milijono let naše zemlje«

ki ga bodo bogatile številne skiptične slike.

VABLJENI

Zadruga

«PLANINSKI DOM MANGART» vabi

na OBČNI ZBOR, ki bo v petek, 2. aprila, ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Geppa 9.

Odbor

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)
Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1; Alla Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Alla Giustizia, Trg Libertà 6; Alla Testa d'Oro, Ul. Mazzini 43.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)
Al Lloyd, Ul. Orológico 6-Ul. Diaz 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Piccola, Ul. Orlandi 2; All'Annunziata, Trg Valmaura 11.

ZDRAVSTVENA DEZURNA SLUŽBA

V predprazničnih in prazničnih dneh dneva in nočna služba deluje nepretrgoma od 14. ure predprazničnega dne do 7. ure dneva po prazniku. To velja za zavarovalnice INAM - INADEL - ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 73-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 228-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Seljani: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

LOTERIJA

BARI	72	58	12	37	56
CAGLIARI	67	41	17	36	71
FIRENCE	60	53	15	29	29
GENOVA	7	38	6	71	52
MILAN	36	12	30	47	53
NEAPELJ	58	77	22	82	74
PALERMO	2	16	8	67	76
RIM	54	28	47	7	27
TURIN	81	2	16	64	10
BENETKE	67	7	39	19	74

ENALOTTO

2 2 X 1 X X 1 X 2 2 2 1
KVOTE: 12 točk - 18.292.000; 11 točk - 442.500; 10 točk - 32.600 lir

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

30 let neprekinjenega delovanja

JOSIP TAVČAR

IGORJU UGAJA BACH

Igra v dveh delih

Krstna uprizoritev

Glasbena oprema
Lektor
Scena

Anton Natek
Majda Križajeva
Demetrij Cej

Kostumi
Režija

Jože Babič
Marija Vidauova
JOŽE BABIČ

V petek, 2. aprila, ob 20.30 — ABONMA RED A — premierski.

V soboto, 3. aprila, ob 20.30 — ABONMA RED B — prva sobota po premieri.

V nedeljo, 4. aprila, ob 16. uri — ABONMA RED C — prva nedelja po premieri.

Gledališča

VERDI
Danes ob 16. uri ponovitev Verdi-jeve opere «I due Foscari» v premierski izvedbi.

ROSSETTI
Danes ob 16. uri «red II. nedelja» Goldonijev «Il Campiello» v izvedbi ansambla Piccolo Teatro di Milano. Režija Giorgio Strehler.

AVDITORIJ
Danes ob 16. uri Compagnia Alfonsi - Lupi predstavlja Ibsenovo «Go-spo. Veljajo odrezki Rassegna. Abonenti imajo 30 in 20 odst. popusta. Zadržna predstava.

Od 31. marca do 4. aprila La Cooperativa Sociale GH Oziosi predstavlja: «Il giudizio universale dei Re, Profetia Sancelotta, seguirà una brillantissima farsa».

AKADEMIJA ZA GLASBO V LJUBLJANI

GLASBENA MATICA TRST
V sredo, 31. marca, v dvorani «J. Gallus», Ul. R. Manna 29

KONCERTNI VEČER

SVETO GRGIČ — rog
Diplomski nastop
(razred doc. J. Falout)

IVAN SANCIN — bas
Pri klavirju prof. NADA OMAN

Vljudno vabljeni!
Vstop prost!

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Izredna ponovitev

DARIO FO

BURKASKI MISTERIJ

(Mistero buffo)

Burkasta štorija v dveh delih

Prvič v slovenščini

Danes, 28. marca, ob 18. uri

v dvorani PD «I. Cankar», Ul. Montecchi 6.

SPD I. GRUDEN - NABREŽINA

prireja

SLOVENSKI KULTURNI VEČER

ob 100-letnici

Cankarjevega rojstva

Na sporedu so samospevi, recitacije, nastopi moškega in de-kliskega zbora I. Gruden ter violinista Črtomira Šiškočiča.

Prireditve bo danes, 28. marca, ob 17. uri v društveni dvo-rani.

VLJUDNO VABLJENI

Odbor prosvetnega društva «Slavko Škammerle» pri Sr. Ivanu izraža svoji odbornici Piji Hmeljak in svoji bivši odbornici Anici Hmeljak - Udo-vič globoko občuteno sožalje ob hrid-ki izgubi očeta Maksa.

Dne 26. marca je preminil
Josip Comari

Pogreb pokojnika bo jutri, 29. mar-
ca, ob 13.30 iz glavne bolnišnice
naravnost v cerkev v Ricmanjih.

Žalujoci:
žena, sin, snaha, vnuk
in drugo sorodstvo

Ricmanje, 28. marca 1976
(Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujem vsem, ki so
na kakršenkoli način počastili spo-
min mojega dragega očeta

Viktorja Furlana

Klavdij Furlan

Trst, 28. marca 1976

(Pogr. pod. Zimolo, Ul. Torrebiana)

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš
dragi

FRANC ČEPAR (OŠTIR)

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 28. t.m., ob 15. uri iz
hiše žalosti, Barka 49.

Žalujoci: žena, hči, sinovi in drugo
sorodstvo

Barka, Trst, 28. marca 1976

Poirti sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša
draga žena, mama, nona in sestra

MARIJA RUPEL por. MILIČ

Pogreb bo danes, 28. t.m., ob 15. uri iz hiše žalosti, Prosek
št. 363.

Žalujoci: mož Pepi, sin Albert, hči
Lidija, vnukinja Tatjana in Alenka,
sestri, svak ter drugo sorodstvo

Prosek, 28. marca 1976

Dne 26. t.m. nas je za vedno zapustil

MAKS HMELJAK

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 30. t.m., ob 9.45 iz
glavne bolnišnice.

Žalujoci: žena Vida, hčerki Pia,
Anica z možem Sergijem ter drugo
sorodstvo

Trst, 28. marca 1976

Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3

Poirti naznanjamo, da je po dolgi bolezni preminila naša
preljuba mama in nona

KAROLINA BANDI vd. BANDI

Pogreb nepozabne pokojnice bo jutri, 29. t.m., ob 14. uri
iz glavne bolnišnice naravnost v dolinsko cerkev.

Žalujoci: hčeri Vilma in Jolanda,
zeta Pino in Karmelo, vnukinje Nor-
ma, Karmen in Asunta ter drugo
sorodstvo

Dolina, 28. marca 1976

Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3

ZAHVALA

Globoko ganjeni ob izrazih sočustvovanja, ki smo jih bili
deležni ob izgubi naše drage

MARIJE KRIŽMANČIČ por. GRGIČ

se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen
spomin.

Družine Grgič in Daneu

Padriče, 28. marca 1976

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja ob izgubi naše drage ma-
me in none

ANTONIJE ČUK vd. CARLI

se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen
spomin.

Žalujoci: hči, sinovi, neveste in
vnuki ter drugo sorodstvo

Trebče, 28. marca 1976

ZAHVALA

Vsem, ki so z mano sočustvovali in spremili na zadnji poti
mojega dragega moža

MARIJA STOLFO

se iskreno zahvaljujem.

Trst, 28. marca 1976

Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3

Žena Ivanka

V Dolini izreden uspeh revije «Primorska poje»

Občinstvo je do zadnjega kotička napolnilo prostorno telovadnico

Izreden uspeh revije «Primorska poje» v Dolini: velika množica je dobesedno natrjala prostorno dolinsko telovadnico in z nadevanjem sledila zelo dobremu izvajanju zborov «Slaveca» iz Ricmanj, moškemu zboru iz Divače, «Fantom» izpod Grmade, mešanemu zboru «Lip» iz Bazovice, moškemu zboru «Si mon Gregorčič» iz Kopr, mešanemu zboru iz Divače, moškemu zboru «Venturini» od Domja, mešanemu zboru «Prešeren» iz Boljuna, Tržaškemu partizanskemu pevskemu zboru in «Okletu» iz Pivke. Prireditev, ki jo prireja Slovenska prosvetna zveza in Zveza pevskih zborov Primorske, je bila pod okriljem dolinske občine in koordinacijskega odbora prosvetnih društev iz Brega. Revijo je s pozdravnim govorom o pomenu njenega izvajanja otvoril Mirko Kapelj, v imenu dolinske občine pa je pozdravil odbornik Drago Ota.

Število volivcev je naraslo na 15 odst.

Tretji dan volitev na univerzi za študentske predstavnike v uprav-

Danes, NEDELJA, 28. marca

JANEZ

Sonce vzide ob 5.52 in zatone ob 18.28 — Dolžina dneva 12.36 — Luna vzide ob 4.35 in zatone ob 16.33.

Jutri, PONEDELJEK, 29. marca

CIRIL

Vreme včeraj: Najvišja dnevna temperatura 14,6 stopinje, najnižja 5,5, ob 19. uri 12, zračni pritisk 1027,5 narašča, vlaga 72-odstotna, nebo jasno, brez vetra, morje mirno, temperatura morja 8,4 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 27. marca se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo je 19 oseb.

UMRLI SO: 93-letna Francesca

Wichert, 65-letni Stan Marzi, 81-

letna Maria Koren vd. Perot, 72-

letna Maria Sossa vd. Vardabasso,

68-letni Celso Giurco, 79-letna An-

tonia Pomason, 68-letni Josip Co-

mari, 75-letna Valeria De Marchi

vd. Gherlani, 67-letni Maksimiljan

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

Hmeljak, 88-letna Beatrice Rosa,

V OKVIRU RAZPRAVE O DEŽELNE NAČRTU 1976-79

Na jutrišnji seji deželne skupščine vrsta resolucij o slovenski manjšini

Dve resoluciji je vložila KPI, tri SS, dve pa skupno KD, PSDI in PRI - V ospredju zaščita manjšine, slovensko šolstvo, televizijske oddaje in izvajanje osimskega sporazuma

Deželni svet bo na jutrišnji seji sklepal o vrsti resolucij (teh se je med zadnjo razpravo nabralo kar 58, ni pa izključena možnost, da se bodo tem pridružile še druge), ki so jih v zvezi z zakonskimi predlogi o letošnjem deželnem proračunu, o štiriletnem razvojnem načrtu 1976-79 in o navedenih bančnih posojilih v višini 1,5 milijard lir predložile posamezne svetovalske skupine oziroma koalicije.

Med navedenimi resolucijami je tudi več takih, ki se nanašajo na vprašanje slovenske narodnostne skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini. Komunistični svetovalec Lovrič, Colli, Cuffaro, Baracetti in Zorzenon so vložili resolucijo o zaščiti Slovencev in drugo resolucijo o problemih slovenskega šolstva v deželi. Resolucija o zaščiti obseva deželni odbor, da uvrsti vprašanje zaščite slovenske narodnostne skupnosti med prvenstvene probleme, ki jih je treba rešiti s parlamentarno in osrednjo vlado, da se zavzame za konkretno izvajanje ustavnih določil in določil posebnega statuta, da bi zagotovil nemoten razvoj slovenske manjšine na vseh področjih, da zaposli ustrezno število ljudi z znanjem slovenskega jezika in tako omočijo uveljavitev slovensčine na vseh ravneh in v samem deželnem svetu, da povrne izvira krajevna imena, ki jih je fašizem nasilno popačil, in da zajamči nemoten razvoj slovenskega šolstva. Druga resolucija izhaja iz znane prepovedi poučevanja v slovenskih in Ukvah in obseva deželni odbor, da prevzame vse pobude, ki so potrebne za to, da se šolske strukture dajo na razpolago za vse pobude vzgojnega in kulturnega značaja, ki nastajajo v okviru slovenske narodnostne skupnosti.

Svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka je vložil tri resolucije, od katerih se ena nanaša na čim prejšnjo uvedbo slovenskih televizijskih oddaj, druga na preklic prepovedi slovenskega šolstva v Ukvi in tretja na tretjo na zagotovitev finančnega kritja za gradnjo novega slovenskega šolskega kompleksa v Ul. Campi v Gorici.

Dve resoluciji s slovensko tematikjo so vložile tudi stranke sedanje koalicije v deželnem vodstvu. Resoluciji, ki so ju podpisali svetovalec Lanza za PSDI, Coloni za KD

OBČNI ZBOR PROSVETNEGA DRUŠTVA SLOVAN V PADRIČAH NOV ODBOR Z NOVIMI NALOGAMI

Mladina mora množično pristopiti h kulturno-prosvetnemu delovanju

Na temo pod geslom: «Za obnovitev prosvetnega delovanja v vasi in za obnovitev odbora», je bil v petek v zadrugi prostori v Padričah redni občni zbor Slovan. Po tem lahko presojamo, da je nastalo novo obdobje prosvetnega delovanja vasi, ki naj bi sodelovalo v prosvetnem in kulturnem delovanju, toda že pred letom nastalega novega zbora, ki naj bi nadaljeval tradicijo vasi do veselja zborovskega petja.

Dolgih pet let je že, odkar ni bilo v vasi občnega zbora društva in ta dolga doba zastarela odbora se je tudi pri delu poznala. Vseh pet let je društvo imelo dolgotrajne pavze, mešanega pevskega zbora, ki je bil glavna značilnost vasi, pa ni bilo več mogoče obnoviti, zlasti zaradi pomanjkanja ženskega glasu. To nihanje je trajalo vključno do lanskega zela uspelo proslave 30-letnice osvoboditve, ki jo je društvo organiziralo s sodelovanjem SZ Gaja. Društvo je tokrat le uspelo postaviti «na nove» začasni moški pevski zbor, toda kasneje je spet prevladalo mrtvilo. V tem nerazpoložljivem vzdušju in samokritiki se je tudi začel občni zbor, ki ga je odprl prosvetni delavec in predsednik društva Rafael Grčić. Pred včerajšnji zastopniki vaskre kraljeve organizacije SZ Gaja ter Gozde družge, je Grčić poudaril pomen dolgotrajne plodne zgodovine društva, ki sega iz daljnega leta 1898 vse do danes brez daljšega presledka za mračno obdobje fašističnega terorja, za slovensko besedo in pa pomen kulturnega sodelovanja v vasi in za vso našo narodnostno skupnost.

Sledilo je tajniško poročilo Darka Grčiča, ki je orisal delovanje društva v petletni dobi in se kritično držal na sodelovanju mladine ter naglasil, da mora mladina skupno s »splošno organizacijo množično pristopiti tudi h kulturno-prosvetnemu delovanju, kajti samo na tak način si lahko začrtamo bodoče delo, ki naj bi vsebovalo zborovsko petje, predavanja, predvajanja filmov, kulturno-sportno sodelovanje s sodelovanjem v vasi in prireditve zlasti v vasi, pa tudi prirejanje «vaskre šagre». Sledilo je še blagajniško poročilo Justa Grčiča, nato pa se je razvila debata vaskre, ki so odebavali skupno kulturno-sportno udeleževanje, ki lahko pozitivno obnovi več dolgo kulturno bogastvo vasi.

«Spomladansko prebujenje» torej novega odbora prosvetnega društva Slovan, ki si bo v naslednjih dneh začel nove naloge in podrobno preučiti bodoče delo.

Z volitvami so izbrali novi odbor (sestl se bo v prihodnjih dneh) ki bo naslednji sestavi Oskar Grčić, Danko Grčić, Rafael Grčić, Renato Grčić, Stojan Grčić, dr. inž. Karel Grčić, Stojan Grčić, Marko Rismund, dr. Cveto Grčić, Avgustin Kalc, Angel Kralj, Nataša Kalc, Mira Gr-

gič, Adrian Kalc, Aleksander Grčić, Karlo Kalc.

D. G.

Nova sestava odbora združenja krvodajalcev

Odbor združenja tržajskih krvodajalcev je na svoji zadnji seji razdelil funkcije posameznim odbornikom. Predsednik je Raffaele Fortz, podpredsednika sta Ennio Furlani in Giordano Desilla, tajnik Claudio Gentile, odborniki pa Umberto De Pretis, Umberto Dalforo, Guido Mirasola, Vincenzo Marinelli in Marino Vincenti.

● Jutri se sestane rajonska konvulta za Staro mitnico. Na seji, ki bo na sedežu konzulte v Ul. Foscolo 7 ob 20. uri, bodo govorili o varianti storitev, o šolskih okrajih in o šolskih gradnjah.

AUTONOMNA DEŽELA FURLANJA - JULJSKA KRAJINA

RAZPIS NATEČAJA

Z odlokom predsednika deželnega odbora št. 02550/Pres. z dne 23. decembra 1975, ki je bil objavljen v deželnem Uradnem vestniku št. 17, ob 18. marca 1976, je deželna uprava razpisala natečaj na naslove in izpise za 1 mesto izrednega v katalogiziranju na poskušajo (s kvalifikacijo svetovalec) pri deželnem centru za katalogizacijo kulturnih in naravnih dobrin Furlanije - Juljske krajine.

Prošnje za priustevitev k natečaju s priloženimi morebitnimi naslovi, naslovljene na generalno tajništvo predsedstva deželnega odbora dežele Furlanije - Juljske krajine - oddelek za zadeve oseba (III. nadstropje - soba št. 71) - Ul. Carducci 6 - Trst, napisane na kolkovanem papirju v smislu navodil, ki jih vsebuje že omenjeni Uradni vestnik, morajo dospeti na predsedstvo deželnega odbora najkasneje do 2. aprila 1976.

Udeleženci natečaja bodo morali imeti doktorat filozofske fakultete moderne smeri.

Deželni Uradni vestnik se lahko kupi v Trstu v knjigarni «J. Svevo» na Korzu Italija 22; v Vidmu v papirnici «Benedetti», v Ul. Mercato Vecchio 13; v Gorici v papirnici «Paternolli» na Korzu Verdi 50; v Pordenonu v knjigarni «Minerva» na Trgu XX Settembre.

Ustrezne informacije se dobijo na sedežu deželnega odbora v Trstu - Ul. Carducci 6; na sedežu odbornosti za krajevne ustanove v Vidmu - Ul. Savorgnana 10; na sedežu pokrajinskih uradov krajevnih ustanov v Gorici - Largo Cuiati 7 ter v Pordenonu - Ul. Cavallotti 10; na sedežu za javna dela v Trstu - Ul. Cadorna 11; na sedežu pokrajinske direkcije za javna dela v Gorici - Korzo Italija 205; v Pordenonu - Korzo Garibaldi 66 in v Vidmu - Piazzale Osoppo 1.

Ustrezne informacije se dobijo na sedežu deželnega odbora v Trstu - Ul. Carducci 6; na sedežu odbornosti za krajevne ustanove v Vidmu - Ul. Savorgnana 10; na sedežu pokrajinskih uradov krajevnih ustanov v Gorici - Largo Cuiati 7 ter v Pordenonu - Ul. Cavallotti 10; na sedežu za javna dela v Trstu - Ul. Cadorna 11; na sedežu pokrajinske direkcije za javna dela v Gorici - Korzo Italija 205; v Pordenonu - Korzo Garibaldi 66 in v Vidmu - Piazzale Osoppo 1.

PRVA SLOVENSKA PLANINSKA POSTOJANKA V ITALIJI POSTAJA STVARNOST

Deželna uprava je končno odobrila denarni sklad zadrugi «Mangart» za obnovitev planinskega doma

Dom bo popolnoma prenovljen - Primanjkuje še od 70 do 80 milijonov lir - Občni zbor bo v petek, 2. aprila, ob 17.30 v Gregorčičevi dvorani - Izreden pomen tega doma

Minila so skoraj štiri leta, odkar je bila ustanovljena zadruga «Mangart», za katero je dala pobudo Slovensko planinsko društvo iz Trsta. Že dosti časa smo čutili pomanjkanje takega objekta, naše planinske postojanke, v katero bi lahko zahajali slovenski planinci v vseh letnih časih. Zato je zadruga najprej odkupila staro dvonadstropno hišo v središču Žabnic, nato pa začela sistematično in vztrajno delo, da bi ta dom postal čimprej funkcionalen. Hiša kot taka je namreč solidna, potrebuje pa popolne prenovitve. Popolnoma je treba preurediti notranjost poslopja, saj je ta brez vsake opreme, zidovi pa so stari in potrebujejo obnovitve. Tudi zunanjo stavbo ni dosti boljša, saj se omet krhuši, stene pa razpadajo. Poleg tega bo treba tej stari stavbi prizidati novo, v kateri bo v priložni dvorani, ki bo služila za raznovrstne manifestacije, v zgornjem nadstropju pa spalnice. Če hočemo ta velik načrt uresničiti, je potrebno žrtvovati zanj dosti organizacijske, predvsem pa finančne moči v obliki težkih milijonov. V ta namen je zadruga, ki je ustrojena na delniški osnovi, vložila svojo prvo prošnjo na deželno upravo Furlanije - Juljske krajine, oddelek za turizem, za denarno podporo, že 23. januarja 1973. Odgovorja takrat ni bilo. Zadruga je nato prošnjo ki je bila strogo finančnega značaja, vlagala vsako leto, odobrena pa je bila komaj letni. Dežela je namreč obljubila denarni sklad v višini 87.912.000 lir, od katerih naj bi šlo za gradbeno delo 67.287.200 lir, 20.912.000 lir pa za notranjo opremo. Istočasno sta trbiška občina in poveljstvo videmskih gasilcev odobrila zadrugi gradbeno dovoljenje na osnovi novega urbanističnega načrta.

To je sicer lep uspeh, vendar pa samo del. Za popolno prenovitev stare stavbe in dograditev nove, bi potrebovali vsaj še enkrat toliko denarja. Nabrali je treba še okoli 70 do 80 milijonov lir, da se bomo lahko lotili dela. Občina zahteva namreč, da se upoštevajo strogi varnostni in sanitarni ukrepi. Glede na to, da je hiša stara in je celotno iz lesa, je zadostitev tem zahtevam veliko finančno breme. Ni treba posebej poudariti, kakšno važnost ima tak objekt za vse Slovence, ki živijo v Italiji. Zato je treba ta denar čimprej zbrati.

Odboru zadruge «Mangart» torej ni preostalo drugega, kot da skliče občni zbor vseh svojih članov in obrazloži položaj. Občni zbor bo v petek, 2. aprila, ob 19.30, v Gregorčičevi dvorani v Ulici Geppa 9. Nanj pa so poleg rednih članov vabljene vse vsi tisti, ki jim je ta problematika pri srcu in hočejo, da se ta akcija uspešno zaključi. Zadruga potrebuje precejšnjo finančno pomoč, to pa lahko dobi, če se vanjo vpišejo še drugi delničarji, ki morajo pri sponzirovanju vsoto denarja. Opozorjamo, da se lahko v zadrugo vpiše vsak, ki je vpisan v katerikoli slovensko planinsko društvo in letos dobro obiskan. Od uvedbe vodni baletni tečaj že šest let učiteljica Anamarija Cah.

Z že utirjenimi delovanji ima torej PD Tabor že dobro zaseden prostor za prihodnjo sezono. S priloženimi prireditvami, izleti in razvedrilnimi orientacijskimi pogoji pa bo program dobesedno natrpan.

Poleg vsega tega se bo moral novi odbor, kateremu bo na čelu Stanica Hrovatin, spoprijeti še z gradnjo novih prostorov v Prosvetnem domu. Dela za prizidavo so se že začela in bi se morala nemoteno nadaljevati do strehe. Za to prvo fazo del si je finančno breme prevzela SKGZ, društvo pa naj bi s svojimi močmi delo izpolnilo.

Finančno kritje se je sicer povisalo od prve plošče do strehe, kar je res zakasnilo začetek del, rezultat pa bi moral biti približno isti. Ko bodo novi prostori pod streho in primerno opremljeni, bodo možnosti delovanja društva znatno povečane.

Opčine bodo torej letos dobile nov športni objekt (kotalgarsko ploščo Poleta), Prosvetni dom pa naj bi bil pred dopolnitvijo. Vse to bo z obstoječimi prostori v Prosvetnem domu in v krožku Poleta na Konkoniški cesti nudilo idealne pogoje za nadaljevanje prosvetno, športno in družabno delovanje.

Med bližnje pobude PD Tabor spada predavanje zgodovinarja Maksa Zadnika o Rižarni. Ob tej priložnosti bodo priredili tudi razstavo o koncentracijskih taboriščih, Aljoša Žerjal pa bo predvajal svoj film o Rižarni.

k. b.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IN SKENJAN, S KOLONKOVA IN OD SV. ANE

Namesto cvetja na grob Ivana Guštinčiča daruje družina Jančar 5.000 lir.

V postavitve spomina Ivana Guštinčiča darujeta družini Kodrič in Sisković 10.000 lir. V isti namen daruje družina Grčić (Padrič 66) 3.000 lir za Gajo.

Ob izgubi drage žene in matere Marije Grčić darujejo moški Franc, hčerka Silvana, sinovi Sander, Milko in Silvan 10.000 lir za Gajo, 10 tisoč lir za PD Slovan in 10.000 lir za šolo Karel D. Kajuh.

V postavitve spomina botre Marčke darujejo žene iz Padrič 3.000 lir za Gajo, 3.000 lir za Slogo in 3.000 lir za šolo K. D. Kajuh.

Namesto cvetja na grob Marije Grčić daruje Vlado Grčić (št. 17) 2.000 lir za PD Slovan, v isti namen daruje Želj Grčić 2.000 lir za šolo K. D. Kajuh.

Namesto cvetja na grob Antonije Kralj in Marije Grčić darujeta Stanko Grčić (Tappurnjov) iz Padrič 5 tisoč lir za TAPPZ.

Namesto cvetja na grob Maksa Hmeljaka daruje družina Stojan J. dovič 25.000 lir za Glasbeno matico in 25.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Vladija Saneina daruje žena 3.000 lir za Dijaško matico, 3.000 lir za Glasbeno matico, 3 tisoč lir za PD Ivan Grbec in 3.000 lir za Dom Jakoba Ukmarja (etnološki odsek).

Družina Krizmančič iz Trebče daruje namesto cvetja na grob dragi Viktoriji Čuk 3.000 lir za dom handikapiranih na Opčinah, ob 7. obletnici smrti dragega Etkota 3.000 lir za Glasbeno matico, ob rojstnem dnevu pokojnega očka 3.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na ljubljeno sestro Maričko darujeta Stana in Mila 5.000 lir za PD Lipa in 5.000 lir za Dijaško matico.

V postavitve spomina pok. Antonije Kralj iz Trebče darujeta družini Kralj in Vidau (Trebče 35) 5.000 lir za šolo PD Primorec. V isti namen darujeta Slava in Edvard Kalc 3.000 lir za šolo PD Primorec.

TPPZ daruje podporni član Pijo Rauber (Opčine) 10.000 lir.

V spomin na pok. Viktoriji Čuk daruje družina Sivitz (Trebče 23) 5.000 lir za PD Primorec in 5.000 lir za šolo PD Primorec.

Namesto cvetja na grob Jožeta

zamejstvu, posebno pa so vabljene tudi člani planinskih društev iz Gorice in Čedad. Vabljeno so seveda tudi drugi planinci, dobrodošle pa so seveda vsakršne denarne podpore.

Pobuda za prvi slovenski planinski dom v Italiji je podla že pred nekaj leti s strani SPDT. Nekateri, ki so važnost tega doma razumeli, so pobudo z navdušenjem sprejeli. Zadruga je bila ustanovljena z namenom, da ustvari zamejskim Slovcem planinsko postojanko za vse letne čase. Dom bo posvečen predvsem slovenski mladini, njeni rekreaciji, športu in zabavi. Dom lahko postane pozni smučarski center za našo mladino, saj je postavljen na strateški točki v Kanalski dolini, od katere so vsa smučarska dolina dostopna. Poleti pa bo lahko postojanka za vse večje planinske ture na bližnje in bolj oddaljene gore. V mrtvih obdobjih pa lahko služi raznim drugim rekreacijskim in športnim dejavnostim. Ne smemo pozabiti namreč, da je zadruga poleg hiše odkupila še velik travnik, ki bo služil mladini za igre in šport. Na tem travniku bo zadruga lahko uredila športne objekte, npr. odbojarsko igrišče in drugo. Dom bo lahko sprejemal tudi 50 ali več oseb, bo torej zelo primeren za razna zbiranja planinskih društev in naših srednjih in višjih šol, pa tudi za razne druge pobude, kot so šola na prostem, planinske šole, razni tečaji in drugo. Pomen travnika, na katerem se lahko otroci, pa tudi starejši razigrajo, ni treba posebej poudarjati, saj živimo v mestu in nam zelenja že tako vedno primanjkuje.

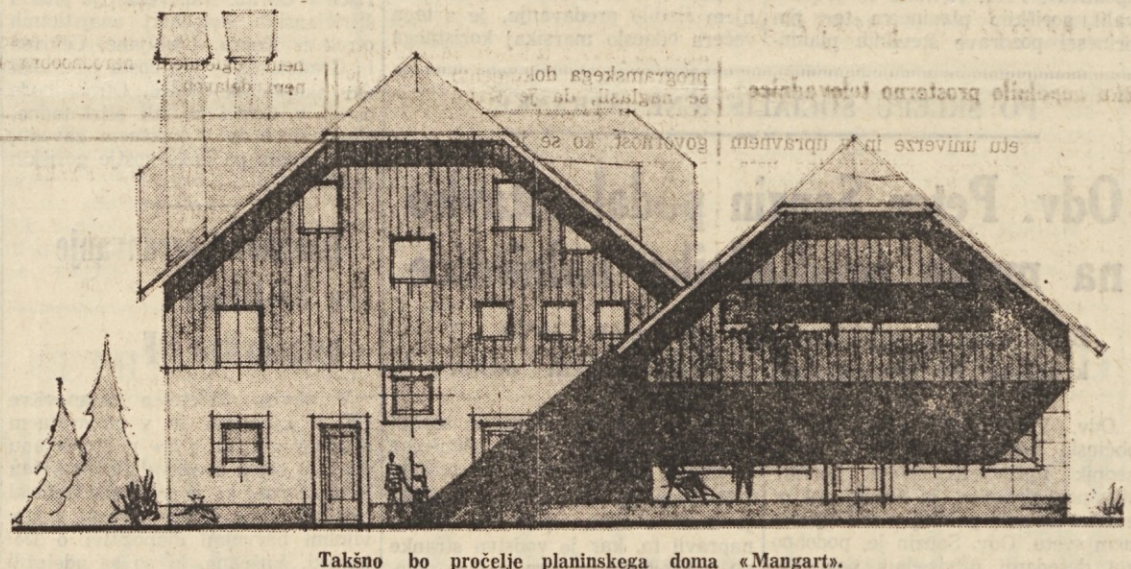
Sicer pa bo to dom deloval kot prava planinska postojanka za vsakršnega planinca in izletnika sploh. Naj omenimo, da smo ta dom že ob-

PESEM MLADIH

Revija mladinskih zborov

bo danes, 28. marca, ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov.

Takšno bo pročelje planinskega doma «Mangart».

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Marije Grčić daruje Emil Grčić z družino 2.000 lir za Gajo in 2.000 lir za handikapirane na Opčinah. V isti namen darujeta družina Grčić (Padrič 66) 3.000 lir za Gajo.

Ob izgubi drage žene in matere Marije Grčić darujejo moški Franc, hčerka Silvana, sinovi Sander, Milko in Silvan 10.000 lir za Gajo, 10 tisoč lir za PD Slovan in 10.000 lir za šolo Karel D. Kajuh.

V postavitve spomina botre Marčke darujejo žene iz Padrič 3.000 lir za Gajo, 3.000 lir za Slogo in 3.000 lir za šolo K. D. Kajuh.

Namesto cvetja na grob Marije Grčić daruje Vlado Grčić (št. 17) 2.000 lir za PD Slovan, v isti namen daruje Želj Grčić 2.000 lir za šolo K. D. Kajuh.

Namesto cvetja na grob Antonije Kralj in Marije Grčić darujeta Stanko Grčić (Tappurnjov) iz Padrič 5 tisoč lir za TAPPZ.

Namesto cvetja na grob Maksa Hmeljaka daruje družina Stojan J. dovič 25.000 lir za Glasbeno matico in 25.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Vladija Saneina daruje žena 3.000 lir za Dijaško matico, 3.000 lir za Glasbeno matico, 3 tisoč lir za PD Ivan Grbec in 3.000 lir za Dom Jakoba Ukmarja (etnološki odsek).

Družina Krizmančič iz Trebče daruje namesto cvetja na grob dragi Viktoriji Čuk 3.000 lir za dom handikapiranih na Opčinah, ob 7. obletnici smrti dragega Etkota 3.000 lir za Glasbeno matico, ob rojstnem dnevu pokojnega očka 3.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na ljubljeno sestro Maričko darujeta Stana in Mila 5.000 lir za PD Lipa in 5.000 lir za Dijaško matico.

V postavitve spomina pok. Antonije Kralj iz Trebče darujeta družini Kralj in Vidau (Trebče 35) 5.000 lir za šolo PD Primorec. V isti namen darujeta Slava in Edvard Kalc 3.000 lir za šolo PD Primorec.

TPPZ daruje podporni član Pijo Rauber (Opčine) 10.000 lir.

V spomin na pok. Viktoriji Čuk daruje družina Sivitz (Trebče 23) 5.000 lir za PD Primorec in 5.000 lir za šolo PD Primorec.

Namesto cvetja na grob Jožeta

Za bolnega Marija Ivašiča:

Namesto cvetja na grob prof. Peterlina daruje Mirka Košta 5.000 lir.

Miro in Amalija Kjuder (Katinara) 10.000 lir.

V postavitve spomina Marija Škerlavaja daruje družina Marije Kralj (Opčine) 5.000 lir.

Z današnjimi prispevki smo za bolnega Marija Ivašiča do sedaj v našem uredništvu nabrali 2.118.500 lir.

Peterlina darujeta Mara in Ivica Kocjan 5.000 lir za šolsko blagajno srednje šole Fran Levstik.

Namesto cvetja na grob Regine Daneu darujeta Ana Ciani in Lidija Starc 10.000 lir za šolsko blagajno srednje šole Fran Levstik.

Ob tretji obletnici smrti Marije Grčić vd. Guštin iz Velikega Repna darujeta svačinja Tereza in nečaka Milka, Ludvik in Marija Grčić z Opčin 8.000 lir za dom handikapiranih na Opčinah.

V postavitve spomina bratrance nečaka Ljubota Rojica, ki so ga pokopali v Mariboru 24. marca t.l. darujeta Valerija in Nada Pertot 10 tisoč lir za Dijaško matico.

Za poimenovanje šole po Franu Venturiniju v Boljuncu darujeta: mehanična delavnica Franko Mokor 10.000, mehanična delavnica Jožef Grison 3.000, Srečko Žerjal (Lakotič) 5.000, Tiberio Mauri (Parte) 2.000, pohištvo Edi 10.000, pohištvo Paolo 10.000, Trispan 10.000, Alimentari Trstina 5.000, posojilnica Opčine 50.000, Petrolićhina Malé Francesco 20.000 in Leandro Coretti 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob očeta Erminija darujeta Borisovi sosed iz Ul. Carsia (Opčine) 13.000 lir za spomenik padlim na Opčinah.

V postavitve spomina dragih staršev, bratov, svačinje in sestric daruje družina Marije Kralj (Opčine) 20.000 lir za dom handikapiranih na Opčinah.

Pjerina Suligoi daruje 5.000 lir za poimenovanje ricmanjske šole.

Ob priliki 8. marca darujeta ricmanjske žene 10.000 lir za poimenovanje šole.

Namesto cvetja na grob Marije

časno uporačljajo za smučarske, pa tudi druge izlete.

Kot bo ta dom dokončan, in za to bo potrebno še dosti organizacijske moči, politične volje, predvsem pa finančnih sredstev, takrat bomo lahko rekli, da smo naše zamejsko življenje obogatili še z enim bisserom, ki je naš in samo naš, in nam ga ne bo ogrozila nobena tuja sila.

D. Jelencić

● Sindikat stanovanjskih upravitelcev SUNIA priredi v torek, 30. marca, ob 11.30 na sedežu društva «Salvemini» Korzo Italija 10, tiskovno konferenco o razpravi o prijavi tržajski preturi v zvezi z obrazi za najemniške pogodbe v zasebnih stavbah.

Pokop prof. I. Šavlija v rojstnem Podmelcu

V petek popoldne so v Podmelcu pri Tolminu položili k poslednjemu počitku prof. Ivana Šavlija. V rojstno vas so ga pripeljali iz Trsta, kjer je bil začasno pokopan na pokopališču pri Sv. Anli. V domači vasi so krsto z njegovim truplom položili na katafalk v prosvetnem domu, kjer so se od njega poslovili številni domačini in kjer mu je zbor upokojencev prvič zapel v slovo.

Ob odprtem grobu so se nato od pokojnega prof. Šavlija poslovili Fil. Arko, ki je z njim delil šolska in vojska leta, Mitja Vošnjak v imenu delegacije njegovih bivših učencev s ptujske gimnazije, ki je z občutenimi besedami govoril o Šavlijevih ljubezni do mladine, in France Zen, njegov študentski sošolec.

V pogrebni sprejedu je bilo poleg družine in svojcev veliko število pokojnikovih rojakov iz domače in bližnjih vasi ter veliko njegovih znancev, prijateljev in stanovskih tovaršev iz Ljubljane, Ptujja, Celja in Tolmina in jamejstva. Predno so krsto položili v družinsko grobnico, mu je zbor zapel še poslednjo žalostinko.

Jutri važen sestanek gostincev SGZ

Povišek odstotka davka IVA, doplačilo vladnim koncesijam javnih lokalov, prijave zaloga alkohola, povisek cen, preureditev gostinske sekcije, bodo glavne teme sestanka gostincev, ki se bodo zbrali jutri ob 15.30 na sedežu združenja v Ulici Cicerone 8/b. Ta sestanek vlada med gostinci veliko zanimanje, saj je davčni pritisk, kot tudi druge obveznosti, ki jih morajo izpolnjevati, vedno težji. Vsem novostim, ki so zapletene, pa ne uidejo slediti, ker bi moral države zagotoviti svoj poklic. Nujno so tudi povisek cen blaga v prodaji in nudenih uslug, ker je bil odstotek IVA podvojen in se z vsakim dnem večja izguba tistemu, ki cen ne prilagodi novim davčnim obveznostim. Zato je pobuda združenja dobrodošla in bo marsikomu olajala delo in prihranila potrebne izgube.

Vaščani iz Saleza in Bajte za obvezno smetarsko službo

V petek je bilo v Salezu nadaljevanje razprave o občinski smetarski službi, me se katero se je zagnala občinska uprava sočila s stališči vaščanov iz Saleza in Bajte. Tudi tokrat je bila izmenjava mnenj zelo bogata in posamezni vaščani so zagovarjali ter utemeljevali različne mnenja, ki so segala od enega ekstreme do drugega. Na koncu pa je ostala osamljena skupnica oporečnikov obvezne smetarske službe in velika večina številnih udeležencev je s ploskanjem izpricala upravnikom svoje priznanje, da si prizadeva za rešitev take perečega vprašanja, kot je čistoča na Krasu. Zatem so se bežno dotaknili tudi nekaterih vaskih vprašanj, kot je lokacija prostora, kjer bo uprava v prihodnjih dneh nastanila avtoBUSNO čakalnico v Salezu, izpolnitve javne razsvetljave v Bajti in asfaltiranje nekaterih odcefov notranjih cest v obeh vaseh.

-bs-

Jožefovanje v Nabrezini

V petek, 19. marca, na Jožefovo je nabrežinska godba priredila v Prosvetni dvorani že tradicionalno Jožefovanje. Prisotnih je bilo lepo število ljudi, med katerimi tudi devinsko-nabrežinski župan, poslanec Albin Škerk in predsednik Kmečke zadruge Alojz Marković. Praznik je otvorila godba z veselim koračnicami, v imenu nabrežinskega godbenega društva pa je Milan Pernarčič najprej čestital vsem prisotnim Jožetom, ki jih je bilo manj kot drugič, leta zaradi bolezni. Nato pa je v kratkem nagovoru orisal pomen tega vsakoletnega praznika. Program je nadaljevala godba s koncertom, med katerim ni manjkalo zabavnih točk.

POMEMBNA ODLOČITEV POKRAJINSKEGA KONGRESA VZPI-ANPI

Organizacija nekdanjih partizanov zagovarja stvarno izvajanje naših narodnostnih pravic

Fantini-Sasso: «VZPI zahteva spoštovanje pravic Slovencev v dejanjih»
Dornik: «Vse italijanske ljudske sile naj pričnejo zadovoljevati naše potrebe»

V pokrajinski sejni dvorani v Gorici je bil včeraj 7. pokrajinski kongres Vsestranske zveze partizanov Italije (VZPI), na katerem so ob prisotnosti številnih delegatov in gostov pregledali sedanjost trenutke, kakor ga vidi udeleženci odpravnice gibanja, ter se dogovorili za nadaljevanje oblike dela, ki naj v skladu z načeli odpravnice gibanja utrjuje demokracijo v Italiji, mir in priateljstvo sodelovanje.

Kongres sta odprla v italijanski Silvino Poletto, v slovenski pa Ladi Dornik. Pozdravila sta številne goste. Med temi naj omenimo podpredsednika pokrajine dr. Gallarotti, pokrajinskega tajnika KPI Paizzo, PSI Del Bena in KD Longa, predstavnika občine Gorica Francesca Moiseja, delegacije federacije sindikalnih organizacij CGIL, CISL, UIL, župane, predstavnike organizacije političnih priseljencev in internirancev v nemških taboriščih, zastopnike kulturnih ter manjšinskih organizacij. Kongres se je udeležila delegacija Zveze borcev občine Nova Gorica ter vicekonzul SFRJ v Trstu Lojze Kante. Vsestranski odbor VZPI je zastopal Roberto Bonfiglioli.

Poročilo o delovanju VZPI je imel predsednik Fantini - Sasso, ki je na temo kongresa: «Enotnost protifašističnih sil za utrjevanje demokracije in mirno sožitje med narodi» razvil nekatere misli, kako v sedanjem političnem trenutku napraviti korak dalje v razvijanju ljudske udeležbe pri oblasti. S tem v zvezi je predlagal jasne in stvarne politične izbire ter nov enotni pakt, da se premagajo posledice dolgoletne stagnacije.

Izhajajoč iz medvojnih spoznanj kakor tudi iz načel helsinške konference, je Fantini zagovarjal stališče, da si mora vsak narod izbrati svojo razvojno pot. Obžaloval je, da je hladna vojna razbila enotnost protifašističnih sil, ki je bila ustvarjena med odpravnimi na podlagi spoštovanja demokratičnosti drugih, ter poudaril potrebo, da podobno, kot so protifašistične sile preprečile fašistični prevrat, te sile demokracije sedaj poisočje tiste, ki izza kulisa vdržejo v Italiji ožracje nasilja. Fantini je predlagal ustanovitve federacije med odpravnimi organizacijami, da bi zagotovile socialne pravice udeležencem v odpravnem gibanju in da bi postale učinkovitejšje v boju proti korupciji, ki izpodi kopava družbo. Mlado generacijo morajo oborožiti z idejami osvobodilnega boja, kajti mlada generacija — je dejal Fantini — neče poslušati pridig, ampak se hoče udeleževati v boju za boljšo družbo. Ti mladi, ki služijo vojsko, so čestokrat žrtve provokacij izvenparlamentarnih skupin, je dodal Fantini ter predlagal demokratizacijo policije, vojske in sodstva.

«V naši pokrajini živi slovenska narodnostna skupnost, za katero VZPI zahteva spoštovanje njenih pravic, toda ne v besedah, ampak v dejanjih. Nasprotujemo razdelitvi Slovencev po stopnji pravic na tri kategorije, s tem da Slovenci v videmski pokrajini nimajo nobenih, ter podpiramo zakonske predloge za globalno zakonsko zaščito Slovencev,» je rekel Fantini.

Poudaril je prisrčnost stikov z borcevsko organizacijo v Jugoslaviji ter predlagal, naj bi italijanska republika odlikovala jugoslovanske partizane in partizane drugih narodnosti, ki so se borili v Italiji.

V nadaljevanju svojega govora je obirno poročal o proslavah 30-letnice osvoboditve ter poudaril, da se bo VZPI letos zavzemala za proslavo 30-letnice ustanovitve republike in sprejema ustave.

Kongres so pozdravili Gallarotti, Longo, Paizzo, Del Ben, Moise in drugi. Predstavnik ZB Nova Gorica Martinčič je omenil «skupni boj slovenskih in italijanskih partizanov, v katerem smo bili vsi bratje, kajti spoznali smo grenko resnico, da narod, ki vzame svobodo drugemu, tudi sam ni svoboden».

Poleg drugih je v razpravo posegel tudi podpredsednik VZPI Ladi Dornik, ki je poudaril velik pomen sporazuma v Osimu za nove odnose ob meji in za našo narodnostno skupnost.

«Slovenski partizani in protifašisti — je nadaljeval Dornik — vidijo v tem sporazumu začetek celovitega reševanja obsežne problematike, pa naj gre za gospodarska vprašanja ali za vprašanja pravic Slovencev v Italiji. Naša skupnost sodi, da je bil sporazum zato podpisan, da se izvajata. Toda izvajati ga je treba v celoti. Ni mogoče uresničevati gospodarskih dolžnic ter odlašati s sprejemanjem zaščitnih ukrepov za našo skupnost, ki so predvideni s sporazumom. Ob področji je treba vzporedno razvijati. In to že sedaj, takoj po podpisu. Zaradi tega smo takoj začeli uporabljati svoj jezik v izvoljenih organih, žel, naleteli na odpor v konservativnih političnih krogih. To da bo za rabo slovenskega jezika se bo nadaljeval.

Prav na tem področju hočemo iz-

bojevati pravico, ki naj odpravi za postavljanje Slovencev v odnosu do javnih oblasti ter naj prispeva k medsebojni strpnosti, omanosti ter rasti demokratične družbe.

Pomemben prispevek k uresničevanju teh smotrov predstavlja obdobja prepovedi uporabe šolskih prostorov za pošolsko učenje slovenskega jezika v Ukvah v Kanalski dolini. Obdobja, ki je prišla iz številnih vplivnih političnih krogov v naši deželi, je podpora stališču videmskega pokrajinskega sveta, ki je priznal narodnostno identiteto Slovencev v Videmski pokrajini. Podpirati moramo boj za polno priznanje jezikovnih pravic Slovencev v Benški Sloveniji, Režiji in Kanalski dolini, za njihovo izenačenje s Slovenci na Goriškem in Tržaškem.

V okviru vse večjega odpiranja italijanske družbe za potrebe svojih državljanov naj vse, naj prav vse, uresničevati naše potrebe. To se vedno pričakujemo danes, 30 let po osvoboditvi, za katero smo dali tako

ogromen krvni delež. Na žrtve in na junaški boj nas znova in boleče spominja prav proces v zvezi z grozodetvji v Rižarni, ki je v Trstu proti nacističnim krvnikom in njihovim tržaškim kolaboracionistom.»

V sredo sestanek konzulte v Štandrežu

Štandreška rajonska konzulta se bo sestala v sredo, 31. marca, ob 20. uri, na sedežu prosvetnega društva «Oton Župančič». Na dnevnem redu so razna domača vprašanja, poleg tega bo na vrsti tudi informacija o letošnjem proračunu goriške občine. Kot smo izvedeli bosta na sestanku prisotna tudi občinski odbornik za javna dela Zuccalli in arhitekt Costa, ki skrbi za revizijo regulacijskega načrta. Zato bi bilo uместno, da bi sestanku konzulte, ki je javen, prisostvovali tudi tisti prebivalci, ki jih to vprašanje zanima.

Predsednik društva «Naš prapor» je nato predlagal, da bi čimprej pričeli z društveno dejavnostjo, ki se je letos zaradi popravil Prosvetne dvorane in priprave na občinski zbor precej zakasnila. Na četrtkovem sestanku so sprejeli predlog, da bodo letošnjo sezono pričeli s filmskim večerom, ki bo v petek, 9. aprila, ob 20. uri v prvem sklopu Prosvetni dvorani. Ob tej prvi

in se pripravilo o veliki nevarnosti, ki jo za vse ljudi predstavlja onesnaženje okolja.

Delovanje goriške sekcije CISV

Danes prispejo v Gorico, na povabilo goriške sekcije CISV, člani podobne sekcije iz Cortine. Ogledata si bodo goriški grad, kjer jih bo sprejel tudi župan, ter druge tukajšnje zanimivosti. V goriški sekciji CISV, ki se je ustanovila šele pred kratkim in ki je lani organizirala enomesečne politične štirih goriških dijakov v ZDA, pripravljajo vse potrebno za letošnje poletno minitaborišče v Gorici. Napovedan je prihod štirihdišinskih delegacij enajstletnih otrok iz Kopa, Ljubljane, Celovca in Gradača, ki se jim bosta pridružili dve skupini iz Gorice. Oboji bodo ostali v Gorici tri ali štiri tedne, stanovali bodo v kakšnem zavodu, ob vikendih pa bodo gostje goriških družin.

Hoennovo predavanje o 35-letnici ustanovitve OF

V okviru 35-letnice ustanovitve OF v Ljubljani je v prosvetnem društvu «Brški grič» v Števerjanu prejšnji petek predaval Novogoričan Rudi Hoenn, ki je svoj zgodovinski opis taktičnih časov opremil s številnimi barvnimi diapozitivi. Svoje izvirne barvne diapozitive so doleteli. Vaščane, ki so se udeležili večera, je precej zanimalo predavanje originalnih posnetkov iz kratkih partizanskih bojev, ki se jih je Hoenn udeležil.

Zaradi zanimivega predavanja bi bilo prav, da bi Hoennovo predavanje ponovili tudi v drugih društvenih skupinah.

V GORIŠKEM OBČINSKEM SVETU

JUTRI NADALJEVANJE PRORAČUNSKE DEBATE

Svetovalci so odobrili obnovo palače na vogalu Korza in Ulice Garibaldi

Proračunska debata v goriškem občinskem svetu se je pričela, kot smo poročali, v petek zvečer, nadaljevala se bo jutri (občinski svet se bo sestel ob 18.30) in se bo sklenilo gotovo zaključila z odgovori župana in posameznih odbornikov ter z glasovanjem v sredo zvečer.

O posegu komunista Chiariona smo poročali že včeraj. Na petko se je govorilo še republikanec Luciano in demokratijski Piani, Stabon in Pellegrini. Luciano je obirno govoril o proračunski plači zdravstvenih in socialnih vprašanjih, medtem ko je njegov strankarski kolega Pellegrini napadel centralistični sistem upravne ureditve v Italiji, ki dejansko onemogoča samostojno delovanje občin, in se je zavzel tudi za še večjo decentralizacijo ter za direktno izvolitev članov rajonskih konzult.

Župan De Simone je nato premislil razpravo o proračunu, svetovalci pa so odobrili še nekaj drugih sklepov. Na predlog odbornika za javna dela Zuccallija so svetovalci odobrili sklep o obnovitvi palače last zavarovalnice Assicurazioni generali na vogalu Verdiejevega korza in Ulice Garibaldi. Pročelje bo ostalo takšno kot je danes, notranjost pa bodo v celoti preuredili. Vendarle pa bo notranjega prostora manj kot sedaj, kajti nekatere sedanje prostore bodo odpravili. Prav zaradi te zmanjšane prostornosti je bil potreben pristave nek občinskega sveta, je dejal odbornik za javna dela. Zavarovalnica bo v modernizacijo poslovala vložila več kot milijardo lir.

Svetovalci so nato odobrili še nove palle vodilnih funkcionarjev mestnega podjetja in uslužbenecv mestne lekarne, tako kot izhaja iz sindikalnih pogodb.

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

PRVA SEJA ODBORA PD «NAŠ PRAPOR»

Vrsta kulturnih večerov ob koncu letošnje sezone

Za predsednika so izvolili Rudija Pavšiča
Pričetek priprav za letošnji poletni praznik

Na prvi seji novoizvoljenega odbora prosvetnega društva «Naš prapor», ki je bila v četrtek zvečer v pevski dvorani, so si med posameznimi člani porazdelili odgovornosti. Za predsednika je bil izvoljen Rudi Pavšič, podpredsednik je Sergij Jakin, tajnik David Sošol, blagajnik Ivan Figelj, gospodar Mario Saher, odgovorna za mladinska vprašanja sta Aleš Figelj in Bruna Planišček, odgovorni za kulturna vprašanja je Silvan Bečvar, odgovorni za športna vprašanja pa je Stanko Radikon. Nadzorni odbor sestavljajo Milko Klanjšček (predsednik), Silvan Primožič, Avgust Lenardič ter Mirko Markočič.

Predsednik društva «Naš prapor» je nato predlagal, da bi čimprej pričeli z društveno dejavnostjo, ki se je letos zaradi popravil Prosvetne dvorane in priprave na občinski zbor precej zakasnila. Na četrtkovem sestanku so sprejeli predlog, da bodo letošnjo sezono pričeli s filmskim večerom, ki bo v petek, 9. aprila, ob 20. uri v prvem sklopu Prosvetni dvorani. Ob tej prvi

in se pripravilo o veliki nevarnosti, ki jo za vse ljudi predstavlja onesnaženje okolja.

Delovanje goriške sekcije CISV

Danes prispejo v Gorico, na povabilo goriške sekcije CISV, člani podobne sekcije iz Cortine. Ogledata si bodo goriški grad, kjer jih bo sprejel tudi župan, ter druge tukajšnje zanimivosti. V goriški sekciji CISV, ki se je ustanovila šele pred kratkim in ki je lani organizirala enomesečne politične štirih goriških dijakov v ZDA, pripravljajo vse potrebno za letošnje poletno minitaborišče v Gorici. Napovedan je prihod štirihdišinskih delegacij enajstletnih otrok iz Kopa, Ljubljane, Celovca in Gradača, ki se jim bosta pridružili dve skupini iz Gorice. Oboji bodo ostali v Gorici tri ali štiri tedne, stanovali bodo v kakšnem zavodu, ob vikendih pa bodo gostje goriških družin.

Hoennovo predavanje o 35-letnici ustanovitve OF

V okviru 35-letnice ustanovitve OF v Ljubljani je v prosvetnem društvu «Brški grič» v Števerjanu prejšnji petek predaval Novogoričan Rudi Hoenn, ki je svoj zgodovinski opis taktičnih časov opremil s številnimi barvnimi diapozitivi. Svoje izvirne barvne diapozitive so doleteli. Vaščane, ki so se udeležili večera, je precej zanimalo predavanje originalnih posnetkov iz kratkih partizanskih bojev, ki se jih je Hoenn udeležil.

Zaradi zanimivega predavanja bi bilo prav, da bi Hoennovo predavanje ponovili tudi v drugih društvenih skupinah.

V GORIŠKEM OBČINSKEM SVETU

JUTRI NADALJEVANJE PRORAČUNSKE DEBATE

Svetovalci so odobrili obnovo palače na vogalu Korza in Ulice Garibaldi

Proračunska debata v goriškem občinskem svetu se je pričela, kot smo poročali, v petek zvečer, nadaljevala se bo jutri (občinski svet se bo sestel ob 18.30) in se bo sklenilo gotovo zaključila z odgovori župana in posameznih odbornikov ter z glasovanjem v sredo zvečer.

O posegu komunista Chiariona smo poročali že včeraj. Na petko se je govorilo še republikanec Luciano in demokratijski Piani, Stabon in Pellegrini. Luciano je obirno govoril o proračunski plači zdravstvenih in socialnih vprašanjih, medtem ko je njegov strankarski kolega Pellegrini napadel centralistični sistem upravne ureditve v Italiji, ki dejansko onemogoča samostojno delovanje občin, in se je zavzel tudi za še večjo decentralizacijo ter za direktno izvolitev članov rajonskih konzult.

Župan De Simone je nato premislil razpravo o proračunu, svetovalci pa so odobrili še nekaj drugih sklepov. Na predlog odbornika za javna dela Zuccallija so svetovalci odobrili sklep o obnovitvi palače last zavarovalnice Assicurazioni generali na vogalu Verdiejevega korza in Ulice Garibaldi. Pročelje bo ostalo takšno kot je danes, notranjost pa bodo v celoti preuredili. Vendarle pa bo notranjega prostora manj kot sedaj, kajti nekatere sedanje prostore bodo odpravili. Prav zaradi te zmanjšane prostornosti je bil potreben pristave nek občinskega sveta, je dejal odbornik za javna dela. Zavarovalnica bo v modernizacijo poslovala vložila več kot milijardo lir.

Svetovalci so nato odobrili še nove palle vodilnih funkcionarjev mestnega podjetja in uslužbenecv mestne lekarne, tako kot izhaja iz sindikalnih pogodb.

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

Občinski svet v Gorici

SEJA OBČINSKEGA SVETA V KRMINU

Krščanski demokrati podpirajo stike med Krminom in Dobrovim

Na mejnem prehodu Plešivo bodo postavili streho

Občinski svet v Krminu se zavzema za vse tesnejše sodelovanje s krajevno skupnostjo v goriških Brdih. Demokratična občinska uprava, ki jo po lanskem 15. juniju složno vodijo socialisti in komunisti, se s krajevno skupnostjo Dobrovo pogovarja o programu pobratenja, ki naj bi ga izvedli v prihodnjem mesecu. Osnova za zblizanje predstavljata spopad pri Peterlinih, v katerem so se nemški okupatorji postavili po robu slovenski in italijanski partizani.

Novost v zblizevanju med obmejnimi kraji v Brdih predstavlja stališče krminske krščanske demokracije. Ta stranka je poslala krminskemu županu interpelacijo, v kateri naglašajo, da se krminski in tudiposkoška krščanska demokracija zavzema za vse tesnejše sodelovanje kulturnega in gospodarskega značaja, na podlagi medsebojnega spoštovanja, s sosednjo slovensko skupnostjo, kakor je bilo to poudarjeno tudi na nedavnem srečanju med delegacijami poskoške KD ter novogoriške Socialistične zveze.

Na seji občinskega sveta v Krminu, ki je bila v sredo zvečer, o tej interpelaciji niso govorili prav tako pa občinski odbor ni nič povedal o svojih dosedanjih pogovorih v Novi Gorici in v Dobrovem o poteku srečanja. Pač pa bo krminski občinski odbor o tem poročal prihodnjič, ko bodo pripravili izpeljavo kraja in ko bodo sestavljali delegacijo občinskega sveta, ki se bo udeležila ljudskega shoda.

Na seji občinskega sveta v sredo zvečer so svetovalci odobrili stroške 25 milij

PETDNEVNI PRVOMAJSKI IZLET V RIM-BARI-BENETKE

Bivši prekomorci bodo obiskali medvojne baze NOB v južni Italiji

Potovanje bo z vlakom z ležalniki, da se ga bodo lahko udeležili tudi invalidi - Ogled zbirnih baz, taborišč in bolnišnic NOB

Podjetje za turizem, transport in gostinstvo iz Ljubljane (TTG) priredi ob sodelovanju osrednjega odbora prekomorskih brigad pri Republiškem odboru ZRB NOV Slovenije petdnevni izlet v Puglie, kjer je za časa II. svetovne vojne bila baza NOV Jugoslavije z različnimi ustanovami.

Organizatorji izleta so se odločili za prevoz z vlakom z ležalniki, da bi tako omogočili obisk krajev v južni Italiji tudi invalidom, ki so tam bili na zdravljenju v letih 1943-1945.

Odhod iz Ljubljane bo v petek 30. aprila popoldne ob 15.00. Na slednjega dne si bodo izletniki z avtobusi in vodiči ogledali glavne znamenitosti Rima in nato nadejali pot do Barja.

2. maja bo avtobusni izlet z o biskom krajev, ki so pomembni iz NOB na relaciji: Grumo - Altamura - partizansko taborišče Gravin - Baria. Izletniki si bodo ogledali nekdanje partizansko taborišče v Gravini in pa Barletto, kjer je jugoslovanska vlada postavila leta 1973 spominsko kostnico borcem NOV, ki so v drugi svetovni vojni umrli na ozemlju južne Italije, Sicilije in Sardinije. Kot je znano, je bila tudi na področju južne Italije od leta 1941 dalje vrsta zloglasnih fašističnih zaporov in koncentracijskih taborišč (Tremi, Trani, Pisticci, na Siciliji, na otokih Ustica, Lipari, Asinara, Sardinia, itd.), kjer so v nečloveških mukah trpeli in umirali naši ljudje.

Vsa ta množica političnih zapornikov in internancev se je začela po kapitulaciji Italije osvobajati in združevati najprej v Tarantu in Carbonari, in nato v Gravini, kjer so organizirali prekomorske brigade in druge prekomorske enote, ki so posegle v boj proti nacističnim hordam v Jugoslaviji.

Že oktobra leta 1943 je delovala v Bariju jugoslovanska baza, npr. vojna misija NOV Jugoslavije, ki je med drugim organizirala transport 12.000 naših ranjenecov z avtomobilskimi letali na zdravljenje v bolnišnice (S. Ferdinando Andria, Grumo, Altamura, Gravina, Taranto, Monopoli, Brindisi, Trani, Bari, Malta, itd.). Samo iz Slovenije je bilo prepeljanih na to področje na zdravljenje več kot 2.000 težkih partizanskih ranjenecov in bolnikov.

3. maja pa je predviden izlet v južno - italijanska mesta na relaciji: Taranto - Brindisi - Monopoli - Bari. Vsi ti kraji so prav tako pomembni skoraj za vse prekomorske borce, saj je na primer v Monopoliju bila baza vojne mornarice NOV, v Tarantu prvo taborišče »Pod oljkami« in luka, skozi katero so šli borci, letalci, tankisti, artileristi NOVJ, ki so prišli iz Afrike, tam je delovala tudi 4. prekomorska brigada, itd.

Zadnji dan izleta je predviden za ogled Benetk. Podrobne informacije o izletu lahko dobijo zainteresirani pri vseh občinskih oddelkih.

Jože Kološa

(Nadaljevanje s 5. strani)

teh ciklkih, ki so razstavljeni v Lohi, je avtor s svojim aparatom dobesedno zlezel ljudem pod kožo... fotografije so narejene v merilih najboljših tradicije visoko ovrednotene slovenske krajinske fotografije in portreta in kjer je o Prekmurju in njegovih ljudeh izpovedal kar lepo mero tega, kar je v fotografiji izpovedi mogoče povedati (Matija Murko). Prav v tej klasični - romantični fotografiji, izraz prvega obdobja Kološevga ustvarjanja, človek občuti kako umetnikov pogled prodira vedno bolj skozi površino v nove problematike, ki jih v letih čedaje bolj bogati z duhovno vsebino.

V Foto - galeriji in Pokrajinskem muzeju pa so na ogled novejši ciklusi Kološevga ustvarjanja kot n.p.r. »Reklama je reklama«, »Umiranje vasi«, »Umiranje vasi - kolaži«, »Hipi v Koštabonji«, »Humanizem železa«, v katerih se avtor pogloblja v problematiko določene družbenega vedenja napram ljudem in okolja v problematiko nasilja potrošniške miselnosti nad istimi vasi in njih ljudi ter s tem opozarja, da to vprašanje — ki je pravzaprav tudi vprašanje njih obstoja — gre reševati že danes za lepši in boljši jutri. V teh delih avtor posega v fotografijo z lepljenjem (kolaž) reklamnih nalepk in s tem podčrta vso tragiko vprašanja. Iz teh ciklov jasno razberemo s kakšnimi termini si je umetnik postavil svoje vprašanje in kako nanj išče svoje odgovore. Naj omenim še zanimivo serijo fotografij »Poezija uporaz« s Tonetom Svetino. (Slike prikrasijo skulpture), ter kombinirano fotografijo s slikarjem Pohlekom in Jakijem.

Vsakdanja resničnost, v najširšem pomenu je prevladujoča tema v Kološevih fotografijah, kar pomeni, da avtor teži k razkrinkavanju družbenih napak in protislovij — da je torej ta njegova fotografija maksimalno angažirana — ter da se Kološa, na svojem dosedanem poteku umetniškega življenja uči, pripravljati sklepe in skuša z njimi vplivati na ves svoj nadaljnji življenjski umetniški potek. Kot sam pravi, po verzih prekmurskega poeta Branka Šimna, željan morda širšega pogleda na svet, ljudi in življenje — »Samo za spoznanje drugače bi moral živeti...»

DANES POPOLDNE V SAG

Izredna ponovitev «Burkaškega misterija»

Na splošno željo občinstva bo danes popoldne, ob 18. uri v Slovenskem amaterskem gledališču v Trstu (dvorana p. d. «I. Cankar», Ul. Montecchi 6) izredna ponovitev predstave Daria Foja, burkaste štorije v dveh delih «Burkaški misterij». To je že četrta ponovitev te izredno uspešne predstave, s katero je naše nepoklicno gledališče vstopilo v peto, jubilejno sezono svojega nepretrganega dela.

Predstava, s katero se bo tržaško gledališče prihodnji teden, od 1. do 3. aprila, gostovala po Tržaškem, Goriskem ter koprski in sežanski občini, je osnovana na vrsti burkaških misterijev, ljudskih verskih štorij, ki jih je Dario Fo, ta izjemni italijanski gledališčnik, nabiral več let po italijanskem polotoku, Jugoslaviji, Češkoslovaški, Poljski, Franciji in drugih evropskih državah. Ko se je z nabranim gradivom vrnil domov, je vse dokumente, žive pričevalce o ljudskem gledališču, strnil v homogeno celoto, iz katere je izšel kasnejši »dlačni« pasijon.

Prihodnji sobota in v nedeljo si bodo »Burkaški misterij« lahko ogledali Nabrežinci in Križani. V soboto, 3. aprila ob 20.30 bo SAG gostovalo s to predstavo v prosvetni dvorani v Nabrežini, naslednji dan, v nedeljo ob 18.30 pa v Ljudskem domu v Križu. Gostovanje Slovenskega amaterskega gledališča prireja prosvetni društvo »Igo Gruden« iz Nabrežine ter »Vesna« iz Križa.

BIVŠI AKTIVISTI NARODNOOSVOBODILNEGA GIBANJA

ki bivajo na našem ozemlju, bodo priredili

v nedeljo, 9. maja t. l.

enodnevni izlet v Ljubljano in bližnjo okolico

Cilj izleta je ogled krajev zgodovinskega pomena.

Izlet je namenjen vsem aktivistom in njihovim najbližjim družinskim članom.

Navodila za prijavo bodo pravočasno objavljena.

čitajte PRIMORSKI DNEVNIK

ZANIMIVA EKSURZIJA DIJAKOV IN PROFESORJEV

Tridnevni izlet v Firence z lepimi in prijetnimi vtisi

Ogled največjih zanimivosti v spremstvu vodiča

Firence so že od nekdaj znane po svojih umetninah, ki so doživele višek v dobi Renesanse. Kdo ni še slišal za Giotov zvonik, za katedralo Santa Maria del Fiore in za Michelangelovega Davida? Firence so obvezna etapa za človeka, ki se zanima za zgodovino umetnosti in tudi za preprostejšega turista, ki bi rad lepo preživljal počitnice in se pri tem tudi nekaj naučil.

Mesto deli na dva dela reka Arno, ki pa ni najbolj čista in jasna. Center mesta je okoli katedrale in je v pravem srednjeveškem slogu ozke ulice, orjaška vrata, velika okna temnih palač.

Firence so dosegle višek kulture, ko je mestno oblast prevzela družina Medici. Medicejci so podpirali umetnike kot so Michelangelo, Raffaello, Tiziano, Filippo Lippi, Beato Angelico, Brunelleschi, Andrea Verrocchio, Michelozzi itd.

Čprav smo mi šele nižješolci, smo poglabili in razširili naše znanje s tem, da smo se na Jožefovo odpeljali v Firence na tridnevno ekskurzijo. Dvainštirideset tretješolcev je v spremstvu ravnatelja in treh profesorjev, po šestih urah »sive avtoceste« dospelo v »Firenze Novo«, in se naselilo v hotelu »Residence«. Hotel je komaj zgrajen in že ob pogledu nanj smo bili dijaki veseli: pravo presenečenje pa je bilo, ko smo stopali v sobe, pravzaprav v apartmaje, ki so zgrajeni dvonadstropno. V prvem nadstropju se dnevna soba nekoliko spremeni v spalnico, sredi sobe pa stoji bela okrogla miza, ob kateri smo zvečer kvartali. Zagledaš druga vrata in jih odpreš, kajti radovednost je prevelika; pred teboj je sodobna kuhinja s hladilnikom in televizijo. In to še ni vse! Stečeš po stopnicah dol in tam je druga soba, moderno opremljena in tudi ta z dvema posteljama. Zraven pa je še velika kopalnica. Stečeš zopet gor, da bi o vsem sporočal drugim in takrat zveš, da so na mizici odkrili radio. V sebi že gledaš in poslušaš televizijske in radijske programe, ki jih boš zvečer gledal, ko boš počival na mehkem ležišču, pa ti pride »oblast« v sobo, rekoč: »V kuhinjo nimate vstopa, radia in televizije se ne smete dotakniti, po deseti zvečer vse tiho in spat!« Tedaj si na moč razočaran, ponižno kimaš z glavo in se vprašaš: »Zakaj?»

Popoldne smo že spet vsi na avtobusu. Prva etapa je Piazzale Michelangelo, s katerega je prekrasen razgled na mesto. Ljudi je kot čebel, ampak to je povsem razumljivo: praznični dan, sonce pripeka in nebo je jasno ko ribje oko. Da vam ne bom posamezno našteval vsakega obreda posebej, vam potrdim, da je bila jedača okusna, in se niti najbolj »seartana dušica« ni pritožila.

Naslednja dneva sta potekala takole: jutraj smo se po mestu vozili z vodičem in obiskali največje znamenitosti kot: Battistero, Santa Maria del Fiore, Basilica di Santa Croce, Palazzo Pitti, Piazza della Signoria, Galleria degli Uffizi, Accademia delle belle arti itd.

Popoldne smo obiskali srednjeveško mestce San Gimignano, ki je bolj poznano kot »Città delle torri«. Značilnih za to mestce je 14 visokih stolpov in ozke srednjeveške ulice. Ko se sprehajaš po njem, imaš občutek, da se je čas ustavil tam, nekje v 14. stoletju.

Povratak je kakor vedno otožen, kajti vsak izmed nas bi najraje ostal v Firencah še nekaj dni. Močno pomladansko sonce pripeka. Zadnje kosilo pred odhodom bo v restavraciji San Martino, ki stoji

med čudovitimi oljkami na enem izmed Chiantijevih gričev, ki so znani predvsem po okusnem vinu.

Najlepša hvala gre profesorjem Godničevi, Tavčarju, Metliki in ravnatelju dr. Žetku. Za njih je bilo potovanje nedvomno težavnejše, ker so nas dijakje morali nadzorovati. Vseeno pa se je na njihovih obrazih bralo zadovoljstvo, ker je vse potekalo v najlepšem redu. Mi tretješolci pa smo iz Firenc odnesli najprijetnejše vtise izleta in obenem željo, da se kmalu vrnemo tja. Cancianci Igor III. b. srednje šole Sv. Cirila in Metoda

NOVA EKSPRES RESTAVRACIJA

VECIA TRIESTE

TRG CAVANA 4

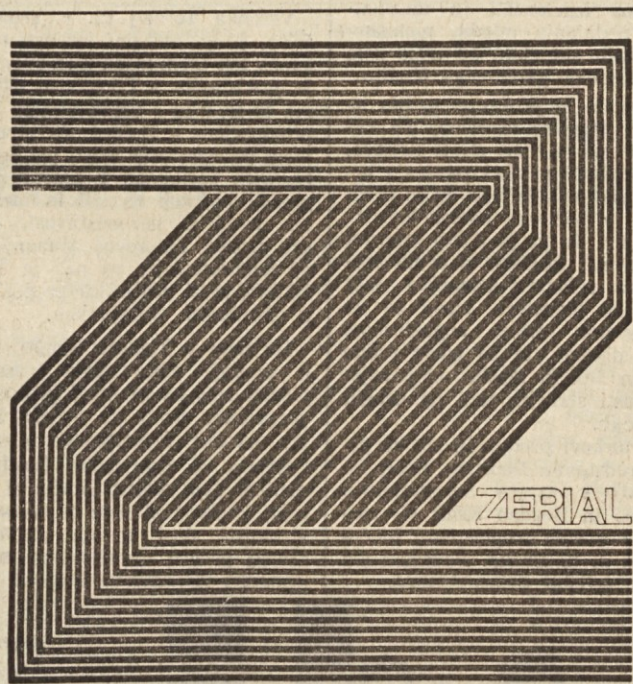
Gostom na razpolago 100 različnih

toplih in hladnih jedi

Cene primerne

in dostopne

— priporočamo se za obisk!

ZERIAL

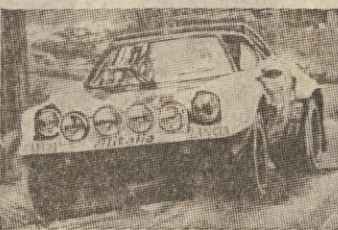
POHIŠTVO IN VSE ZA OPREMO

ZERIAL ARREDAMENTI SPA 34139 TRST
UL. SETTEFONTANE 62, TELEF. 040/772731

AUTORALLY

PAHOR GIORGIO
Ulica Zonta 3/a, tel. 69-250

- Nadomestni deli za: fiat austin - renault - peugeot ford - volkswagen - nsu opel
- Oprema za rally
- Gume: Michelin - Uniroyal - Kleber - Dunlop.
- Originalni nadomestni deli: Lucas - Marelli - Ferodo Abarth - VDO.

ZDRUŽENJE SLOVENSKE MEDICINE V TRSTU

vabi na predavanje dr. Milivoja Veljkovića na temo

«Avtoigeni trening kot delovna metoda pri vrhunskih športnikih»

v torek, 30. marca, ob 20. uri v mali dvorani Kulturnega doma.

Mali oglasi

UGODNO PRODAJAM kompletno novo glavo diferenciala za FIAT 682/N3, 2 polovinski in gibljivo kompletno tretjo osovino z vzmetmi. Telefon 061/317-580. Piškur Jože, Podmilščakova 21/b - 61000 Ljubljana.

ODDAM v najem gostilno v okolici. Tel. 212-621.

«CITROEN» — mehanika delavnica Cavalli, tudi drugih avtomobilov v Ul. Rittmayer 4/a.

ŽELITE se poročiti? Informacije agencija «Conscersis», Ul. Pellicceria 6 — Videm; odprto ob sredah, sobotah popoldan in ob nedeljah dopoldan. Tel. 65-923.

CARLI VIRGILIO vas vabi, da si ogledate veliko izbiro avtomobilov v AUTOSALONE TRIESTE, Ul. Giulia 10. Ugodne prilike: 127 72, A 112 Abarth 75, Mini 70 72, 128 fam. 70, 124 fam. 71, 850 66 70, 1750 70, Diane 6 72, 123 avtomatični 75, 124 68 plinska napeljava, 124 spider 71. Jamstvo in ugodni plačilni pogoji do 30 mesecev.

VSA ZAVAROVANJA — nezgodno — življenjsko — požar — avto in ostalo vam nudi SVAB C. AGENCIJA GENERALI Opčine, Ul. Salici 1. tel. 211-489.

ISČEMO hišno pomočnico stalno ali za ves dan. Telefonirati 62-866 Trst.

servis in rezervni deli po znižanih cenah

RENAULT
SILVANO FRISORI & C.

TRST

ROTONDA DEL BOSCHETTO 3/1

tel.: 793940
762778

OB SOBOTAH ODPRTA
MEHANIČNA DELAVNICA
IN REZERVNI DELI OD 8.30 DO 12.30

PAM železnina
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI

za industrijo, kmetištvo in za dom

TRST (industrijska cone)
D.O.M.O. 122 - Tel. 224-979

INFORMACIJE ZA

MALE OGLASE
PO TELEFONU
76 14 70

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRZASKA KREDITNA BANKA
S.P.A.

TRST - ULICA F. FILZI 10 - Tel. 41-486

TEČAJI VALUT V MILANU

DNE 26. 3. 1976

Ameriški dolar:	debeli	847.—
	drobni	820.—
Funt sterling		1627.—
Švicarski frank		333.—
Francoski frank		178.—
Belgijski frank		20.50
Nemška marka		332.50
Avstrijski šiling		45.75
Kanadski dolar		845.—
Holandski florint		314.—
Danska krona		137.—
Svedska krona		188.50
Norveška krona		152.—
Drahma:	debeli	20.—
	drobni	21.50
Dinar:	debeli	43.—
	drobni	43.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

CERTINA

DS

SE NIKOLI NI BILA TOČNOST
TAKO DOBRO ZAVAROVANA

EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK

MALALAN

URARNA — ZLATARNA

Opčine, Proseška 6 — TRST

BOGATA IZBIRA UR - SERVIS
IN POPRAVILA ZA ELEK-
TRONSKE URE

moquette
italplast
Trg Ospedale 7
preproge
zložljiva vrata

LADY PLAST

TRST — Ulica Ugo Foscolo 5
(Pasaža) — Tel. 744-520

ZALUZIJE
ZLOŽLJIVA VRATA
PLASTIČNE REBRAČE
PLASTIČNE OGRAJE
MOQUETTES

SUPERMARKET

DOMJO 157

JEZ

TEL. 82 65 41

DESPAR

KMEČKA IN OBRTNIŠKA POSOJILNICA
V NABREŽINI

Tel. 200186

- sprejema hranilne vloge in
- nudi posojila po ugodnih obrestnih merah

NUDI VSE BANČNE USLUGE

Urniki: 8.30 — 12.30
16.00 — 17.00

Ob sobotah zaprto

TRST - Ul. Boccaccio 3
Telefon 414161

POŽAR ARTEMIO

TOVORNI PREVOZI

v vse kraje, tudi v inozemstvo

sveže pražena kava = prihranek

Sveže pražena kava pomeni

prihranek,

ker da več škodljivo

okusne in dišeče kave.

CREMCAFFÈ praži kavo vsak dan

in jo sproti vsak dan dostavlja

CREMCAFFÈ Vam daje vedno vse najboljše

Cremcaffè
PRIMO ROVIS

PRAŽARNA: UL. PIGAFETTA 6/1 - Tel. 820.747 - Industrijska cone
PUNTO FRANCO VECCHIO Skladišče 10 - Tel. 29.210

DEGUSTACIJA: TRG CARLO GOLDONI 10 - Telefoni 793.735 - 750.575

NAGRADNO ŽREBANJE

kupon za vsakih 1000 lir nakupa

v sto trgovinah Tclub-a

žrebanji

I° — 20
II° — 20
aprila
maja

club

Aut. min. 4/13355 dd. 4-10-75

BREST CERKNICA

INDUSTRIJA POHIŠTVA - JUGOSLAVIJA

TELEFON: 061 — 791-200 — TELEX: 31-167

SALON POHIŠTVA BREST
CERKNICA

tel.: 061/791200

UGODNI KREDITNI POGOJI:

- KREDIT DO 30.000 DIN
- ZA DEVIZE 5% POPUST,
- DOSTAVA POHIŠTVA NA DOM
- BREZPLAČNA NE GLEDE
- NA ODDALJENOST KRAJA

SALON POHIŠTVA BREST
CERKNICA

tel.: 061/791200

KUHINJE, DNEVNE SOBE,
SPALNICE, SAMSKE SOBE,
STOLI, SEDEŽNE
GARNITURE,
KOPALNIŠKI PROGRAM

Zakaj le do Ljubljane?

Priložnost, da bi se na cesti Ljubljana—Beograd znebili vozil s težkimi tovori — Mar ne bi bilo bolje, da bi taka vozila naložili na vlak že v Nišu?

Ze na sestanku pred zveznim sekretarjem za promet Popovom in njegovim zahodnonemškim kolegom Lauritzenom v začetku leta 1973, je nemška stran sprožila vprašanje organiziranja kombiniranega železniškega prevoza cestnih prikolic z dvema deželama, da bi se izognili težavam na naših, avstrijskih in nemških cestah in zmanjšali stroške. Predlagano je bilo, da bi cestna vozila v obeh smereh natovarjali na železniške vagonne in v obeh državah organizirali dostavo uporabnikom, ter da bi v takšen način prevoza vključili tudi grška, turška in bolgarska cestna vozila. S tem bi prav gotovo občutno razbremenili našo glavno avtocesto Beograd—Zagreb—Ljubljana.

Potem ko so ta problem sprožili, je bila v zveznem sekretariatu za promet in zveze, gospodarski zbornici Jugoslavije, skupnosti IZ in drugod, cela vrsta sestančkov, navezali smo stike s podjetjema »Huckeltrans«^{z Dunaja} in »Combiverkehr«^{iz Münchna}, člani komisije, ki jo je ustanovil svet za promet GZJ, pa so obiskali posamezna podjetja in ustanove v tujini, da bi se o zadevi dogovorili. O tej problematiki so spregovorili tudi na sestanku mešane jugoslovanske-nemške komisije za cestni promet, ko so razpravljali o izdajanju prevoznih dovoljenj.

Rezultat vseh prizadevanj,

zlasti pristojnih državnih organov, je bil dogovor o tem, da bodo na relaciji Köln—Ljubljana in v nasprotni smeri prišli vozili poskusni vlak, ki naj bi prevažali v prvi vrsti angleške cestne prikolicice. Nastopile so težave zaradi gabaritov na tej relaciji skozi Avstrijo, tako da bodo skušali linijo preusmeriti, da bo vodila prek Gradca in Maribora. Sedanjí minister za promet ZR Nemčije Gscheide se je pred kratkim o tem pogovarjal v ZIS in tako zdaj načrtujejo, da bo med poskusnim rokom štirih mesecev ta vlak krenil ob sobotah ob 17. uri iz Kölna in prispel v Ljubljano na

slednji dan ob 15. uri, iz Ljubljane pa se bo vrnil v nedeljo ob 16. uri in prispel v Köln naslednji dan ob 15. uri.

Kljub temu, da gre za dobro zamisel, pa vendarle ne moremo mimo nje brez pomislekov. Namreč: zakaj je končna oziroma začetna železniška postaja v naši državi Ljubljana? Če pogled na zemljevid, bo lahko v človeku, ki je vsaj okvirno seznanjen z zadevo, sprožil vprašanje: zakaj ta vlak ne vozi vsaj do Zagreba, če že ne do Beograda? Res je sicer, da smo tudi s 74 kilometri proge od Ljubljane do Jesenice nekaj pridobili, ven-

dar bi bil učinek neprimeren večji, če bi vlak vozil še 158 kilometrov do Zagreba ali do Beograda nadaljnjih 416 kilometrov! Zakaj se ne bi za začetek izognili vsaj cestnemu prevozu na relaciji Zagreb—Ljubljana, ki je dolga 135 kilometrov (še zlasti če bo treba traso preusmeriti prek Gradca in Maribora), če so že v Zagrebu vsi pogoji za sprejem in odpravo vozil? Mar ni razbremenitev avtoceste Zagreb—Beograd problem odločilnega pomena, prav zdaj pa imamo priložnost, ko bi se lahko znebili vozil s težkimi tovori, ki uničujejo to našo »sodono cesto«^{in pogostokrat povzročajo nesreče}? Mar ne bi bilo priporočljivo, če bi si prizadevali takšen vlak formirati celo v Nišu in poiskati način, da bi se bolgarska, grška, turška in iranska vozila »preusmerila«^{k takšnemu prevozu}?

Dr. JURAJ MAĐARIČ

BURJA SE NE SALI — Njen sunek je prevrnil avtoBUS na nezavarovanem delu ceste skozi Vipavsko dolino

Gozd proti burji

Nova avtocesta Razdrto—Nova Gorica bo na nekaterih odsekih izpostavljena burji - Zasadimo varovalni gozd!

RAZDRTO, marca — Kljub napornim in prizadevnim dolgoletnim pogozditvam se kraška burja še ni unesla in na nekaterih predelih se razvija, močno ovira in celo prekinja promet, prevrača vozila; znani so taki primeri zlasti na odseku ceste Razdrto—Podnanos—Vipava. Sunki burje, ki kot v slapovih pada z gorskih grebenov Nanosa, dosežejo hitrost od 100 do 170 kilometrov na uro.

Zidovi ob progi — obramba pred burjo

Ko so pred dobrimi sto leti gradili železnico od Ljubljane do Trsta čez goli Kras, so bili veliki problemi z burjo, saj je že takoj po otvoritvi proge večkrat prišlo do popolnega zastaja železniškega prometa. Da bi železnico pred burjo zavarovali, so morali vzdolž proge na izpostavljenih odsekih zgraditi visoke kamnite zidove. Take zidove vidimo še danes zlasti med železniškimi postajami Postojna—Pivka—Divaja.

Kmalu je prevladalo spoznanje, da je gozd najbolj učinkovita in trajna obramba pred burjo in zato so ob železnici pričeli načrtovati sajati gozdove in ti so polagoma prevzeli funkcijo trajnega varovanja železnice pred udarci burje. Gozd je v desetletjih prerasel zidove in ti so danes le še sivi pomniki preteklosti, ko je bil kras še brezgozdna goličava.

Pomen gozda za Kras

Gozd je najučinkovitejši zaščitnik kraškega zemljišča pred degradacijo, edini tvorac prsti, ugoden regulator podnebja, zbiralec in ohranjevalec talne in zračne vlage, varovalec rodovitnosti obdelovalne zemlje itd. Našete varovalne in socialne funkcije gozda so na kritičnem kraškem zemljišču po svoji pomembnosti celo pred neposrednimi koristmi, ki jih sicer nudi gozd kot proizvajalec lesa.

Ze pri prvih pogozdovanih krajih smo upoštevali predvsem tiste kraje, kjer je

burja povzročila največ težav in škode. Zato so najprej zasadili varovalne gozdne pasove ob prometnih napravah, naseljih, raznih gospodarskih objektih, ob kmetijskih zemljiščih itd. Položaj starh borovih sestojev nam kaže, da so bili že v začetku razmesteni po določenih prostornih razporeditvah in da potekajo v dokaj sklenjenih pasovih ter da predstavljajo učinkovite vetrobrane. Varovalna funkcija gozda je prvenstvena pomena. Obstojne praznine med borovimi prvotniki nasadi se načrtno dopolnjujejo in postopoma se oblikujejo sklenjeni gozdni kompleksi črnega bora.

Burja najhujša v Vipavski dolini

Da je temu tako, nam nazorno kaže že sam pogled na strehe hiš, obteženih s kamni, da jih burja ne odtrka. Nadalje vidimo močno nagnjena in skrivljena drevesa z enostransko razvitimi, oskubljenimi krošnjami.

Zaradi pogostnega divjanja burje so gozdarji že pred več leti samoiniciativno s sadikami črnega bora zasadili okoli 20 metrov širok gozdni pas vzdolž ceste Podnanos—Vipava. Ta gozdni pas je sedaj že 6 do 8 metrov visok in v popolni meri varuje pred burjo prometno cesto skozi Vipavsko dolino. Črni bori imajo skromne zahteve do tal, je odporen tudi proti ekstremnim vremenskim vplivom, lahko trdimo, da se je dobro uveljavil in delansko osvojiel kras kot ga lično opeva pesnik Kosovel »Temni bori...«^{»Velika škoda je, da gozd-}

ni pas ni bil takrat zasajen na celí dolžni ceste od Podnanosa do Ajdovšine. Oviru je bila v tem, da zasebni zemljiški posestniki niso bili pripravljeni odstopiti zemljišča, ki naj bi ga zasadili. In kakšne so posledice in kaj se dogaja na odprtem terenu, to je na nezavarovanem delu ceste?

V varstvu gozdnega pasu je vožnja z motornimi vozili umirjena, brez večjih nevarnosti tudi ob divjanju najhujše burje, na odprtem nezavarovanem terenu pa pride pogosto do hudih nesreč. Ko je v februarju leta 1973 TV Ljubljana snemala problematiko kraških gozdov, je v pogovoru ob omenjenem gozdnem pasu predstavnik postaje milice drastično opisal divljanje burje na tem kritičnem mestu in povedal, da je bilo v enem dnevu 19 prometnih nesreč, prevrnjenih so bili tudi naloženi tovornjaki in en avtoBUS. Intervencija pomoči je bila močnó edino le z uporabo tanka JLA.

Uprava za ceste naj bi v javnem interesu pridobila ozek pas zemljišča vzdolž ceste in gozdni odprt Ajdovščina bi po njihovem naročilu lahko zasadil ustrezni gozdni pas na se nezavarovanem delu ceste. To je bilo nekoč že dogovorjeno na posvetu pri skupščini občine Ajdovščina, vendar do realizacije tega dogovora še ni prišlo. Varovalni gozdni pas bi moral zasiditi čim prej, da bi gozd čim prej zrasel in varoval promet po novi cesti. FRANJO JURHAR

Sorodstvo z rakom

Dognanja dveh beograjskih fizikov o kancerogenih spojinah

BEOGRAD, marca — Boj proti raku se je v zadnjih časih osredotočil na ugotavljanje tako imenovanih kancerogenih snovi, to je tistih, ki s svojim vplivom na naš organizem lahko sprožijo ali pa pospešijo začetek divjega razmnoževanja celic.

Na zvezo med nekaterimi snovmi ter nekaterimi vrstami raka so opozorila statistična opazovanja, potrdili pa so to zvezo tudi poskusi na živalih. Ko so sestavili tako imenovano topografijo raka po svetu, so ugotovili med posameznimi deželami prav presenetljive razlike. Raziskovalce je začelo zanimati, zakaj je v tej deželi najbolj razširjen rak na želodcu, zakaj v drugi rak na pljučih, zakaj pa se spet v tretjih deželah ta in ta vrsta raka pri domačinih sploh ne pojavlja. To je epidemiolog napotilo k preučevanju življenjskih navad po svetu: med posameznimi deželami so velike razlike glede tega, kako se njihovi prebivalci hranijo, kaj največ uživajo, čemu so največ izpostavljeni in podobno. Tako je začel nastajati seznam snovi, ki so redne spremljevalke nekaterih vrst raka kot na primer: nikotin, azbest, naftne spojine...

Dva beograjska znanstvenika, fizika dr. Veljko Veljković in dr. Dragan Lalović pa sta se tega vprašanja lotila s čisto druge strani. Kot fizika »retika«^{sta svoje raziskave posvetila fizikalnim lastnostim spojin, ki so podlaga informacijskega sistema v naših celicah, sistema, po katerem se prenaša dednost in »pravila«, po katerih se naše celice gradijo in razvijajo. Tako sta prišla tudi do vprašanja o kancerogenih snoveh. To vprašanje si znanstveniki vsega sveta že dolgo zastavljajo in se, na kratko povedano glasi takole: kaj je tisto, kar lahko »zmede«^{ta sistem, da ne prenaša več pristranske informacije} in »pravila«, in da, recimo celicnemu obrambnemu sistemu »zamoli«^{vdor nekake nevarnega faktorja} ali pa da ga »prikaže«^{kot nekaj nenevarnega ali celo koristnega}? V telesu se biče večji boj med možnostmi, kot sploh v naravi in tudi v človeški družbi.}

Beograjska znanstvenika sta to vprašanje dopolnila na ta način, da sta se ga lotila s stališča teoretične fizike, in sicer takole: ali imajo snovi, ki jih imamo za kancerogene, tudi kakšne posebne fizikalne lastnosti? Znano je, da imajo različne spojine tudi različne električne potencialne (privlačno silo med ioni in elektroni), od katerih je odvisno tudi strukturno ravnanje posameznih spojin. Po svojem izvirnem teoretičnem modelu sta potem izračunavala te vrednosti v posameznih spojinah in prišla do presenetljivih rezultatov. Računi so pokazali, da imajo nekancerogene snovi višje, kancerogene pa nižje vrednosti električnega potenciala, in da obstaja pravi glede na te vrednosti količinska meja, pri kateri se te lastnosti končujejo in začnajo.

Toda, to je bila šele podmena, ki so jo potrjevali le nekateri vzorci sumljivih snovi. Teorijo je bilo treba preveriti z rezultati raziskav o zvezi med določenimi snovmi, katerih učinkovanju smo tako ali drugače izpostavljeni ter obolenostjo za rakom na tem ali onem organu. Znanstvenika si z domačimi raziskavami, ki se zdale niso tako obsežne, kot v nekaterih razvitih deželah, nista mogla veliko pomagati. Po drugi strani pa sta kot že premenili, ki so pri nas orali ledino, nalezela celo pri naših znanstvenih krogih na nezaupanje in nerazumevanje.

Obrnila sta se na center za rak svetovne zdravstvene organizacije v Lyonu. Spročila sta jim svoje teoretične prognoze o kancerogenih lastnostih posameznih snovi, center pa je te prognoze primerjal z dognanji, ki so jih o zadevnih snoveh dobili s poskusi. Rezultati so bili presenetljivi: prognoze beograjskih fizikov so se v več kot 90 odstotkih ujemale z dognanji poskusov lyonskih laboratorijev.

Kaj to praktično pomeni? To pomeni, da smo prišli do seznama snovi, katerih učinkovanje na nas je nevarno. Toda, ta seznam je za zdaj skrbno spravljen pred očmi javnosti. Na tem seznamu so namreč tudi snovi, ki jih zlasti naša farmacevtska industrija uporablja pri izdelavi zdravil.

Za zdaj vemo le to, da so se na tem seznamu znašla tako znana imena kot so fenalol, »aridon«, kofan, plevastin, kofalgot, progesteron in tudi estrogen, ki je sestavina katibel zoper zanositev. Pa tudi cela vrsta preparatov, ki jih uporablja živilska industrija. V. B.

Zdrava smer

Tekstilna industrija v Prištini je povečala proizvodnjo kar za štirikrat

PRISTINA, marca — Tekstilna industrija je bila na Kosovu pred dobrima dvema desetletjema med prvimi industrijskim javnami, ki so začele dajati kruh maloštevilnim zaposlenim. Sedaj sodi v pokrajini po številu zaposlenih na tretje mesto, razvijajo jo pa predvsem v Prištini, Prizrenu in Djakovici. V slednji so npr. zadnja leta vložili približno 280 milijonov dinarjev za posodobitev proizvodnje in tako so v djakovski predilnici lani dosegli kar 85-odstotno povečanje proizvodnje v primerjavi z letom poprej. V pokrajinski gospodarski zbornici so prepričani, da tekstilna industrija nasploh ubira zdrav razvojno usmeritev. Tako so na primer navedli še drug podatek prav za Djakovico, da je namreč tudi tamonjska bombažna tkalnica lani povečala obseg proizvodnje za 37 odstotkov.

Se lepše pohvale pa zasluži zaradi svoje proizvodnje in razvojne usmeritve in dosežkov tekstilna industrija Kosovka iz Prištine, kjer so v dobrih dveh desetletjih povečali proizvodnjo za štirikrat in sedaj že dve tretjini izdelanega prodajajo na tuje trge. Kosovska sodi nekako za zgled vsem tekstilcem v tej pokrajini. To zglednost opirajo na več elementov: dobro organizacijo dela, disciplino, skrb za strokovno vzgojo zaposlenih, izkoriščanje zmogljivosti, velik izvoz in naložbe v modernizacijo. Od take naravnosti prištinskih tekstilcev imajo nedvomno veliko koristi zaposleni v tem kolektivu, kjer so po prečni osební prejemki dosti čez povprečno pokrajinsko mero.

Kosovski premore že več kot 50.000 vreten, ki pomagajo narediti letno že 8.555 ton

izdelkov, kar je štirikrat več kot pred dobrima dvema desetletjema. Delajo v štirih izmenah, in samo 9 dni v letu — za državne praznike — tovarna ne dela. Izkoristek proizvodnih zmogljivosti je maksimalen, celo 95-odstoten.

Dve tretjini letne proizvodnje prištinska tekstilna tovarna prodaja na tuje trge, predvsem v Evropi in Afriki. Takšno usmeritev namreč »Kosovska«^{obdrži tudi prihodnjih pet let. To je tudi razumljivo sprico velikih zmogljivosti jugoslovanske tekstilne industrije in omejenih možnosti za prodajo na domačem trgu. Obdržati se na doseženi ravni pa pomeni sproti modernizirati proizvodne naprave. Pri tem imajo v Kosovski še kar srečno roko; prav zdaj vlagajo v rekonstrukcijo in modernizacijo naprav 70 milijonov dinarjev.}

FRANJO KRIVEC

Na kratko

Nov motor iz »Famosa«

SARAJEVO, 23. marca (Tanjug) — V tovarni motorjev »Famos«^{v Sarajevu končujejo} z raziskavami pomembnega izuma inženirja Mirka Lukića. Gre za avtomobilski motor, ki v ravnini in pri vzponu bolj pospešuje, pri spustu pa sam zavira. Na primer — ko vozi kamion s prikolico — s skupno težko 40 ton navzdol, ni potrebno dodatno zaviranje. Laboratorijske raziskave in preizkusi na največjih strmih na Trebeviču pri Sarajevu, karavli pri Ključju in Jabuki pri Priboju so dali izredne rezultate. Zdjaj v »Famosu«^{pripravljajo redno proizvodnjo teh motorjev, preiskus njihove vzdržljivosti in propagandno akcijo po avto-transportnih podjetjih.}

Gozdovi so, lesa pa ni

REKA, 23. marca (Tanjug) — Iz načrtov srednjoročnega razvoja gozdarstva v SRH je razvidno, da bo v naslednjih petih letih na področju SR Hrvaške prišlo do pomanjkanja 1.320.000 kubičnih metrov lesne mase. Ze lani so morali uvoziti milijon kubičnih metrov lesne mase in 147.000 ton celuloze.

Da bi ukiniili ta, za področja, bogata z gozdovi, absurden uvoz, je gospodarska zbornica SRH zahtevala od gozdarskih delovnih organizacij, da povečajo svoje razvojne načrte. Vendar so vsi, razen gozdnega gospodarstva Delnic to zahtevo odklonili, ker bi to ogrozilo ravnotežje med izkoriščanjem in prirastkom. Enega od motivov odklonitev vidijo predstavniki gozdarjev tudi v nakopičenih zalozah lesne industrije. Gozdarji menijo, da ni treba sekati gozdov niti uvažati lesa, da bi polnili skladišča. Tako bo po vsemu sočee, izkoriščanje gozdov v SRH, še naprej ostalo na letnih 445.000 kubičnih metrih lesne mase.

Berite revijo

DAN

Od Brčkega do Banovičev

Na mladih svet stoji

Trideset let je, kar so mladinske delovne brigade zgradile pomembno progo

Od našega sarajevskega dopisnika

Zadnji dan tega meseca in prvi dan prihodnjega bo v Brčkem velika slovesnost: proslavili bodo tridesetletnico gradnje proge Brčko—Banovići. Med tistimi, ki bodo slavili, bodo tudi brigadirji iz vseh krajev naše države. Zdjaj so že v letih, morda že osteli. Obiskali bodo kraje, v katerih so leta 1946 gradili progo, po kateri zdaj prevažamo premog iz Bosne in Vojvodino in krih iz Vojvodine v Bosno.

Od prvega maja do 7. novembra (začetek proslave bo mesec dni prej, da bo povezana s startom šfatefte mladosti, ki se letos odpravlja iz Brčkega) leta 1946 je 62.000 mladincev in mladink zgradilo 90 kilometrov proge, ovaundvajset dni pred določenim rokom. 7. november, dan torej, ko se je gradnja začela, bodo v Banovičih še posebej proslavili.

Prvega aprila letos bo v Brčko pripeljal iz Banovičev poseben vlak. Vozil ga bo Murat Cerimagić, ki je tudi pred tremi desetletji peljal po tej progi prvi vlak. In morda se bo tedaj spomnil na pesem, ki se je pred tridesetimi leti razlegala po vsej državi in v vseh jezikih jugoslovanskih narodov in narodnosti: »Na progo, na progo, hej, sestavimo brigade! In na vlaku bo prav gotovo velik napis »Mi gradimo progo, proga gradi naš«.

Za progo Brčko—Banovići je mladina izkopalala ali patolika 1,5 milijona kubiakov zemlje in kamenja, zgradila 300 nasipov, 2 predora, 22 mostov, postavila 2.100 električnih in telefonskih drogov, sezidala 177 stavb na postajah, položila 90 km pragov in tirov.

Danes zveni vse to zelo suhoparno, kot statistično poročilo. Tedaj je bilo drugače. Ti kubiki, mostovi in vse, kar je bilo zgrajenega, pomeni tvoj in žulje in boleče roke in nrbte.

Na gradbišču je bilo tedaj komaj 14 kompresorjev, 21 mešalcev, 13 drobilcev, 23 buldožerjev in 14 črpalk. Vse drugo so opravile lopate, krampi in samokolnice v mladih rokah.

Sprva je še kar šlo, čeprav skozi divje planine severne Bosne. Nenadoma pa je nasip pri Kiseljaku odnesel zemeljski plaz. Brigadirji so si grizli ustnice: Titu so obljubili progo do 29. novembra. In zdaj? Začela se je bitka s časom, z zemljo, z blatom, vodo, pa tudi z mrazom ki je začel pritiskati septembra. Mesec dni je trajalo, preden so utrdili zemljišče in zavarovali nasip za tračnice.

V 400 metrov dolgem predoru skozi Majevico je začelo zmanjkovati minnerjev. Spet je grozila zamuda. Vsaka brigada je poslala šest protostrojilcev, da so se na hitro izsolali za minnerje, nato pa odšli na delo v predor. Prva minerska brigada, sestavljena iz protostrojilcev je rila kot krt pod Majevico. Ni bilo orodja. V vsakem odkopu je brlela le po ena minerska svetilka. Prežračevanja ni bilo. Vrtali so z roč-

nimi svedri. Šele proti koncu so dobili dva kompresorja.

Vseeno so napredovali tudi po šest metrov na dan. Toda kam? V načrtu je bila napaka in našli so za pet metrov. V nekaj dneh so dobili nov načrt in popravili napako drugih. Petnajste ga avgusta ob desetih jutraj za zgramele zadnje mine. V šestmetrski plasti je zazijala odprtina, skozi katero se je valil dim in ves črn v obraz je minier Husein Hadžić planil skozi luknjo v naročje tovaršev, ki so kopali z druge strani. V predoru je zadonela pesem. 22 dni prej, kot so obljubili brigadirji, je leta 1946 prvi vlak s premogom iz Banovičev odpeljal proti Beogradu. Brigadirji so mu dali ime »Titov«.

Gradnja proge Brčko—Banovići je bila sama ena izmed tisočih mladinskih delovnih akcij, ki so se začele že dosti prej in še vedno trajajo. Prva mladinska delovna akcija je bila že jeseni leta 1941 v Užički republiki. Sto petdeset fantov in deklet je tedaj sedlo v »čirak«, ki jih je odpeljal v Dobrun na obranbe koruze. Mladi so obrirali koruzo med požganimi vasmi namesto pobitega prebivalstva. Iz zraka so jih napadala letala, čez glave so jim frčale granate. Toda Užička republika je dobila tisto jesen dovolj koruze.

Po Grmeču so med vojno mladinske brigade — štele so tudi po 6.000 brigadirjev — obdelovale polja, obrirale koruzo, žele pšenico. Leta 1942 so pod Grmečem našle 270 vagonov pšenice za partizansko vojsko.

Vse to so mladinci pogumno počeli sovrážniku tik pred nosom. Ponoči skrivaj, podnevi pod močno zaščito partizanskih čet, pred Sanskim mostom, v katerem je bila nemška nemška utrdba, ali ob Savi, na drugem bregu, zloglasnega ustaškega taborišča Jasenovac.

Pogosto je bila žetev krvava. Prva drvarška delovna brigada je utrjena zaspala med delom. Prebudili so jo Nemci. Med brigadirji so bila večino mla dekleta. Nemški vojaki so planili po njih s puškinnimi kopiti. Tista dekleta, ki so to preživela, pripovedujejo, da je kri lila po njih, toda solza ni kapnila nobena. Nemci so jih odpeljali v ujetništvo, odkoder so jih kmalu rešili partizani.

Posnimo leta 1945, ko je bil Beograd že osvobojen, a so topovi še grmeli, ni bilo v glavnem mestu miru. Mladinske brigade so šle na delo v gozd. Pri —32° C, v gumijastih opankah, s časopisom namesto nogavic so nasekali deset tisoč kubičnih metrov drv. Spomladu so na istem kraju zasadili 20.000 jelk.

Nemogoče je opisati tisoče herojstev mladih brigadirjev med vojno. Znani in neznani junaki so bili v teh delovnih brigadah. Delo so nadaljevali tudi po osvoboditvi. Zgradili so vrsto prog: Brčko—Banovići, Samac—Sarajevo, Banjaluka—Doboj, Nikšić—Tito-grad, Kučevo—Brodice, Sežana—Dutovlje, Trešnje—Borovnica... Zgradili so cesto »Bratstva in enotnosti«^{in stotine manjših krajevnihih cestnih odsekov. Mladinske delovne brigade so postavile tovarne »Ivo Lola Ribar«, ženiško železarno, valjarno bakra v Sevojinu, železarno v Nikšiću, »Crveno zastavo«^{in druge. Jablanica, Zvornik, Vinodol, Vlasina, Mavrovo, vse te elektrarne so zrasle pod rokami mladine.}}

Beograjski šolar je tedaj zapisal v svoj brigadirski dnevnik:

»Vrtalne stroje smo držali nad glavami. Hodili smo po vseh štirih stotih metrov, lakti smo si odirali na robovih tunela. Govorili so nam: težko, da boste uspeli!«

A so uspeli. Zgradili so predor za elektrarne na Vlasini, dolg 7.330 metrov. Na vseh štirih, s krvavečimi koleno in lakti. To je bil le eden izmed mnogih uspehov.

Tito je pozneje dejal:

»Lahko trdim, da je vloga naše mladine v obnovi države in v prvih letih gradnje temeljne industrije bila odločilna v premagovanju naših gospodarskih težav v tem obdobju.«

Mladi pa so gradili. Postavili so

Novo Gorico, Banoviće, Novi Travnik, Sevojin, Svetozarevo, Novi Beograd; zadržane in kulturne domove, tovarne, nasipe, urejali reke; gradili fakultete in študentska naselja v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani in Skopju.

Ob slovesnosti v Novem mestu je Tito dejal graditeljem ceste Ljubljana—Zagreb:

»Zelel bi, da gre ves naš mladi rod skozi šolo, skozi kakršno ste šli vi tukaj in skozi kakršno so šli tisti, ki so pred vami gradili druge objekte. To je nekaj, česar se ne da kupiti z denarjem. Kajti takšni objekti, avtomobilska cesta in drugo, so pomembni za našo socialistično družbo tako iz gospodarskih kot iz drugih razlogov, toda prav tako pomembno je, da ob njih nastajajo novi ljudje, da ti ljudje dojamajo in razumejo, kaj pomeni bratstvo in enotnost, kaj pomeni naša socialistična država in kakšna naj bo podoba naših novih ljudi.«

Na te Titove besede smo pozneje pozabili. Vse pa tudi mladinske delovne brigade smo začeli gledati skozi dinar in rentabilnost. Tam pod Rožnikom v Ljubljani je le še nekaj stavb, ki spominjajo na pionirsko železnico. Le še malokdo od Ljubljancev se spomni nanjo. Kot v drugih večjih mestih so jo tudi nam zgradili brigadirji. Nam, ki smo bili tedaj pionirji in za vse pionirje, ki so in še bodo prišli za nami.

Pionirsko železnico smo podrli. Ni bila donosna, nihče je ni bil pripravljen vzdrževati. Pa smo imeli nesulene možnosti, da bi iz te male železnice in živalskega vrta naredili edinstveno zabavišče za mlade. Se ni splačalo. Saj še živalski vrt živorati.

Spominjam se, da sem tedaj z očmi požiral pionirja z rdečo ruto okoli vratu in z modro titovko na glavi, kako je vozil tisti vlakec, pa sprevednika, postajnega načelnika z rdečo kapico, malega kurjača. In v šoli smo tedaj začeli pouk s pestjo ob senecih in z vzklikom »Za domovino — s Titom naprej!«

Tista pionirska železnica zame ni bila samo vlakec. Sploh ne nerenatibilni vlakec. Bila je ena izmed stvari, ki so me vzgojile, zaradi katerih sem bil ponosen na rdečo ruto okoli vratu in na titovko na glavi, zaradi česar sem končno tudi prejel rdečo knjižico. Toda vlakec, ki so ga brigadirji mladinci podarili pionirjem, da bodo nekoč šli v delovne akcije namesto njih, so poslali v staro železo. In tako tedaj, ko sem odrasla, ni bilo mladinskih delovnih akcij.

Kaj moramo v naši družbi zares

vse meriti z dinarjem in rentabilnostjo? Tako smo — se posebej v razvitejših krajih — zapirali postaje pionirskih železnic, podirali ali zapirali zadržane in kulturne domove, v šoli nismo več vzklikali staromodnih vzklikov, zanemarili smo socialistično vzgojo mladine v šolskih ustanovah in v vrsto za staro železo so prišle tudi jeklene mišice brigadirjev mladincev. Brigad nemadoma nismo več potrebovali, oziroma jih je bilo vedno manj in bile so čedalje skromnejše.

Šele čez dolgo časa so spet oživele, a niso mogle sprejeti vseh, ki so želeli priti vanje. Novi Beograd od leta 1968 gradiljo mladinske delovne brigade. Leto pozneje so poslovala le kot podjetja na gospodarski osnovi in so do leta zaslužile 800 tisoč dinarjev. Dokazale so, da se brigade tudi »splacajo«. Da niso nerentabilne.

Toda tako na široko kot v povojnih letih mladinske delovne brigade ne bodo nikoli več zaživele. Vsaj videti je tako. Kot da za mladino nimamo več velikih nalog. In v delovnih kolektivih ni več tistega tovarštvava kot po vojni. Zato ker nismo imeli šole tovarštvu v mladinskih delovnih brigadah. Mladi gredo v šolskih počitnicah na prakso in jih najbolj zanima, koliko denarja bodo dobili zanj.

Ali je res čisto vse tako? Ali res za mlade nimamo več velikih nalog? Ali je naša mladina povsem zmaterijalizirana?

Otepamo se s prav takšnimi težavami kot po vojni. Stanovanj je premalo, ni vrteev, ni še dovolj cest ni surovin. V gradnji stanovanj in tisočih tovarn vsako leto zamujamo. Zamude pomenijo izgubljene milijarde. Dolga gradnja proge Beograd—Bar je bila težava za graditelje. Za mladinske delovne brigade ne bi bila. Gradimo toliko novih cest, ki so slabše grajene kot cesta »Bratstva in enotnosti«^{in njihova gradnja se vleče po več let, celo po več deset let. Kaj mladina v tem res ne more sodelovati?}

Mladi so tu. Čakajo. In z občasnimi akcijami dokazujejo, da je v njih veliko pripravljenosti za sodelovanje. Na Kozari, Sutjeski, Kozjanskem, v Skopju, Novem Beogradu, ob poplavih, obriranju koruze, pri zbiranju odpadnih surovin — povsod kažejo svojo pripravljenost. Ali zares ne bomo dali mlademu poletu večjega zamaha? Saj vendar trdimo, da na mladih svet stoji.

<

RED LETENJA ZA LETOSNJE POLETJE (1. 4. do 31. 10. 1976)

		JU/AF 244	JU 212	JU 228	JU 224	JU 354	JU 352	JU 322	JU 384	JU 723	JU 723	JU 132	JU 323	JU 134	JU 456	JU 460	JU 721	JU 323	JU 652	JU 723	JU 723	JU 416	JU 416	JU 723	JU 353	JU 446	JU 721	JU 723	JU 420	JU 472	
		DC 9	DC 9	DC 9	DC 9	DC 9	DC 9	DC 9	B 727	DC 9	DC 9	B 727	DC 9	B 727	DC 9	DC 9	DC 9	B 727	DC 9	DC 9	DC 9	CVL	DC 9	DC 9	DC 9	DC 9	B 727	B 727	DC 9	B 727	DC 9
		5 7	2 5 7	6	2	4 6 7	12 3 5	12 3 5	1	1 3 5	2 4 6 7	DLY FY	2	2	5	5	3	7	3 7	1 5	2 4 6	2 5	1 4 6	6	2	2 6	1 3	4 2	1 3 4	2	
		Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	FY	Y	Y	FY	Y	FY	Y	Y	Y	FY	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	FY	FY	Y	Y	Y	
LJUBLJANA	ODH	17.25	11.10	13.55	9.45	14.55	10.00	12.50	10.20	7.15	7.45		13.05		8.35	13.35	16.40	13.05		7.15	7.45			7.45	14.30		16.40	7.45			
BEOGRAD	PRIH									8.10	8.40		14.00				17.35	14.00		8.10	8.40			8.40	15.25		17.35	8.40			
BEOGRAD	ODH											11.55		15.10					22.00				10.00	10.00			17.30			19.00	10.00
PARIZ	PRIH	2.10																													
LONDON	PRIH		13.15																												
AMSTERDAM	PRIH			15.40	11.30																										
FRANKFURT	PRIH					16.05	11.10																								
ZURICH	PRIH							14.00																							
VZHODNI BERLIN	PRIH								11.35																						
MOSKVA	PRIH											16.40																			
KIJEV	PRIH													19.00																	
TUNIS	PRIH														10.25																
MALTA	PRIH															16.35															
BAGDAD	PRIH																		1.4 3.30												
ATENE	PRIH																					14.55	14.55			20.50					
ATENE	ODH																									21.30					
KAIRO	PRIH																									22.20					
ISTANBUL	PRIH																												22.10		
BEIRUT	PRIH																													14.40	
		JU 743	JU 720	JU 421	JU 352	JU 441	JU 720	JU 720	JU 653	JU 352	JU 720	JU 461	JU 457	JU 135	JU 722	JU 135	JU 720	JU 133	JU 720	JU 720	JU 385	JU 323	JU 353	JU 355	JU 225	JU 229	JU 213	AF/JU 245			
		DC 9	B 727	B 727	DC 9	B 727	B 727	DC 9	B 727	DC 9	B 727	DC 9	DC 9	B 727	DC 9	B 727	B 727	B 727	DC 9	B 727	B 727	DC 9	DC 9	DC 9	DC 9	DC 9	DC 9	DC 9	DC 9		
		2	4 2	2 4 5	2 5	3 7	3	7	1 4	1	4	5	5	2	3	3	3	DLY	2 4 6 7	5	1	12 3 5	12 3 5	4 6 7	2	6	2 5 7	5 7			
		FY	FY	FY	Y	FY	Y	Y	FY	Y	FY	Y	Y	FY	Y	FY	FY	FY	Y	FY	FY	Y	Y	Y	Y	Y	Y				
BEIRUT	ODH	15.30																													
ISTANBUL	ODH			8.20																											
KAIRO	ODH					8.00																									
ATENE	PRIH					10.50																									
ATENE	ODH					11.40																									
BAGDAD	ODH								4.20																						
MALTA	ODH											17.20																			
TUNIS	ODH												11.05																		
KIJEV	ODH													19.50		13.00															
MOSKVA	ODH																		17.35												
VZHODNI BERLIN	ODH																				12.35										
ZURICH	ODH																					11.30									
FRANKFURT	ODH																						12.40	12.40							
AMSTERDAM	ODH																								12.15	16.25					
LONDON	ODH																										14.05				
PARIZ	ODH																											20.55			
BEOGRAD	PRIH	16.20		7.45		11.00			5.45					19.40		12.50		18.20													
BEOGRAD	ODH		19.20		8.25		15.00	19.20		8.25	19.20				5.45		15.00		19.20	19.20											
LJUBLJANA	PRIH		20.20		9.25		16.00	20.20		9.25	20.20	18.20	12.55		6.45		16.00		20.20	20.20	13.50	12.35	13.50	13.50	13.50	18.05	16.05	21.35			

Domaće linije iz letališča Ljubljana preko letališča Beograd

		JU 723 DC 9	2. 6.- 29. 9. JU 778 DC 9	JU 748 CVL	JU 723 DC 9	JU 416 DC 9	JU 416 CVL	JU 926 CVL	JU 790 DC 9	1. 6.- 30. 9. JU 754 DC 9	JU 323 DC 9	JU 778 DC 9	1. 6.- 30. 9. JU 770 DC 9	2. 6.- 30. 9. JU 301 DC 9	JU 960 DC 9	JU 742 CVL	1. 6.- 30. 9. JU 752 DC 9	1. 6.- 30. 9. JU 752 B 727	JU 333 DC 9	JU 960 DC 9	JU 740 CVL	JU 721 B 727	JU 960 DC 9	JU 740 CVL	JU 725 DC 9	JU 960 DC 9				
		1 3 5 Y	3 Y	1 3 Y	2 4 6 7 Y	4 6 Y	2 Y	4 Y	7 Y	4 Y	12 3 5 7 Y	5 7 Y	DC 9 Y	DC 9 Y	DC 9 Y	1 3 7 Y	1 7 Y	3 FY	12 3 5 Y	12 3 5 Y	12 3 5 Y	1 3 FY	1 3 Y	1 3 Y	5 Y	5 Y				
LJUBLJANA	ODH	7.15			7.45						13.05								14.30						19.00					
BEOGRAD	PRIH	8.10			8.40						14.00								15.25				17.35			19.55				
BEOGRAD	ODH		8.50	13.15		10.00	10.00	10.15	9.20	10.00		14.50	16.40	15.00	20.40	16.00	15.15	15.15		20.40	19.15		20.40	19.15		20.40				
SPLIT	PRIH		9.40									15.40	17.30	15.50																
SPLIT	ODH																													
DUBROVNIK	PRIH					10.45	10.45																							
SKOPJE	PRIH							11.00							21.25					21.25		21.25				21.25				
TITOGRAD	PRIH			14.00												16.45					20.00				20.00					
TIVAT	PRIH									10.45							16.00	16.00												
OHRIID	PRIH								10.35																					

		JU 727 B 727	JU 751 B 727	JU 747 CVL	JU 961 DC 9	JU 332 DC 9	JU 775 B 727	1. 6.- 30. 9. JU 777	JU 789 DC 9	JU 789 DC 9	JU 789 DC 9	JU 751 B 727	JU 747 CVL	JU 961 DC 9	JU 791 DC 9	JU 791 CVL	JU 322 DC 9	1. 6.- 30. 9. JU 755	2. 6.- 30. 9. JU 300	JU 720 B 727	1. 6.- 30. 9. JU 771	JU 417 DC 9	JU 791 DC 9	15. 5. 31. 10. JU 793	1. 6.- 30. 9. JU 753	JU 963 CVL	JU 720 DC 9	30. 5. 25. 9. JU 401	JU 720 B 727	
		12 3 5 FY	1 FY	12 3 5 Y	12 3 5 Y	12 3 5 Y	7 Y	B 727 2 FY	3 FY	1 2 Y	5 7 Y	2 3 5 7 FY	7 Y	7 Y	1 3 Y	5 Y	3 5 7 Y	B 727 3 FY	DC 9 3 Y	1 3 FY	DC 9 4 Y	4 Y	2 Y	CVL 6 7 Y	B 727 4 7 FY	4 Y	2 4 6 7 Y	DC 9 5 Y	5 FY	
OHRIID	ODH														9.30	9.30														
TIVAT	ODH		6.35									7.20						10.05								16.30				
TITOGRAD	ODH			6.45									6.45																	
SKOPJE	ODH				6.35									6.35													18.00			
DUBROVNIK	ODH									7.20	8.35	10.00										15.55	16.15	17.30						
SPLIT	PRIH																													
SPLIT	ODH	7.00					7.00	10.00											10.20		18.00							17.10		
BEOGRAD	PRIH	7.45	7.20	7.30	7.20		7.45	10.45	8.10	9.20	10.45	8.05	7.30	7.20	10.25	10.25		10.50	11.30	18.50	16.40	17.05	18.15	17.15	18.45		17.55			
BEOGRAD	ODH					8.25											11.20			15.00							19.20		19.20	
LJUBLJANA	PRIH					9.25											12.20			16.00							20.20		20.20	

Direktne domaće linije iz letališča Ljubljana

		JU 723 DC 9	JU 723 DC 9	JU 323 DC 9	JU 353 DC 9	JU 721 B 727	JU 725 DC 9	JU 721 DC 9	JU 721 B 727	JU 904 DC 9	JU 901 CVL	JU 385 B 727	1. 6. -30. 9. JU 901 CVL 4	JU 901 DC 9	JU 229 DC 9	JU 924 B 727	JU 924 DC 9	JU 924 DC 9	JU 723 DC 9	JU 500 B 707		JU 501 B 707	JU 322 DC 9	
		1 3 5	2467	12357	1235	13	5	2 4 7	5	2	6	1	CVL 4	7	6	5	7	2		246	246		357	357
		Y	Y	Y	Y	FY	Y	Y	FY	Y	Y	FY	Y	Y	Y	FY	Y	Y						
LJUBLJANA	ODH	7.15	7.45	13.05	14.30	16.40	19.00	20.50	20.50	16.40	14.10	14.40	16.25	22.05	18.35	16.45	16.45	14.40					12.20	
BEOGRAD	PRIH	8.10	8.40	14.00	15.25	17.35	19.55	21.45	21.45														11.20	
SPLIT	PRIH									17.30	15.05	15.30	17.20	22.55										
SPLIT	ODH									18.00														
DUBROVNIK	PRIH														19.35	17.45	17.45	15.40						
SKOPJE	PRIH									19.00														
Direktne domaće linije na letalište Ljubljana																								
		JU 722 DC 9	JU 722 DC 9	JU 724 DC 9	JU 352 DC 9	JU 322 DC 9	JU 720 B 727	JU 720 DC 9	JU 720 B 727	1. 6. -30. 9. JU 905 DC 9	JU 905 DC 9	JU 900 DC 9	JU 900 CVL	JU 384 B 727	JU 925 DC 9	JU 925 DC 9	JU 925 B 727	JU 925 DC 9		JU 721 DC 9	JU 600 B 707		JU 601 B 707	JU 352 DC 9
		1 3 5	24	5	1235	12357	1 3	2467	5	4	2	57	6	1	2	7	5	6					1 5	1 5
		Y	Y	Y	Y	Y	FY	Y	FY	Y	Y	Y	Y	FY	Y	Y	FY	Y					FY	Y
SKOPJE										13.25	8.00													
DUBROVNIK															8.05	10.30	9.30	12.20						
SPLIT										14.30	8.55													
SPLIT										15.00	9.30	16.05	9.35	8.40										
BEOGRAD		5.45	6.05	7.00	8.25	11.20	15.00	19.20	19.20															
LJUBLJANA		6.45	7.05	8.00	9.25	12.20	16.00	20.20	20.20	15.55	10.20	15.55	10.30	9.30	9.05	9.30	10.30	13.25						

7.45		ODH	LJUBLJANA	PRIH		12.20
8.40		PRIH	BEOGRAD	ODH		11.20
9.30		ODH	BEOGRAD	PRIH	*	10.50
16.35		PRIH	NEW YORK	ODH	*	20.00

JU 721 DC 9	JU 600 B 707					JU 601 B 707	JU 352 DC 9
2 5	2 5					1 5	1 5
Y	FY					FY	Y
20.50		ODH	LJUBLJANA	PRIH			9.25
21.45		PRIH	BEOGRAD	ODH			8.25
	23.00	ODH	BEOGRAD	ODH		6.00	
	9.20	PRIH	KARACHI	ODH		3.30	
	10.15	ODH	KARACHI	PRIH		2.30	
	19.15	PRIH	SINGAPORE	ODH		22.45	
	20.05	ODH	SINGAPORE	PRIH		21.45	
	6.05	PRIH	SYDNEY	ODH		16.15	

horoskop horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Na delovnem področju bo precej zmešnjave, ki ste jo deloma sami povzročili, toda vse se bo razčistilo in srečno zaključilo. Skušajte razširiti krog svojih sodelavcev. Na kratkem izletu boste spoznali simpatično osebo.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) S svojimi sodelavci bodite bolj potrpežljivi in vljudni, saj vam bo to v bodoče bolj koristilo kot škodovalo. V družinskem krogu pokažite več dinamizem in podjetnost. Prejeli boste darilo ali pismo. Pazite na prepih.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Ker ne boste znali držati jezika za zobmi, se boste znašli v zelo kritičnem položaju. Skušajte na diplomatičen način to popraviti in si zastavite jasnejše cilje. Prišlo bo do zanimivega srečanja. Živčni boste.

VELJAVEN OD 28. MARCA DO 4. APRILA 1976

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Neki nepričakovani dogodek vam bo odprl oči, da se boste v pravem trenutku izognili neki spletki. Večje razumevanje v družini in soglasje z ljubljeno osebo vam bo vilo novih upov za boljše življenje.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Na delovnem področju se bo stanje izboljšalo, čeprav bo treba še nekaj žrtve. Nepričakovana srečanja, ki bodo razbala življenje in vzburila v vas nova zanimanja. Stopite k zdravniku, da boste bolj mirni.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Delo, ki vas čaka, bo naporno, zato si ga skušajte preurediti tako, da ga boste v najkrajšem času pravilno zaključili. Čas je ugoden za okrepitev ljubezenskih in prijateljskih vez.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Kritizirali vas bodo, zato preudržite dobro svoj položaj, da se boste znali braniti in imate vendarle prav. Srečno boste zaključili tudi nekatere osebne načrte.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Na delovnem mestu bo nekaj sprememb, ki pa vas ne smejo vznemirjati, ker bodo samo začasne. Odpravite, kolikor morete, svojo ljubosumnost, da bi ne zapravili dobrega prijateljstva. Zdravje kar dobro.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Pomankanje ustreznih poslovnih ekspektativosti bi utegnilo povzročiti občutno zgubo. Tudi v čustvenih odnosih se nahajate v ne preveč ugodnem položaju. Treba bo hitro nekaj ukreniti. Nervozni boste.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Trenutno je najbolje, da poskrbite za svoje nadaljnje delovanje, ker ste v zelo kritičnem položaju. Zato bo treba nekaj tvegati. Izkoristite priložnost in pojasnite nekatere nesporazume v družini. Na pot boste morali.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Glede nekaterih poslovnih predlogov bodite previdni in ne nasedajte praznim obljubam. Potrudite se in si sami utrite pot. V čustvenih odnosih boste podvrženi preizkušnji, po kateri se bodo vezi še bolj utrdile. Darilo.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Za uspešno rešitev zadanih vam nalog izkoristite svoje diplomatske sposobnosti, ne prepuščajte pobude drugim. Vaše čustveno življenje postaja iz dneva v dan bolj intenzivno. Potrebni ste počitka.

PO SPREMEMBI POLITIČNEGA RAVNOTEŽJA NA AFRIŠKI CELINI

Otočki na Tihem oceanu: oporišča velesil

Francози gradijo oporišča na petih otokih v bližini Madagaskarja

VZHODNA AFRIKA — Brez kričečih napovedi so Francosi začeli opremljati pet vojaških oporišč v Indijskem oceanu. Gre za puščavne otoke, ki pa imajo zelo zveznečar imena: Juan de Nova, Baasa de India, Evropa, Tromelin, Gloerius. Štirje od teh otokov (pravzaprav gre za otočke, oziroma skalnate vzpetine nad morskimi gladinami) zapirajo ali nadzorujejo pomembni preliv, to je pomorsko področje med otokom Madagaskarjem in afriško celino. Peti otok, Tromelin, leži vzhodno od Madagaskarja. Severovzhodno se nahajajo ameriške oporišče na otoku Diego Garcia.

Ko so je bližnji konec svetovne vojne, na posvetovanju velikih zveznikov niso pripisovali nobene pomembnosti afriški celini ter v odtoku Indijskega oceana. Tedaj so menili namreč, da je tisto področje pripadalo angleškemu imperiju. 20 let pozneje se je položaj popolnoma spremenil. Afriško celino je zajel val osvobodilne revolucije, narnega gibanja in na črni celini so se vrstile neodvisne države druskarja.

seveda pri tem tudi za oporišča, od koder bi lahko izstreljevali medcelinske rakete z domotom do Sovjetske zveze ter LR Kitajske, oziroma do drugih ciljev v nasprotni smeri.

Pri graditvi teh oporišč zahodne velesile niso upoštevale zahtev domorodnih prebivalstva. Amerikanci so izselili iz Diego Garcia kakih 2000 duzin. Nekaj podobnega so storili tudi Francosi, na otokih Juan de Nova, Gloerius, Evropa, Baasa de India in Tromelin.

KRIŽANKA... z našim krajem

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48

49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48

49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60

VODORAVNO: 1. «naš kraj», 7. vratar Vojvodine, 13. iz trave z drobnim zrnjem, 14. italijansko letovišče, 15. eventualno, mogoče, 16. mlahavost, 18. elektronski Volt, 19. zver iz družine mačk, 21. Odisejev otok, 22. oblika glagola b. ti, 23. podoben, 25. ime jugoslovanskega športnega strokovnjaka Nikolića, 26. ameriška filmska zvezda, 27. cilj, smoter, 29. nalepka, 31. ime filmskega igralca Sharifa, 33. Cankarjevo ime, 34. kmečko delo, 37. drugače, po domače, 40. čez, 41. premik po zraku, 43. neokusni v italijanski, 44. paradiz, eden, 45. literarni čustveni ustvarjalec, 47. reka v Švic., 48. Anton Medved, 49. jokanje, 51. Reka, 52. znakma švicarskih ur, 54. zahtevati, 56. po katerih je veliko povpraševanje, 57. zapor.

NAVPIČNO: 1. ki se tiče opere, 2. primarnost, osnova, 3. pol čoka, 4. ime igralke Mirande, 5. čiste teže, 6. del celote, 7. fotografirati, 8. stroka, zvrst, pano, 9. irska teroristična organizacija, 10. litij, 11. sol ali ester oest, 12. kislina, 12. mehki slikar (Diego), 17. moško ime, 20. robot, 21. kljunasta sesajoča žuželka, 22. kljunasta sesajoča žuželka, 23. imena stvari, 26. večji kamen, 28. ime King Coleja, 30. ime pevke Zanicich, 32. ostanki, 34. z voke, 36. žensko ime, 38. vulkan in najvišji vrh v Turčiji, 39. delati z mlečnim izdelkom, 42. črnilo, 45. pokrajina ob reki Duero, 46. oziroma prislov, 49. cela, 50. daljša obdobja, 53. Srečko Kosovel, 55. Josip Sritar. (LAKO)

Boj za graditev pomorskih oporišč pa se ne omejuje samo na Indijski ocean. Francija je že spremenila otok Clipperton v bližini Mehike in vojaško oporišče. Že v decembru lani pa je začela pripravljati oporišča na dveh drugih otokih Tihega oceana: Matwe in Hunter. Gre za otočke, ki so na videz nepomembni, kjer nihče ne prebiva, toda so zelo važni s strateškega stališča.

Tako se je Indijski ocean spremenil v zadnjih letih v oporišče nekaterih držav, ki so zainteresirane pri političnem, gospodarskem in drugem razvoju v Afriki, in Perzijskem zalivu, Indiji, itd. Pri tej tekmi Francija, kot smo že omenili, niso zaostali. Njih pa predvsem zanima področje okoli otoka Madagaskarja. Po mozambiškem prelivu pluje vsak dan na desetine in desetine francoskih ladij. Za nemoten prehod v teh vodah so zainteresirani tudi Amerikanci. Politični opazovalci pa se sprašujejo, zakaj je potreba graditi vojaška oporišča, ki naj bi zagotovila miren prehod trgovskih ladij, ko se vendar dosegli na mednarodni ravni sporazum za svobodno plovbo skozi Sueski prekop.

Indijski ocean je postal priljubljena točka za vse velesile, kjer se skušajo graditi svoja vojaška oporišča, letališča, radijske postaje, vohunska središča in podobno. Francosi so zelo ponosni na eno od teh prireditelj radijaskih postaj, ki zaradi primernega položaja ter raznih vremenskih razmer utegne stodoletno izkoristiti vse radijske valove, ki gredo mimo nje.

Boj za skalnate otoke se je že zaostрил zaradi pogoja Sovjetov in LR Kitajske. Sovjetska zveza je dobila nekaj oporišč v Somali, Francosi pa menijo, da njihovo oporišče v Džibutiju ni pomembno, ker bi ga lahko jutrišnji sovražnik takoj likvidiral. Tudi Kitajci skušajo dobiti razna oporišča, posebno v obalnih predelih Afrike.

Vse velesile gradijo tudi raketa na oporišča, ki bi jim služila v primeru nove vojne katastrofe. Gre

FILMI NA TELEVIZIJI

ANDRZEJ WAJDA: «Wesele»

Italijanska televizija je pred kratkim prikazala premiero predzadnjega filma enega izmed največjih poljskih režiserjev, Andrzeja Wajda.

«Wesele» (Le nozze, 1972, igrajo Daniel Olbrychski, Majda Komorowska - Tyszkiewicz itd.) je v izvorniku barvni film, zato je gotovo izgubil veliko čara pri televizijski oddaji. Zavedali smo se vendar, da je šlo za zelo izdelan, zanimiv film režiserja, ki polaga posebno pažnjo na zelo razgibano uporabo kamere.

Na filmskih platnih

REGINALD MILLS:

«Tales of Beatrix Potter»

Angleža Reginalda Millsa «Tales of Beatrix Potter» (1. r. Beatrix Potter) je lepo izdelana ekranizacija baleta, posneta po po Angliji uveljavljenih otroških pravljicah, v izvedbi plešalcev The Royal Balleta. Gre nekako za otroški film, ki pa predvsem teži k podrobno izdelani naravnosti in obenem arhitekturni predelavi prizorov iz živalske narave.

S. G.

RADIO VELESIL

NEDELJA, 28. MARCA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
Prvi kanal

11.00 MASA in V nedeljo ob 12. uri
12.15 Kmetijska oddaja
12.55 Risani filmi
13.00 DNEVNIK
13.30 O rastlinah, rožah itd.
14.00 Pripetilo se je v Lizboni — tretje in zadnje nadaljevanje
15.00 SPORT
16.20 Pot v pustolovščino: MASSAUA
17.00 Italijansko nogometno prvenstvo: Rezultati in kronike raznih športnih dogodkov
17.20 Skupaj, kot da se nas ne tiče
18.15 Italijansko nogometno prvenstvo: Registriran polčas športnega dogodka
19.00 Po poteh Kalifornije: Izsiljevanje — film
20.00 DNEVNIK
20.45 ALBERT E L'UOMO NERO
21.50 Športna nedelja
23.00 DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

14.30 Druga nedelja: Kronike o športnih in kulturnih dogodkih
18.00 Napoved programov za prihodnje dni
18.10 Psi, mačke in C. — zadnje nadaljevanje
19.00 Italijansko nogometno prvenstvo: Registriran polčas športnega dogodka
19.50 DNEVNIK
20.45 Bim, bum, bam — glasbena oddaja
21.40 DNEVNIK

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.55 Za nedeljsko dobro jutro — Festival mladinskih pevskih zborov
10.05 VZPON CLOVEKA — poljudnoznanstvena oddaja
10.55 Otroška matineja: Mojstri stare japonske obrti
12.00 Kmetijska oddaja
12.45 DNEVNIK
15.00 Pravljična iz lutkarjevega vozička: O študentu, krčmarici in sodniku
15.25 Morda nas zanima: Leopold Suhodolčan
15.55 Zlati cekin — otroška glasbena prireditev v Bologni
17.30 DNEVNIK
18.25 Hišica v preriji — nadaljevanje in konec
19.15 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.00 A. Diklič: SALAŠ V MALEM RITU — nadaljevanje
20.55 Volja je pot — 4. del
21.15 DNEVNIK
21.35 Športni pregled

Koper — barvna

19.30 Otroški kotiček — risanke
20.00 27. Kanal — pregled tedenskega sporeda
20.15 ON, ONA IN DEDEK — celovečerni film z Walter Charijem
22.40 Pesem evrovizije — II. del

TRST A NACIONALNI PROGRAM

8.15, 13.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Komorna Roditeljski krožek; 12.00 Vročice; 13.20 Kič; 14.30 Nekaj satire; 15.30 Hit parade; 16.00 Športna nedelja; 17.00 Program z Ornello Vanoni; 18.00 Operni koncert; 19.20 Program z G. Bramierjem; 20.20 Ponovno na sporedu; 21.15 Koncert; 21.45 Orkestrni lahke glasbe.

II. PROGRAM

8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.45 Lahka glasba; 9.35 Veliki variete; 11.00 Alto gradimento; 12.00 Nekaj o sportu; 13.00 Kvizi; 14.30 Plošče; 15.00 Preizkušajo se diletanti; 15.35 Superonice; 17.00 Športna nedelja; 18.15 Radiodiskoteka; 21.15 Operetna glasba; 22.50 Lahko noč Evropa.

SLOVENIJA

8.00, 11.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.07 Veseli tobogan; 9.05 Še pomniti, tovariši...; 11.10 Nedeljski reportaža; 11.30 Poslušalci čestitajo; 14.05 - 18.50 Nedeljsko popoldne; 17.50 Radijska igra; 19.30 Zabavna glasba; 20.00 V nedeljo zvečer; 23.05 Literarni nokturmo.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 30. MARCA DO 3. APRILA 1976

TOREK, 30. marca
8.10, 10.00, 11.05, 14.10 in 16.00 TV šola; 17.20 Zapojte z nami: E-mil Adamič; 17.35 Papirnati mesec — serijski film; 18.00 Obzoriki; 18.15 Ne prezrite: Naše kulturne vezi z Makedonijo; 18.45 Narodna glasba; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Mednarodna obzorja; 20.55 G. Calinescu: Feliks in Ottilija — dramska nadaljevanja; 21.45 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV
19.30 Odprta meja — slovenska oddaja; 19.55 Otroški kotiček — risanke; 20.15 Dnevnik; 20.30 Obsojeni — celovečerni film; 22.00 Peru gre svoj pot — dokumentarna oddaja.

SREDA, 31. marca
17.05 Pastir — film; 17.20 Mojstri stare japonske obrti — mladinska oddaja; 17.45 Obzoriki;

PONEDELJEK, 29. MARCA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
Prvi kanal

12.30 Poljudna znanost: POP GLASBA
12.55 Knjižne novosti: Tedenska informativna oddaja
13.30 DNEVNIK
14.00 Sedem dni v parlamentu
14.25 Jezik za vsakogar: Tečaj nemškega jezika
16.45 PROGRAM ZA NAJMLAJŠE: Leteča preproga
17.15 PROGRAM ZA MLADINO: Slike iz sveta
17.40 Ob izviru Nila — peto nadaljevanje
18.15 Poljudna znanost: OD ENOJKE DO NESKONČNOSTI
18.45 Aktualni problemi dela in ekonomije
19.10 Magojeve pustolovščine — risani filmi
19.28 Kratke vesti dnevnika št. 1
19.30 Italijanske kronike in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.45 NOI DUE SCONOSCIUTI — film
22.45 Filmske premiere
23.00 DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

18.00 Ob 18. uri
18.30 Rubrike dnevnika št. 2
19.00 Kratke vesti dnevnika št. 2
19.02 TO JE MOJ SVET: Zmaje se ne ubiva, tretja epizoda
19.30 DNEVNIK
20.45 Ugo Gregoretti: PICKWICKOV KROZEK
21.55 Gulp — stipi za TV
22.10 SIMFONICNI KONCERT
22.45 DNEVNIK

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10, 10.00, 14.10 TV šola
17.15 Pravljična iz lutkarjevega vozička: Kako je revež prodal zajca bogatincu
17.40 Vredno je vedeti
18.10 Sodobna medicina: Kirurško zdravljenje možganskega tumorja
18.35 Odošemo
18.45 Mladi za mlade
19.15 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.00 I. Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI — predstava Drame SNG
21.40 Glasbeni trenutek
21.45 Kulturne diagonale
22.35 DNEVNIK

Koper — barvna

16.30 KOSARKA: Banjaluka — festival Jugoslavija 76
19.55 Otroški kotiček — risanke
20.15 DNEVNIK
20.30 Varujmo morje — dokumentarec iz cikla «Podvodno življenje»
21.00 Prodali smo jih milijon — zabavno - glasbena oddaja
21.45 Likovni nokturmo: Slikar Jože Petkovšek
22.05 Rock my soul — balet v koreografiji Alvena Aileya

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutrana glasba; 11.40 Radio za šole; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušavce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Scenska in balna glasba; 19.10 Odvnetik za vsakogar; 19.20 Jazovska glasba; 20.00 Sport;

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.35 Mali umotvorji velikih mojstrov; 9.00 Folk glasba; 9.15 Od melodije do melodije; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Glasba in nasveti; 11.45 Orkester V. Tempera; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Športni ponedeljek; 14.45 La Vera Romagna; 15.00 Mladinski krožek; 15.45 Lahka glasba; 16.45 Operne averture; 17.00 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbeni cocktail; 19.35 Mešani zbor «Anton Možina»;

NACIONALNI PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 6.30 Jutrana glasba; 8.40 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Po-

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 13.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Ljudske umetne pesmi; 10.45 Turistični napotki; 12.00 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 14.10 Amaterski zbori; 14.30 Poslušalci čestitajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 16.45 Interna 469; 17.00 Aktualnosti; 18.05 Kulturna kronika;

KOPRSKA BARVNA TV

19.55 Otroški kotiček — risanke; 20.15 Dnevnik; 20.30 Igra v troje — celovečerni film; 21.55 Ljudska glasba.

SOBOTA, 3. aprila
9.30, 10.35, 12.00 TV šola; 15.10 Nogomet: Vojvodina - Velež; 17.40 Studij na univerzi; 18.00 Obzoriki; 18.15 Brigadirski večer; 19.30 Dnevnik 19.50 Tedenski zunanje-politični komentar; 20.00 Izbor s festivala dokumentarnega in kratkega filma v Beogradu; 21.00 Haag: Pesem evrovizije 76; 22.45 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV

15.15 Nogomet: Mostar, Velež Vojvodina; 19.30 Otroški kotiček — risanke; 20.15 Dnevnik; 20.30 Povratek na rob kraterja — dokumentarna oddaja; 21.00 Pesem evrovizije 76 — prenos festivala.

ISTRSKI ODRED

7.

(ODLOMKI IZ KNJIGE V AVTORJEVEM IZBORU)

Za njenega komandirja je bil najprej imenovan Gortan Simonovič, za političnega komisarja Anton Hvalič - Bolte, nato je prevzel dolžnost komandirja Stane Zega, političnega komisarja ja Jelko Kumer, za tema pa je bil za komandirja ponovno imenovan Karlo Maslo, za komisarja pa Fric Dovečar. Po Maslovem odhodu konec februarja ga je nasledil kot komandir čete Anton Dolgan - Branko, njega pa po 13. marcu «Viktor(?)».

V drugi polovici oktobra se je četa vrnila na Vremščico in tam ostala približno en teden, v začetku novembra pa je odšla v Brkine, nato pa v Čičarijo in vzpostavila zveze z istrskimi protifašisti, se spet vrnila v Brkine in se utaborila v bližini Ostrovice. Za njeno prehrano so vzorno skrbeli brkinski aktivisti, posebno prebivalci Ostrovice, ki jih je organizirano vodil vaški župan in član odbora OF Jože Dujmovič - Simaj. Poudariti velja, da je taborišče v bližini Ostrovice obstajalo več kot dva meseca, čeprav je bilo komaj 3 km daleč na Misljicah od 18. septembra 1942 fašistična postojanka: vsi domačini so vedeli za partizane, a jih ni nihče izdal. Po vrnitvi v Brkine je četa štela politične aktiviste pri njihovem organizacijsko - političnem delu po brkinskih in drugih vaseh; zbiral je prostovoljce,

napadala prometne zveze, vzdrževala zveze z Istro, Krasom in Notranjsko ter mobilizirala več kot 150 novincev in NOV. Italijanska vojaška komanda in policijske sile so si v letih 1942 in v začetku 1943 s pogostimi preiskavami Brkinov in razmeščanjem fašističnih, policijskih in vojaških pomočnikov po brkinskih vaseh vztrajno prizadevale, da bi o nemogočile partizansko delovanje v Brkinih, vendar niso dosegle pomembnejših uspehov. Brkinsko četo oziroma četo 3. kraškega bataljona Soškega odreda je huje prizadela le obsežna italijanska ofenziva 13. marca 1943, v kateri so Italijani nameravali dobiti mobilizirane novince. V ofenzivi je sodelovalo okoli 12.000 vojakov, fašistov in policistov Četa je tedaj taborišča v gozdu med Kozjanami in Orehkom in se je od tod napotila proti Kozjanam, da bi se prebila v Smagorsko dolino in dalje proti Suhorju. Pri Kozjanah pa je naletela na sovražne zasede in se z njimi ostro spopadla, povzročila italijanskim oddelkom hujske izgube in se prebila. V boju so padli 4 borci in ena borka. Blizu Rjavč pa sta padla še dva kurirja; tako je četa zabeležila 7 padlih* in več ranjenih.

ORIS RAZVOJA OF IN NOB NA PRIMORSKEM V DRUGI POLOVICI 1942. LETA

Ob koncu 1942. leta je delovalo na primorskih vaseh in mestih že okoli 80 terenskih odborov OF, drugod pa so bili organizirani številni zaupniki. Politični organizatorji in njihovi terenski sodelavci borci in poveljstva partizanskih čet so si vneto prizadevali, da bi pridobili in organizirali čimveč ljudi za NOB, v drugi polovici 1942. leta pa se je ljudstvo že množično vključevalo v NOB. Kljub temu je Primorsko po oceni osrednjega slovenskega vodstva NOB še vedno zaostajala za Dolenjsko, Gorenjsko in Ljubljano v načrtno zasnovani organiziranosti in funkcionalni povezanosti odborov OF in organizacij KPS v enoten sistem od

osnovnih celic in terenskih odborov OF pokrajinskih organov. Za zaostajanje so bili na Primorskem tehtni objekti in subjektivni vzroki. Med te sodi na prvo mesto pomanjkanje napredne slovenske inteligence in tradicij v organiziranem političnem in društvenem delu, saj so bile že več kot 15 let prepovedane vse organizacije. Primanjkovalo pa je stalno tudi tiskanega gradiva OF. Slabe zveze z osrednjim slovenskim vodstvom so zavirali razvoj organizacije OF. Policijsko preganjanje najspodobnejših in najbolj zavednih ljudi je marsikje razbilo že ustanovljene odbore OF. Preozka politika pokrajinskega vodstva je z nekaterimi nejasnostmi glede načrtnega postavljanja organizacijske sistema OF in KPS dušila iniciativo in ovirala uveljavljanje obstoječih organizacij. Navzlic pomanjkljivi organiziranosti je Primorska tedaj doživljala, kot je zapisal Boris Kidrič sredi decembra 1942, močan in dokaj spontan polet vključevanja množic v OF in NOB, kar je pospeševalo splošno ljudsko vstajo.

Organizacijsko nedograjnost in šibkost OF na Primorskem je med prvimi ugotovil in jo ostro kritiziral organizacijski sekretar CK KPS Boris Kraigher v poročilu sekretarju CK KPS tov. Francu Leskošku 9. oktobra 1942. Podobne ugotovitve dobimo v naslednjih mesecih še v mnogih pismih, navodilih in poročilih CK KPS in PK KPS za Primorsko. Vsebinsko je organizacijska slabost v večini dokumentov opredeljena tako, da partija in OF nimata organiziranih okrožnih vodstev, temveč delujejo le aktivisti, ki hodijo iz kraja v kraj in vzpostavljajo odbore OF. Pokrajinskemu vodstvu pa da ni uspelo dobiti «zaveznikov» in z njimi sodelovati v skladu s programom OF v boju proti okupatorju. Pomanjkljivo da je organizirana tudi obveščevalna služba, medtem ko je KPS organizacijsko in številčno šibka, saj je imela v začetku decembra 1942 le približno 93 članov na terenu in v partizanskih enotah,

Hkrati pa večina poročil iz tistega obdobja ugotavlja, da ima OF zelo močan vpliv na prebivalstvo, ki se po moči partizanov in aktivistov po vaseh spontano vključuje v NOB in ustanavlja organizacije OF. Zaostajanje organiziranosti na Primorskem za dejansko pripravljenostjo ljudi, da aktivno sodelujejo v NOB, so povzročali poleg pomanjkanja kadrov in jasnih organizacijskih zasnov zlasti politični vdori, katerih žrtve so bili največkrat najbolj prizadevni politični delavci, člani pokrajinskega vodstva KPS in drugi sposobni tovariši. Tako je italijanska policija že 10. decembra 1941 v Trstu aretirala Oskarja Kovačiča, člana CK KPS in glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet, januarja 1942 Leona Kovačiča, Zoro Perello in približno 50 tržaskih in istrskih aktivistov, 6. aprila Ervina Dolgana, 17. avgusta 1942 je padel Jože Lemut - Saša, član pokrajinskega komiteja KPS, 10. oktobra 1942 so v Trstu aretirali Albina Čotarja - Jaduka, 28. novembra 1942 sekretarja pokrajinskega komiteja KPS Toma Brejca itd. Če k temu prštejemo še več tisoč terenskih aktivistov in podpornikov NOB, ki so jih fašisti leta 1942 pobili, aretirali, odgnali v zapore in koncentracijske taborišča po vseh krajih Primorske, tedaj leže razumemo obseg težav in naporov, ki jih je bilo treba premagati. Razmere na Primorskem so bile, kot je pravilno ugotovil Boris Kraigher v že omenjenem poročilu 9. oktobra 1942, precej težje kot v Ljubljanski pokrajini.

*Na spomeniku padlim na Kozjanah, postavljenem 1953. leta, so vklesana imena naslednjih borec: 1. Rudija Volka - Boja, doma iz Ozeljana na Vipavskem, 2. Leopolda Štifa - Jelena, doma iz Rubij, 3. Slavka Ludvika z Jesenice, 4. Jožeta Ludvika z Gabrka v Brkinih, 5. Pepce Čehovin - Tatjana iz Senožet, 6. Marjana Mahneta z Rjavč in 7. Izotoka (Arsena) iz Istre (zabeležil pisec).

(Nadaljevanje sledi)

PROSLAVA 30-LETNICE STALNEGA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA V KULTURNEM DOMU

Vidmar: «Zaslужili ste si odlikovanje»

Župan Spaccini zagotovil nadaljnje prizadevanje za dokončno ureditev statusa SSG - Dolinska občina pode-
lila gledališču «Odličje prijateljstva» - Pozdrav italijanskega Teatra Stabile - Čestitke in želje SKGZ

(Nadaljevanje s 1. strani)

Od navdušenem poskanju, ko je prihajal na oder član predsedstva SRS akademik Josip Vidmar, je sledil prav gotovo najbolj pomenljiv trenutek proslave, ko je Josip Vidmar predal predsedniku upravnega sveta prof. Tavčarju in preko njega celotnemu gledališkemu kolektivu visoko odlikovanje «Red zasluge za narod z zlato zvezdo», s katerim je gledališče odlikoval predsednik SFRJ Josip Broz Tito. Dolgotrajen aplavz je pozdravil svečani trenutek predaje odlikovanja, ki ga je prej obrazložil in utemeljil Josip Vidmar v svojem nagovoru. Med drugim je poudaril, da podelitev tega visokega priznanja ni preprosta, običajna vladnostna gesta, pač pa je priznanje za vlogo, ki jo je to gledališče imelo in ima v Trstu. Nato je J. Vidmar posegel nekoliko v zgodovino gledališča in poudaril, da je nastalo iz frontnega gledališča IX. korpusa, hkrati pa je nadaljevanje tistega slovenskega gledališča v Trstu, ki ima zelo slavno preteklost, v katerem so se uveljavili veliki umetniki slovenskega gledališča kot so Verovšek, Milan Sirkbink, Emil Kralj, Sanci in drugi za njimi in ki ga je fašizem zadušil leta 1920.

Toda to niti ni najvažnejše, je dejal Vidmar. Vajneje je, da deluje na težkem in odgovornem terenu, na meji med dvema svetovoma, med slovenskim morjem in velikim italijanskim narodom.

Na tem mešanem ozemlju je bilo zmeraj pričakovati določena neresumevanja o tem, kaj so človekove in narodne pravice. In zaradi take zamegljenosti tega vprašanja je prišlo do preganjanj in zatiranja, kar vse je moral naš narod prenesti.

Nikogar ne obtožujemo, je poudaril govornik, saj vemo, da je zgodovina polna krvi, toda vera v človeka in v moč napredka, ki je skozi ta leta izkazovala tudi Vaše gledališče, zagotavlja, da se bomo na koncu vendarle združili v veliko skupnost bratskih narodov.

Navajajoč nekaj števil o povojnih uspehih SSG od razširitve njegovega področja na Benicijo in povezovalno s Korško, je Josip Vidmar posebej poudaril, kako se je SSG uveljavilo s svojo umetnostjo tudi v Sloveniji in v Jugoslaviji, posebno na Srednjem porju, kar je čest za vsako gledališče.

Govornik je dejal, da je vse to delovanje potekalo v burnih časih, ko so se imeli moči ostanki preživelega fašizma in v času mračnega komünizma. Toda premagali ste ta obdobja z jasno zavestjo, je poudaril, da služite idejam socializma, kakor ga pojmujete vi, kakor

Pozdrav župana Spaccinija

Z enakim aplavzom je potem občinstvo v prepolni dvorani Kulturnega doma sprejelo pozdravni govor župana ing. Spaccinija, ki je poudaril, da govori kot župan v imenu celotne tržaške skupnosti. Ko je izrekel gledališkemu kolektivu SSG čestitke in priznanje za njegovo celotno delovanje je poudaril, da je prisotnost slovenske manjšine in slovenske kulture v Trstu element bogatitve skupne kulturne zakladnice in omikane rasti celotne skupnosti, ki čemur prispeva Stalno slovensko gledališče skupno z italijanskim dramskim in opernim gledališčem v Trstu. Občinska uprava si bo še naprej, kot si je doslej družno z drugimi krajevinami in deželimi dejavnosti, prizadevala, je dejal župan Spaccini, da bi se čimprej in dokončno uredilo vprašanje statusa SSG in dosego njegove dejanskega statusa.

Po teh prisrčno izrečenih besedah je predsedniku upravnega sveta SSG Josipu Tavčarju izročil srednjeveški pečat tržaškega mesta, ki ga občina podeljuje za posebne zasluge.

Priznanje dolinske občine

Lepo gesto je naredila tudi dolinska občina, katere župan Edvin Švab je skupno s podžupanom Marinom Bandijem, poklonil ob tej svečani priložnosti gledališču «Odličje prijateljstva», ki ga dolinska občina uprava od letos podeljuje posameznikom in kolektivom za njihove posebne zasluge za družbeno in kulturno razvijanje in napredovanje občine in njenih ljudi. To «Odličje prijateljstva» simbolizira v obliki bronaste skulpture občinski spomenik padlim za svobodo, za ideale bratstva, miru in enakopravnosti.

«Stalno slovensko gledališče opravlja že vso povojno dobro nenadomestljivo in nadvse dragoceno dejavnost — je dejal Švab —, ki na najvišji ravni nivoju ohranja in razvija jezik in stolietne tradicije slovenske narodne skupnosti v deželi Furlaniji-Juljski krajin. SSG nas s svojim neutrdnim delom, pogosto v najtežjih materialnih pogojih, seznanja z vrhunskimi dosežki kulture drugih narodov in je dragocen element povezovalna, spoznavanja in pomirjevanja ob naši odlični meji.» Na koncu svojega nagovora se je župan Švab v imenu dolinske občine pridružil upravičenim zahtevam, da država že enkrat reši hitro in dostojno vprašanje rednih prispevkov Stalnemu slovenskemu gledališču.

Pozdrav predsednika SKGZ Borisa Raceta

Predsednik SKGZ Boris Race je v svojem pozdravnem nagovoru dejal:

Med prvimi slovenskimi kulturnimi ustanovami, ki smo jih obnovili po osvoboditvi Primorske in Trsta, je bilo Slovensko narodno gledališče. Po 25 letih prisiljenega molka umetniške odrske besede, ki je zamrla zaradi požiga Narodnega doma, smo to storili zato, da potesimo željo po plemeniti slovenski besedi med tržaškimi Slovenci in Primorci na splošno. Storili smo tudi zato, da s tem dejanjem ponovno potrdimo zmago našega partizanskega orožja in antifašistične fronte Slovencev in Italijanov nad fašizmom, ki smo jo dosegli na praznični dan 1. maja 1945.

In ni bilo treba začeti popolnoma znova. Igralska skupina IX. korpusa, ki je nastala iz podobne želje med primorskimi borci med bojem, je bilo jedro bodočega gledališča. Začela se je navdušujoča pot od obra do obra. So nastale nove ovire, bodisi zaradi tega, ker se ni bilo izdvojeno vse, kar je fašizem pri nas porajalo in ga ohranilo, bo-

Pogled na del gosov in občinstva v dvorani Kulturnega doma

ga pojmujemo mi v matični domovini in kakor ga pojmuje človeštvo. Vse to je vsebina odlikovanja, ki vam ga izročam v imenu predsednika Tita. Zasluzili ste ga in tudi sam njegov naziv to potrjuje.

Z zadoščenjem smo pozdravili nove, vedrejšje čase, ki so gledališču prinesli javno priznanje in pozneje prvi korak k publicizaciji.

Obzljujemo, da to poglavje še ni zaključeno in da še vedno trepetajo ob misli, da bi moralo gledališče jutri za krajši ali daljši čas prenehati z delovanjem.

Gledališču zvesto občinstvo, slovenska narodnostna skupnost je osuplo nad takim stanjem, ker se zaveda, da je vse rešljivo le z dobro voljo osrednjih oblasti.

Sposlovanji upravitelji, dvaji gledališču, oprostiti, če sem ob vašem jubileju izrekel tudi nepravilne besede. Nisem mogel drugače, ker govorim v imenu organizacije, s katerimi ste bili toliko let najtesneje povezani in ki so prispevale k premagovanju vaših težav v preteklosti; govorim tudi v želji, da bi tudi te besede, kakor tudi druge, ki so bile tu izrečene ob tej priložnosti, vsaj nekaj prispevale k dokončni ureditvi položaja vaše ustanove.

Čestitam vam k vašemu jubileju, k vašim umetniškim uspehom, ki so toliko pomembnejši, ker so se rojevali v siskah. Zahvaljujem se vam, da ste z vašo umetniško ustvarjalnostjo ovrednotili slovensko besedo in s tem utrdili zavest slovenskega človeka.

Predsednik SKGZ Boris Race je nato izročil predstavnikom SSG umetniško izdelani pergament z besedami: «Slovenska kulturno - gospodarska zveza izreka Stalnemu slovenskemu gledališču v Trstu, ki mu je ob strani sama ali s svojimi organizacijami od ustanovitve, priznanje za 30-letno bogato kulturno setev, s katero nam vlija ponos in priča o visoki ravni slovenske umetnosti.»

Ostali pozdravi

Po pozdravih, ki sta jih v imenu Zdrženja slovenskih dramskih gledališč in Društva jugoslovanskih dramskih umetnikov prinesla Sergej Vojnjak in Stevo Žigon, v katerih sta oba poudarila izredno pomembno vlogo in poslanstvo našega gledališča v Trstu in v deželi Furlaniji-Juljski krajin in njegovo skoki teh 30 let izpričevano vitalnost ob

premagovanju številnih težav, je v imenu italijanskega deželnege gledališča Teatro Stabile prinesel pozdrave in čestitke SSG njegov umetniški direktor Nuccio Messina. Potem, ko je opravičil odsotnost ravnatelja gledališča Botterija in prečital njegov miselni pozdrav, v katerem je ta poudaril vlogo gledališča ob meji in zadovoljstvo zaradi sodelovanja med obema gledališčema, je dr. Messina izrekel našemu gledališču čestitke v imenu celotnega delovnega kolektiva Teatra Stabile in med drugim poudaril, da morata biti italijanski jezik in jezik manjšine samo instrumenta za višji in skupni smoter in da je Stalno slovensko gledališče nepogrešljiv element v gledaliških naporih celotne deželne skupnosti.

Zadnji je prinesel gledališču ob njegovem jubileju pozdrave tajnik Slovenske prosvetne zveze Dušan Kale in zadel SSG še mnogo uspehov v njegovem gledališkem poslanstvu med našimi ljudmi in med soživelci narodoma ter skorajšnjo ureditvi statusa in s tem vprašanja njegovega obstoja in razvoja. Gledališču je poklonil umetniško sliko slikarja F. Vecchieta.

Pred zaključkom svečanosti je umetniški vodja gledališča in režiser Jože Babič prečital izjavo ob Mednarodnem gledališkem letu — petnajstem po vrsti, ki je padel prav na večerjšnji dan. V tej izjavi je med drugim rečeno, da «Stalno slovensko gledališče v Trstu je funkcija v smislu trojnih postavk, ki ga opredeljujejo. Prva postavka je magnetna očarljivost besede, ki je iz gledališča naredila kulturni center vseh Slovencev. Druga postavka je v nalogi predstavnosti, ki terja visoke kvalitete za uveljavitev Slovencev v sklopu italijanskega življa. Tretja postavka je v funkciji posredništva in zblizevanja med dvema narodoma, v bogatosti duhovnih pridobitev dveh sosednjih kultur.»

S podelitvijo zlate kolajne za 20-letno delo elektricarju gledališča Edu Petarusu in s končno zahvalo vsem gostom iz matične domovine, predstavnikom oblasti in organizacij ter zlasti še, zvestemu občinstvu za udeležbo na proslavi, se je svečani del proslave zaključil, nadaljevalo pa se je srečanje v foyerjih, ki je samo še potrdilo tesno povezanost z našim gledališkim kolektivom.

STRAHOTEN ZLOČIN V MILANU

Fašistična postopača ubila šestnajstletno prijateljico

Žrtev, Olga Julia Colzani, je hčerka enega najbolj znanih milanskih zdravnikov - Mlada morilca sta že za zapahi in sta priznala zločin

MILAN, 27. — Še en absurden zločin v Milanu, ki spominja na podoben morilski izpad v vili v Circeu, kjer je fašistična tolpa z Andream Ghiron na čelu do smrti pretepla Rosarioa Lopez. Današnja žrtev fašističnega sadizma je 16-letna Olga Julia Colzani, hčerka enega od najbolj znanih milanskih zdravnikov Roberta Colzanija. Morilca, Giorgio Invernizzi in Fabrizio De Michelis, dvajsetletna študenta prvega letnika fakultete za inženjstvo, sta že za zapahi in sta priznala zločin. Oba sta zahajala na Trgu San Babila, kjer se zbira fašistična drhal, ki je imela nosilno vlogo v tolikih zločinskih izpadih, oba sta prijateljica Antonia Bega, ki je maj hani vodil kazensko opravilo proti Robertu Brasiliu, mlademu levčarju, ki je obležal v mlaki krvi na pločniku v Ul. Borgogna.

Kljub večernemu zasliševanju mladih morilcev vzrok zločina ni bil še pojasnjen in verjetno tudi ne bo, saj si niti Invernizzi in De Michelis ne vesta pojasniti morilski vzgiba. Ubila sta in pika, strla sta mlado življenje le da bi okusila sadištni užitek krvi, ki curlja po licu po silnem udarcu z železnim drogom.

Ustnice mladih pretepečev so se raztegnile v sadištni nasmešek, je dekle poskušalo uiti. Takoj sta ji bila za petami in jo s silo spravila v avto. Za morilca je bilo dekle samo še predmet, neumno bitje, ki histerično kriči in na katerem dati duška svojim sadištnim vzbogom. Drugič sta jo usekala s kolom, ko se je dekle že pomirilo, saj je kljub vsemu potrebovala njuno prijateljstvo. Čeprav je obiskovala licej «Alessandro Volta», kjer so levarčili v večini, se je predala fašistoma, misleč, da sta «prava moška», ki se neustrašeno igračkata z orožjem. Izpolnjevala je njune ukaz, čeprav je domela, da je le predmet, tipičen izraz miselnosti, po kateri mora biti moški »junaški« ženska pokorna njegovi volji.

Kruta sala se je v kratkem spremenila v tragedijo: ob drugem udarcu je dekle zakricalo, kar so ji dala mlada pljuča in pretepača sta

živelo z materjo v razkošni palači v Ul. Zanella. Kmalu po odkritju istovetnosti nesrečnice so preiskovalci priprili Giorgio Invernizzija in Fabrizia De Michelisa, oba sinova premožnih milanskih družin. Vede-li so, da sta bila fanta zmenjena že večerj z dekletom za izlet v Peschiero Borromeo, kjer sta se uredila v strelnjanju. Pretepača sta najprej zavrnila vsakršno odgovornost, nato pa sta popustila in priznala zločin.

V njuni pripovedi je prišla do izraza v vsej strahotni absurdnosti tega zločina, skorajda umora za šalo. Fanta sta se večerj dopoldne odmejela z dekletom v Peschiero Borromeo, kjer sta na majhni jasi za Idroscalom lahko dajala duška svoji strelski strasti, ne da bi ju kdo motil. Invernizzi je vozil svojo «alfetto», dekle je sedelo poleg njega. De Michelis pa se je zleknil na zadnji sedež. Na cilj so se pripeljali okrog 17.00 in uro pozneje je bila Olga že mrtva. Divji ples je začel De Michelis; nepričakovano je zagrabil za železni drog in udaril prijateljico po glavi. Dekle se je uprla, kričalo, da je njuna prijateljica in zahtevalo pojasnilo za nasilni izpad.

Ustnice mladih pretepečev so se raztegnile v sadištni nasmešek, je dekle poskušalo uiti. Takoj sta ji bila za petami in jo s silo spravila v avto. Za morilca je bilo dekle samo še predmet, neumno bitje, ki histerično kriči in na katerem dati duška svojim sadištnim vzbogom. Drugič sta jo usekala s kolom, ko se je dekle že pomirilo, saj je kljub vsemu potrebovala njuno prijateljstvo. Čeprav je obiskovala licej «Alessandro Volta», kjer so levarčili v večini, se je predala fašistoma, misleč, da sta «prava moška», ki se neustrašeno igračkata z orožjem. Izpolnjevala je njune ukaz, čeprav je domela, da je le predmet, tipičen izraz miselnosti, po kateri mora biti moški »junaški« ženska pokorna njegovi volji.

izvlekle samokresa. «Motilo naju je njeno kričanje — sta priznala namestniku državne uprave pravdnika dr. Avalloneju, ki ju je zasliševal — gnusilo se nama je, da se zvija kot psica. Pokončala sva jo, da se ne bi slislalo več njeneje cviljenja.» Tako sta sprožila orožji: enkrat, dvakrat, trikrat, štirikrat, dokler ni dekle negibno obležalo.

Takoj nato sta ji mirno strgala iz rok torbico, zvezla njeno truplo za grm in se vrnila domov. Orožje, ki sta ga hranila doma, sta vrgla v Naviglio, nato sta še skrbno oprala avto in se mirno odpravila spat. Ko ju je po 22. uri policija telefonsko vprašala, kaj je bilo z dekletom (mati je medtem prijavila njeno izginitev) sta hladnokrvno zaigrala vlogo zaskrbljenih prijateljev: «Lahko računate na najino pomoč pri iskanju Olge.» Dodala sta, da sta se poslovala od dekleta po polpetli okrog 17.00 in uro pozneje je bila Olga že mrtva. Divji ples je začel De Michelis; nepričakovano je zagrabil za železni drog in udaril prijateljico po glavi. Dekle se je uprla, kričalo, da je njuna prijateljica in zahtevalo pojasnilo za nasilni izpad.

Ustnice mladih pretepečev so se raztegnile v sadištni nasmešek, je dekle poskušalo uiti. Takoj sta ji bila za petami in jo s silo spravila v avto. Za morilca je bilo dekle samo še predmet, neumno bitje, ki histerično kriči in na katerem dati duška svojim sadištnim vzbogom. Drugič sta jo usekala s kolom, ko se je dekle že pomirilo, saj je kljub vsemu potrebovala njuno prijateljstvo. Čeprav je obiskovala licej «Alessandro Volta», kjer so levarčili v večini, se je predala fašistoma, misleč, da sta «prava moška», ki se neustrašeno igračkata z orožjem. Izpolnjevala je njune ukaz, čeprav je domela, da je le predmet, tipičen izraz miselnosti, po kateri mora biti moški »junaški« ženska pokorna njegovi volji.

Kruta sala se je v kratkem spremenila v tragedijo: ob drugem udarcu je dekle zakricalo, kar so ji dala mlada pljuča in pretepača sta

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

HOKEJ NA LEDU

NA SP SKUPINE B

V sklepnem srečanju poraz z Norvežani

AARU, 27. — V zadnjem kolu svetovnega prvenstva skupine B v hokeju na ledu je Jugoslavija izgubila proti Norveški s 4:6.

Gole za Jugoslavijo so dali: Poljanšek (2), Rudi Hiti (1) in Smolej (1). Jugoslavija je bila na koncu razvrstitev peta. Prvo mesto pa je osvojila Romunija, ki je v zadnjem kolu premagala Bolgarijo z 9:1.

NAMIZNI TENIS

Uspešen start «plavilni»

PRAGA, 27. — Jugoslovanska namiznoteniška vrsta je uspešno startala na evropskem prvenstvu. Moška reprezentanca je namreč gladko s 5:0 premagala Anglijo, ženska pa je odpravila ZRN s 3:1.

NOGOMET

BEograd, 27. — V anticipiranem srečanju 22. kolu prve jugoslovanske nogometne lige je danes v Beogradu Velež iz Mostarja premagal OFK Beograd s 3:1.

AVTOMOBILIZEM

Francoz P. Depailler dosegel najboljši čas

Drugi je bil James Hunt - Lauda šele četrti

LONG BEACH, 27. — V poskusnih vožnjah za svetovno prvenstvo formule 1 je najboljši čas dosegel Francoz Patrick Depailler, na avtomobilu znamke elf-tyrell. Na drugo mesto se je uvrstil Anglež James Hunt. Ferrarijeva pilota Clay Regazzoni in Niki Lauda sta se morala zadovoljiti s tretjim, oz. četrim mestom.

Italijanska televizija bo jutri neposredno prenašala na prvem programu (v rubriki «Športna nedelja») start te dirke.

KROS

ŠOLSKI ŠPORT

Prosečani najboljši

Proseška šola Fran Levstik je osvojila prvo mesto na nižjem srečanju tekmovalcev v krosu za nižje srednje slovenske šole na Tržaškem. Zmagovalci v posameznih panogah:

- Deklice (1964)
1. Nadja Menegatti (Levstik)
Deklice (1963)
1. Katja Malalan (Kosovel)
Deklice (1961 in 1962)
1. Alma Gruđen (Levstik)
Deklice (1964)
1. Renzo Pečar (Kosovel)
Deklice (1963)
1. Fabio Candotti (Levstik)
Deklice (1961 in 1962)
1. Adrijan Sedevec (Cankar)
Skupna lestvica
1. Levstik 50; 2. Cankar 32; 3. Kosovel 25; 4. Ciril in Metod 5.
Tekmovanja se je udeležilo skupno 75 atletin in atletov.

K. B.

ŠPORT MED DIJAKI

Tržačani osvojili prehodni pokal v trajno last

Med tednom je bilo v Kopru že tradicionalno športno srečanje med domačim dijaškim domom in gojenici tržaškega doma «Srečko Kosovel». Program samega tekmovalstva je bil tak kot v preteklosti: ženska in moška odbojka, namizni tenis v obeh konkurencah ter moška kosarka. Tržačani so tudi to pot prijetno presenetili, saj so slavili kar tretjo zaporedno skupno zmago in tako osvojili prehodni pokal v trajno last. Tudi to srečanje je v večerji meri utrdilo prijateljske vezi med gojenici in seveda obojem obeh domov. Vsa srečanja so potekala v vedrem, prijateljskem vzdušju in bojevitim razpoloženju.

Gostje so izbojevali že običajno zmago v moški odbojki. Kopčanke

danes ob obali

KINO

KOPER: ob 10. SKOZI PUŠČAVO IN GOŠČAVO (II. del); ob 16. IN 18. BEG V ZLOČIN; ob 20. BOTO (II. del);
IZOLA: ob 10. SKOZI PUŠČAVO IN GOŠČAVO (I. del); ob 16. in 18. ZLATO IN WHISKY;
SKOFJE: ob 17. SKOZI PUŠČAVO IN GOŠČAVO (II. del); ob 20. NAJDAŠČI DAN;
PIRAN: ob 10. TARZAN IN AMA-
CONKE;
ob 16. in 18. KAJ TE MOŽ PUŠČA SAMO;
ob 20. OGNJEVITI MURPHY;
PORTOROŽ: ob 20. DOGODEK V AVTOCAMPU.

TRGOVINE

V nedeljo bodo med 8. in 11. uro delovali le tri trgovine v Piranu: Samopostrežna Nanos na Tartinijevem trgu ter Sadije in zelenjava in Mesnica na Zelenjavnem trgu.
ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA
V vseh treh obalnih mestih je organizirana celodnevna in nočna dežurna služba, prav tako pa bodo delovali tudi lekarnice.
PRIREDITVE V ZABAVE
Čez nedeljo bodo na obali odprti vsi plavalni bazeni in drugi športni objekti, barski program pa si lahko ogledate v hotelu Triglav v Kopru, v Metropoli in Palacu v Portorožu ter Pri treh papigah v Piranu.

SMUČANJE

SLALOM ZA EP

ITALIJAN OBERFRANK PREHITEL C. HEMMIJA

Tine Pietrogiovanna je trenutno tretji

SANTA CATERINA VALFURVA (Sondrio), 27. — Po današnji zmagi v slalomu je Italijan Sepp Oberfrank zopet prevzel vodstvo na skupni lestvici pred Švicarjem Christianom Hemmiljem. Na dobrem 3. mestu je trenutno Italijan Pietrogiovanna, ki je bil v današnjem slalomu drugi. Tokrat pa je razočaral Hemmi, ki se je uvrstil le na sedmo mesto.

Vrstni red slaloma:

1. Oberfrank (It.) 1'00"43
2. Pietrogiovanna (It.) 1'01"34
3. Arnold (Av.) 1'01"45
4. Senoner (It.) 1'01"58
5. Frommelt (Liecht.) 1'01"80
Skupni vrstni red:
1. Oberfrank (It.) 128
2. Hemmi (Švi.) 115
3. Pietrogiovanna (It.) 106
4. Gensbichler (Av.) 92
5. Senoner (It.) 88

V LONG BEACHU

pa so spravile dvoboj v ravnotežje. Najbolj zanimiv in seveda izenačen pa je bil spopad v moškem namiznem tenisu. Končni zmagovalci so bili tudi v tej konkurenci zastopniki «Srečka Kosovela», ki so ob pridržu zmagi deklet spravili na varno tudi končno zmago. V igri pod koši pa se gostje niso mogli upirati resničnejšim gostiteljem, ki so tako omilili na 3:2 končni izid srečanja.

Po končanem tekmovalstvu je sledil družabni večer, ki se je končal v veliko zadovoljstvo vseh.

IZIDI TEKMOVANJ

- ODBOJKA
MOŠKI: Koper - Trst 0:2
ZENSKA: Koper - Trst 2:0
NAMIZNI TENIS
MOŠKI: Koper - Trst 2:3
ZENSKA: Koper - Trst 0:4
KOSARKA
Koper - Trst 31:10
Končni rezultat srečanja je bil 3:2 v korist gojencev in gojenk doma «S. Kosovel» iz Trsta.

OBVESTILO

ZSSDI obvešča, da bo v petek, 2. aprila, v dvorani Igo Gruđen v Nabrežini ob 20. uri skupščina športnih društev.

NOGOMET

V PRIJATELJSKIH TEKMAH

Kras uspešen na Proseku

NK Kamnik premagal Zarjo

Po obeh srečanjih so se ekipe sestale v veseli družbi

Kras — Domžale 4:3 (2:1)

KRAS: Kocjanec, Husu, Trampuz, Černjava, Verša, R. Milčič, L. Milčič, Grmek, M. Milčič, Ukmar, Rebul, Igrali so še: A. Skabar, D. Skabar, M. Vitez, B. Vitez, Zivec, Kante in Bogatec.

DOMŽALE: Marič, Vogrinec, Vrtačnik, Rihter, Hribar, Benedikt, Ružnič, Orešek, Gavranovič, Pogacnik, Topolovec, Igrali so še: Korošec, Frankovič in Ungar.

STRELICI: v 20. min. p.p. Ružnič, v 30. min. Trampuz, v 35. min. v Milčič, v 5. min. d.p. M. Vitez, v 25. min. Zivec, v 30. min. Korošec, v 33. min. Gavranovič.

V petek zvečer je bila na obisku na proseškem igrišču ekipa Domžal, ki se je v prijateljski tekmi pomerila s Krasovim moštvom. Po kopici golov in številnih obojestranskih priložnostih je ob koncu zmagala šla domaćinom, ki so si odločno prednost priborili v začetku drugega polčasa. Gostje so bili boljši v prvem delu tekme, ko so prešli v vodstvo in v zadnjih minutah igre, ko so skoro ujeti domačini. Tekma je bila zanimiva, posebno Krasova ekipa je tokrat zaigrala zbrano in urejeno.

Po tekmi so se igralci in spremljevalci zbrali v veseli družbi. Sklepnimi, da bi do povratne tekme prišlo še v teku leta, predvidoma v jeseni. Prihodnji petek čaka moštvo Krasa ponovno prijateljska tekma. Pomerili se bodo tokrat z ekipo iz Postojne.